

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrt nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenji Evropi.

TRST - U. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/633382

CEJAD - U. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

CISALPINA GESTION S.p.A.
investicijski skladi
BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SREDA, 24. MAJA 1995

Neskončna retorika območja somraka

DARKO PAVIČIĆ

Ali se z združevanjem hrvaskih in bosanskih Srbov začena zaključna faza operacije Velika Srbija, ki je kot stampe do dirjala po rusevinah nekdanje Jugoslavije? Srbi so odgriznili kos Hrvaške, zavzeli sedemdeset odstotkov Bosne in pozivali, ubijali ter posiljevali stiri leta, zdaj pa nameravajo vsemu temu početju z združitvijo dati neko državniško formo. Kaj niso tega mogli storiti že prej, oziroma zakaj prav zdaj?

Nekateri analitiki trdijo, da je Knin in Pale k tej potezi prisilil vojaški poraz v zahodni Slavoniji. Krajinski Srbi so bili prepuščeni sami sebi in premočni nasprotnik jih je tako rekoc povozil. Združevanje hrvaskih in bosanskih Srbov naj bi zato pomenilo tudi protidarec Beogradu, ki ga menda mika, da bi priznal Bosno in Hercegovino, ker bi se s tem rešil sankcij.

Beograd je bil sicer ves čas glavni pokrovitelj vseh »srbskih balkanskih iger«. Obe srbski »uporniški državi«
ze od samega začetka funkcionirata kot ena skupnost; imata skupno valuto in skupno vojaško poveljstvo, obema pa materialno, finančno in vojaško pomaga Beograd. Zato je vendarle naivno misliti, da sta Knin in Pale samostojno sprejela zadnje odločitve in se naivneje je napovedovati, da ta poteza škodi Beogradu, češ da bi Miloševića prisilila, da pozabi na ukinitve sankcij in resno začne združevati srbska ozemlja na tleh nekdanje Jugoslavije.

Srbska združitev na reševanje balkanske krize ne vpliva niti negativno niti pozitivno in ni nobena rešitev. Hrvati in Muslimani bodo namreč še naprej pokušali znova pridobiti ozemlje, ki so ga izgubili v vojni. Se naprej bodo poskušali prebiti obroč okoli Sarajeva, presekat posavski koridor, osvoboditi Krajino in vzhodno Hercegovino... Vse skupaj pa je le nov dodatek k neskončni retoriki tega območja somraka, saj se spet ne ve, ali se narodom na prostorih nekdanje Jugoslavije svita ali mrčini. Tisti, ki napovedujejo stemnitev, so najbližje pravemu odgovoru.

Predstavniki italijanskih skupnosti v Sloveniji pri SSk

TRST - Predstavnstvo samoupravnih narodnih skupnosti Italijanov v Sloveniji se je včeraj v Trstu sestalo z vodstvom stranke Slovenske skupnosti, s katerim je izmenjalo informacije in ocene o položaju obeh manjšin. Medtem ko so zastopniki SSk poudarili, da Slovenci v Italiji se vedno nimamo urejenega pravnega statusa, so predstavniki

Italijanov izrazili zaskrbljenost, da ne bi prislo do krcenja njihovih sicer zakonsko ustrezno urejenih pravic. Obe strani sta soglasali v želji, da bi Italija in Slovenija kmalu našla rešitev za vsa odprta dvostranska vprašanja, saj je v interesu obeh manjšin, da so odnosi med državama čim boljši.

Na 3. strani

Tržaški obisk predstavnikov reške občinske skupščine

TRST - Manjšinska problematika je bila glavna tema vrste pogovorov, ki jih je imela včeraj v Trstu številna delegacija občinske skupščine Reke. Reski gostje, ki so zastopali tudi številne manjšine, ki živijo v tem mestu, so se pogovarjali z deželnim odbornikom za kulturo Tomatom, s tržaskim podzupanom Damianijem, z vodstvom SKGZ, sprejel pa jih je tudi škof Bellomi.

Tako Toma kot Damiani sta na srečanju

z Rečani govorila predvsem o tem, kako se pri nas rešuje problematika slovenske manjšine. Predstavnik Dezele je postavil poudarek na sredstvih, ki jih preko Dezele država namenja manjšini, medtem ko je podzupan poudaril prizadevanja, da bi dokončno obrnili stran pomanjkanja dialoga med italijanskim in slovenskim delom mesta.

Na 3. strani

TELEVIZIJA / KO JE VSE KAZALO, DA NI VEČ NOBENE MOŽNOSTI ZA SPORAZUM

Po propadu pogajanj se je vlada angažirala in napovedala svoj predlog

Posredovalec Bogi je že dvignil roke in sprožil val medsebojnega obtoževanja

Načrt skupine za stike naj bo podlaga za nadaljnja pogajanja o Bosni

BEOGRAD - Ameriški predstavnik v skupini za stike Robert Frasure je včeraj zapustil Beograd, ne da bi od srbskega predsednika Slobodana Miloševića dobil zagotovila o priznanju Bosne v zameno za nadaljnjo ublažitev ukrepov. Milošević je zahteval odpravo vseh ukrepov, predlog skupine za stike pa predvideva, da bi se naprej veljala prepoved uvoza nafte in vojaške opreme ter možnost najemanja tujih posojil. Rusko zunanje ministrstvo je sporočilo, da bo danes v srbsko prestolnico prišel ruski predstavnik v skupini za stike Aleksander Zotov. Francoski premier

Alain Juppé pa je vprašanje srbskega priznanja Bosne povezal z umikom francoskih in drugih pripadnikov modrih celad z vojnih območij.

Voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić je dejal, da je pripravljen sprejeti mirovni načrt skupine za stike kot temelj za nadaljnja pogajanja. To je izjavil pred zasedanjem parlamenta bosanskih Srbov v Banjaluki, ki naj bi se po pričakovanjih medsebojno obtoževali za nedavne poraze na bojiščih. V Sarajevu je pod srbskimi streli umrl en človek, šest pa jih je bilo ranjenih.

Na 18. strani

RIM - Vse kaže, da je poskus za sporazum o televizijskem sistemu, s katerim naj bi preprečili razpisane referendume, včeraj pozno popoldne dokončno propadel. Poročevalec v Napolitanovi komisiji Giorgio Bogi, ki je bil zadolžen za posredovanje med pogajalskima stranema, ni skrival prepričanja, da so pogajanja dokončno propadla in da posredovanje ni več mogoče. Pravi vzrok za propad je po njegovih besedah ta, da so bila pogajanja bolj politična kot tehnična in da zato v bistvu sploh ni bilo mogoče priti v srž problema. Ozračje je zelo očitno zaostrial sam Berlusconi s svojimi bojevitimi izjavami, ki dajejo sklepati, da njegov kartel sporazuma v bistvu sploh ni hotel.

To je tudi glavna obtožba, ki prihaja iz krogov leve sredine. Progresisti so namreč v ponedeljek predstavili svoj predlog, ki ga je Berlusconi pogajalec Vittorio Dotti

zavrnil, sam pa je v zameno ponudil zgolj serijo ustnih pripomb. Nasprotna stran pa seveda obtožbe zavraca in obtožuje levo sredino, da hoče uničiti Fininvestove televizije in da zdaj premetno zvraca krivdo na Berlusconijev kartel.

Medsebojne obtožbe so se včeraj komaj zacele in se bodo gotovo stopnjevale skozi vso referendumsko kampanjo, ki bo tako okrog televizijskih vprašanj še bolj napeta.

Pozno zvečer je posegla vlada in napovedala svoj kompromisni predlog, zaradi česar so sejo komisije prekinili. Predsednik vlade Dini je poročevalcu Bogiju pred tem izrazil svojo zaskrbljenost glede razvoja dogodkov in menil, da zolčna referendumska kampanja ne bi koristila nikomur: to je bilo jasno razvidno tudi ob stalnih izgubah lire v pričakovanju razpleta glede referendumov.

Na 2. strani

Trge zajel pesimizem

MILAN - Nov in močan padec lire in borze sta včeraj razblinila se zadnje iluzije o začetku novega ugodnega ciklusa na italijanskih trgih, ki se je obetal z odličnimi gibanji v preteklem tednu. Razlogi, ki so včeraj spravili liro na kolena v menjavi z vsemi glavnimi valutami, predvsem pa z marko in dolarjem, ki sta presešla 1.180 oziroma 1.700 lir, so spet ekonomske in politične narave. V prvi vrsti nov inflacijski skok, zaostrovanje pogajanj o televizijskih referendumi, močno nihanje dolarja in trenja v evropskem denarnem sistemu. Francoske polemike zaradi sibke lire in razgovori med Parizom in Bonnom za zagotovitev »močnega«
franka negativno vplivajo na ves medvalutni sistem, v katerem je lira po tra-

diciji eden najsibkejših členov. Na milanski borzi je prišlo do močnega padca indeksov (Mib -1, 28%, Mibtel -1, 72, Mib-30 -01, 81%), finančne trge pa je zajel nov val pesimizma, ki ga je tik pred koncem trgovanja se poglobila novica o propadu pogajanj za preprečitev televizijskih referendumov.

Na 11. strani

NUJEN POSEG V VISINI 10.000 METROV

Z obešalnikom in plastično cevko operirali potnico

Iznajdljiva kirurga rešila življenje ponesrečeni potnici

LONDON - Na voljo so imeli le nekaj preprostih pripomočkov, s katero so operirali 39-letno žensko, ki je bila v smrtni nevarnosti zaradi kolapsa desnega krila pljuč. Vse bi bilo bolj enostavno, ko bi operacijo lahko opravili v bolnišnici, opraviti pa so jo morali na letalu, ki je letelo v visini 10 tisoč metrov. Angus Wallace in Tom Wang sta resila življenje Pauli Dixon s kovinskim obešalnikom, plastenko, kemičnim svinčnikom, selotejpom in malo brandija. Edini primerno orodje, ki sta ga imela pri roki je bil skalpel. Wallace je operacijo opravil kar na sedežu, kjer je Paula sedela. S skalpelom je odprl odprtino v prsnem kosu, v katero je s pomočjo obešalnika porinil cevko kemičnega svinč-

nika, tako da so odstranili zrak, ki se je nabral med plevro in pljučami. Plastenka je medtem bila za ventil, cevko pa sta iznajdljiva kirurga pritrdila k prsnemu kosu s pomočjo selotejpa.

Paula Dixon se je deset minut po končani operaciji že počutila dobro, čeprav je njeno življenje pred posegom bilo obeseno na nitko. Vse se je začelo medtem ko je prihajala na hongkonsko letališče. V njen avto se je zaletel drugi, pri tem so ji poskodovali levo roko in zlomili nekaj reber, cesar pa se ženska ni zavedala takoj. Prav zlomljena rebra so poskodovala pljuca, iz katerih je začel uhajati zrak, ki se je nabiral med pljuči in plevro. Se nekaj minut in Paula bi se zadusila.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Železarji hudo nezadovoljni

Delavcem in uradnikom škedenjske železarne se zmerom niso rešili problemov, ki so povezani s predčasno upokojitvijo in odpravnino.

Stran 4

Načrt Finmare v rokah Dinija

Minister Caravale je izročil Diniju svoj načrt za preureditev javnega ladjevja, usoda Tržaskega Lloydja, katerega finančno stanje se izboljšuje, pa je še vedno neznana.

Stran 4

Gorica: trenja v večini na občini

Trenja v večini na goriski občini so privedla do zamenjave načelnika skupine Forza Italia, ki naj bi se odslej nekoliko ogradila od stališč skrajnedesnice.

Stran 9

Baročna glasba v Trzinu

V tržiskem Občinskem gledališču in drugih prireditvenih prostorih se uspešno nadaljuje letošnja spomladanska koncertna sezona posvečena baročni glasbi.

Stran 13

Danes finale pokala prvakov

Na Dunaju bodo drevi odigrali finalno srečanje pokala evropskih nogometnih prvakov, v katerem se bosta pomerila Milan in Ajax.

Stran 23

NOVICE

Makedonski predsednik Gligorov na obisku v Italiji

RIM - Makedonski predsednik Kiro Gligorov je prišel sinoci na tridnevni uradni obisk v Italijo. Jutri se bo srečal s predsednikom republike Oscarjem Luigijem Scalfarom, medtem ko se bo makedonski zunanji minister Crevenkovski sestal z italijansko kolegico Susanno Agnelli. V središču pogovorov bo seveda delikatni položaj v nekdanji Jugoslaviji in poglobitev sodelovanja med Italijo in Makedonijo. Popoldne se bo Gligorov srečal z rimskim zupanom Francom Rutellijem, v petek pa je predviden zasebni obisk v Vatikanu s papežem Janezom Pavlom II.

Sen. Carpi odslej pri progresistih

RIM - Senator Umberto Carpi je včeraj uradno zapustil Stranko komunistične prenovne in prestopil k progresistom. Svojo odločitev je pismeno sporočil predsednici senatne skupine SKP Ersilii Salvato. V pismu je zapisal, da si bo se naprej prizadeval za združitev levece, izrazil pa je tudi obžalovanje, ker je SKP postala preveč različna od stranke, ki ji je prvotno zaupal.

Predsednik progresističnih senatorjev Cesare Salvi je pozdravil pristop Umberta Carpija. Omenil je, da je nekdanji senator SKP že podprl odločitve progresistov v senatu, ko sta bili na dnevnem redu glasovanji o zaupnici Dinijevi vladi in glasovanje o pokojninski reformi.

Škofovska konferenca se ne zavzema za »katoliško stranko«

VATIKAN - Nihce od škofov, ki so se doslej oglasili na 40. zasedanju glavne skupščine italijanske škofovske konference, se ni doslej zavzel za ustanovitev katoliške stranke. Italijanska Cerkev mora izdelati svoj kulturni načrt, poleg tega pa mora biti jasna oporna točka za vse, ki so se v preteklosti izrekli za katoliško stranko. Škofovska konferenca ne namerava s tem nadomestiti »propadlega političnega projekta«, treba pa je poenotiti katoliško kulturo, ki je sedaj vse preveč razcefrana in fragmentarna.

V zabojniku za smeti našli dojenčka

RIM - Mili jok dojenčka je včeraj malo po 7. uri premamil misli gospe, ki se je bila ustavila v Ul. Biancamano v mestni četrti Esquilino. Glasek je prihajal iz zabojnika za smeti. Ko se je gospa odprla pokrov plastičnega zabojnika, je na dnu zagledala v umazano volneno majico povitega dojenčka. Mali suhi nogici sta mu strelile iz zasilnega povoja.

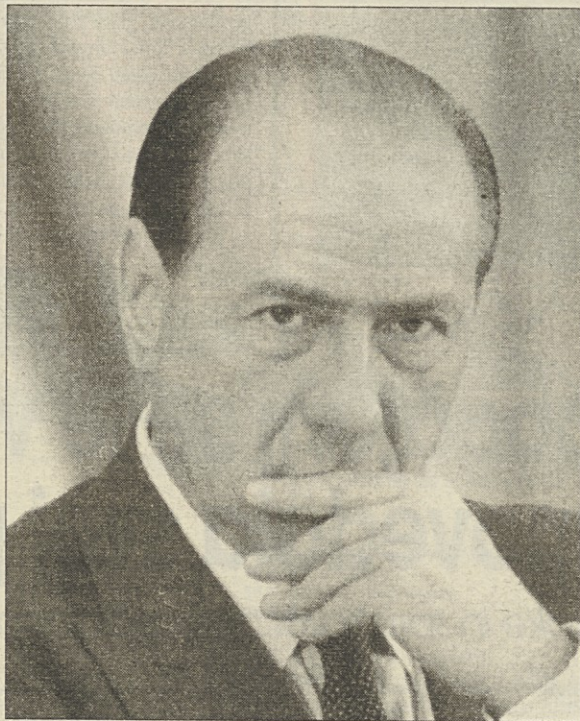
Gospa je takoj stekla v bližnji bar, z upraviteljico poklicala policijo in nato potegnila dojenčka iz zaboja. Zenski sta fantka pred prihodom policijske izvidnice povili v rjuho. Pozneje sta novinarjem povedali, da je imel se pritrjeno popkovino, in da ga je zeblo.

Policisti so nemudoma prepeljali dojenčka v bolnišnico San Giovanni, kjer so ga takoj postavili v inkubator. Njegovo zdravstveno stanje je dobro, otrok bo gotovo preživel, če ne bo pislo do nepredvidenih komplikacij.

V bolnišnici so ugotovili, da je se otrok rodil 4 do 5 ur pred odkritjem v zabojniku. Po vsej verjetnosti naj bi materi pri porodu nekdo pomagal.

REFERENDUMI / VSE KAŽE, DA SE BODO VOLILCI ODLOČALI TUDI O TELEVIZIJI

V valu polemik zamrl poskus za sporazum

POLITIKA

Tematski kongres DSL bo v Rimu v začetku julija

RIM - Tematski kongres Demokratske stranke leve bo v Rimu od 6. do 8. julija. Dokončni sklep o kraju in datumu kongresa sicer pritiče strankinemu vsedržavnemu svetu, ki se bo sestal v petek, vendar so se za omenjeni datum opredelili na sestanku predstavnikov vsedržavnega tajništva z deželnimi tajniki in pokrajinskimi tajniki večjih mest, usmeritev pa je sprejelo tudi strankino vodstvo s pripombo, da je treba sklicanje kongresa vskladiti s poreferenduskimi

obvezami.

Kot je znano, bo to sploh prvi tematski kongres, ki ga pa izrecno predvideva strankin statut, in bo posvečen vprašanju strategije in zaveznistev. Statut pa ne predvideva načina izvolitve delegatov na tovrstne kongrese, zato se bodo morali o proceduri se dogovoriti. Vsekakor bo delegatov okrog 1.400 (od teh bodo polovico izbirali na ad hoc sklicanih krajevnih skupščinah), poleg njih pa bo prisotnih se okrog 600 gostov in opazovalcev.

RIM - Kdo je kriv za praktično dokočni propad pogajanj, na osnovi katerih bi se lahko izognili junijskim referendumom o italijanskem televizijskem sistemu? Na to vprašanje bo najbrž težko objektivno in zanesljivo odgovoriti, dejstvo pa je, da Berlusconi s svojimi izjavami pogajalcem gotovo ni pomagal. Vodja pogajalske delegacije njegovega Pola Vittorio Dotti odločno zavrača odgovornost za polom, prav tako kot v nasprotnem taboru ne manjka izjav, da je zanj kriva izključno Berlusconijska stran.

Ves dan včeraj - pise v uradni izjavi gibanja Forza Italia - so se vrstila srečanja med Dottijem in poročevalcem v Na-

politanovali komisiji Bogijem, da bi preverila, ali obstaja še kakršna možnost za sporazum. Zgodaj popoldne je kazalo, da bi bilo to se mogoče na osnovi novega Dottijevega predloga, ki se je zdel razumen tudi Bogiju, kmalu nato pa je poročevalec, po posvetu s predstavnikoma večine, izjavil, da ni več nobene možnosti. Popolnoma nasprotno oceno prihajajo iz levega centra, ki očita Polu, da sporazuma sploh ni nikoli hotel, o čemer govori tudi dejstvo, da ni predstavil lastnega predloga, kot so to storili progresisti. »Prejeli smo le vrsto ustnih pripomb, na naš predlog pa ni bilo nobenega odgovora,« pravijo predstavniki

DSL.

Tudi Giorgio Bogi je sinoci izjavil, da se je poskus posredovanja izjalovil in da je pravi vzrok za polom ta, da so se pogajanja s tehničnega preselila na cisto politično področje. »Berlusconijska izjava,« je dodal, »je težila pogajanja kot kamen, v takem ozračju pa ni mogoče doseči ničesar.« Se več, Bogi je poudaril, da sploh ni našel možnosti, da bi se lahko poglobil v pogajalsko vsebino, saj se je vse ustavilo pri formi. To pa je bil ravno tisti element napetosti, ki so ga vsaj delno povzročile izjave, za katere si lahko predstavljamo, da so izraz resničnih prepričanj, je zaključil Bogi in dodal, da je sicer specializiran zdravnik za ozivljanje, ne pa tudi za terapevtsko pretiravanje.

Medtem ko se medsebojne obtožbe množijo, tudi z močno polemičnimi toni, je odbor za »ne« pisal odprto pismo predsedniku republike, katerega vabi, naj skrbno nadzoruje potek dogajanj okrog televizijskih referendumov, da ne bi bile prizadete ali celo uničene zasebne televizije, ki so konec koncev gospodarsko in kulturno premoženje vse države. Predsednik poslanske komisije za reformo italijanskega televizijskega sistema Giorgio Napolitano pa je s svojim diplomatskim taktom sinoci kljub vsemu povabil pogajalce, naj ne zapustijo omizja in izkoristijo se zadnje ure za dosego sporazuma.

ZBORNICA / PO DOLGIH LETIH

Zakonski predlog poslank proti spolnemu nasilju

RIM Vseh 67 poslank je v abecednem redu podpisalo skupni zakonski predlog žensk o normah proti spolnemu nasilju. Na predstavitveni tiskovni konferenci so poudarile, da milijoni italijanskih sensk ze 18 let caka na zakon, ki bi pravicno kaznoval spolno nasilje.

Predlog, ki ga sestavlja 12 členov, predvideva uvedbo obvezne preiskave v primeru nasilja nad mladoletnimi in v primeru skupinskega spolnega nasilja, kar predstavlja novost v primerjavi s sedanjim zakonom. Spolno nasilje ne bo več zločin proti morali, pač pa proti osebi sami. Predlog nadalje predvideva zaporne kazni od 5 do 10 let zapore zaradi spolnega nasilja. Če je žrtev nasilja mlajša od desetih let, se kazen zviša od 7 do 14 let ječe, v primeru skupinskega nasilja pa od 6 do 12 let. Obtoženec bo moral pristati na vse predvidene zdravniške teste. Veliko pozornost posveča predlog spostovanju zasebnosti žrtev nasilja. Imena žrtev ne bo mogoče objaviti brez njenega dovoljenja, sodna obravnava pa bo potekala za zaprtimi vrati, če je žrtev mladoletna.

PALERMO / SPOMINSKA SLOVESNOST ZA SODNIKOMA FALCONEJEM IN BORSELLINOM

Poudarjena potreba po okrepitvi boja proti mafiji na vseh ravneh

Pravdnik Caselli se je zavzel za večje spoštovanje zakona na vsej Siciliji

PALERMO - Boj proti mafiji se vodi ne samo ob okrepitvi represije in sodnih postopkov, temveč tudi in predvsem z bojem proti brezposelnosti in zaostalosti. To je v bistvu bila vodilna misel v posegih tajnikov treh sindikalnih organizacij, ki so priredile spominsko slovesnost ob obletnici pokola v Capaciju, kjer so v mafijemskem atentatu umrli sodnik Falcone (na sliki AP) in možje njegovega spremstva.

Cofferati, D'Antoni in Larizza so v svojih govorih pred delavci potrdili obvezo sindikalnih organizacij v tej smeri. Na proslavi so bili prisotni uslužbenci nekaterih palermskih podjetij, ki jim grozi odpušitev ali v najboljšem primeru dolgo obdobje dopolnilne blagajne. Med njimi so bili tudi delavci tovarne Dali, lastnika katere, Libera Grassija, je mafija neusmiljeno pokončala. Se zlasti

občuteno je spregovoril D'Antoni, ki je iz Palermo in torej pozna tamkajšnjo realnost zelo dobro. »Mafijo lahko porazimo samo s skupnimi prizadevanji vseh, pri tem pa je treba biti odločni, kot so Palermčani pokazali pred tremi leti.« D'Antoni je potem omenil ustrahovaln odejanje, katerega je bil žrtev župnik Gregorio Porcaro, ki se v prvi vrsti bori proti mafiji in ki so mu pripadniki slednje razstrelili avto.

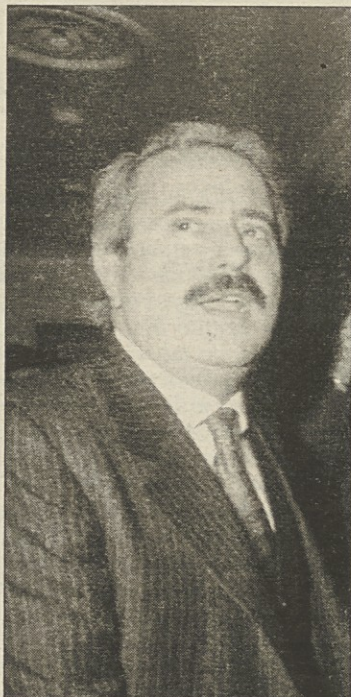
Tajnik CGIL Cofferati je opozoril na besede palermškega pravdnika Casellija, čes da se je splošna angažiranost v boju proti mafiji zmanjšala ter je s tem v zvezi pozval vlado, naj da nekaj nedvoumnih in odločnih znamenj v tej smeri.

Pietro Larizza, tajnik UIL, je menil, da se morajo vsi, s sindikatom v prvi vrsti bolj angažirati v boju proti mafiji. Nikakor pa se ne sme pustiti

sodnike in varnostne sile, ki so najbolj izpostavljeni, osamljene. Po njegovem mnenju spomin na Falconeja, Borsellina in druge sodnike, ki jih mafija ubila, mora tudi krepiti kulturo legalnosti, ki je sedaj najbolj občutena v Palermu.

Kar zadeva boj proti brezposelnosti so predstavniki sindikalnih organizacij zahtevali od vlade, naj da takoj na razpolago tistih 15 tisoč milijard lir, ki so bili že določeni za splošni tehnološki razvoj, telekomunikacije, prevoze, okolje, profesionalno usposobljenost in turizem.

Manifestacije, ki so jo organizirale sindikalne organizacije se je udeležil tudi palermski pravdnik Caselli, ki je označil mafijo za krvosesa, ki sesa bogastvo zase in za politične skupine, ki so z njo povezane. Caselli se je tudi zavzel za večje spoštovanje prava na vsej Siciliji.

SARDINIJA / PROCES KASSAM

Sodniki na procesu proti ugrabiteljem malega Farouka razpravljajo že 10 ur

TEMPIO PAUSANIA - V trenutku, ko to poročamo, so sodniki na procesu proti ugrabiteljem malega Farouka Kassama se vedno v porotni sobi, njihova razsodba pa naj bi bila znana šele pozno v noč. Obtoženca na procesu, ki se je začel 10. novembra lani, sta Mario Asproni, ki je bil svojcas dolgo na begu, in gozdni delavec Ciriaco Baldassarre Marras. Oba sta iz vasi Lula v pokrajini Nuoro, od koder je doma tudi tretji obtoženec, Matteo Boe. Ta je trenutno v zaporu največje varnosti v Parizu in mu bodo sodili šele tedaj, ko ga bodo francoske oblasti predale italijanskim. Aretirali so ga oktobra 1992 v nekem hotelu na Korziki, kjer se je nahajal s svojo družico Lauro Manfredi in njunimi tremi otroki, ki so se rodili v teku šestih let, ki jih je Boa preživel na begu. Zbežal je bil namreč iz zapore na Asinari, kjer je sedel zaradi ugrabitev, saj je sodil med glavne kolovodje sardinskih zločincev.

Člani porote sodišča v Tempio Pausania so se zaprli v porotno komoro včeraj ob 12.15. Pred tem so na procesu nastopili z zaključnimi posegi branilca obeh obtožencev in javni tožilec Mauro Mura. Zagovornika sta seveda ponovila, da sta njuna varovanja popolnoma nedolžna in da nista bila vpletena v ugrabitev malega Farouka, do katere je prišlo 15. januarja 1992, medtem ko je javni tožilec zahteval za oba obtoženca obsodbo na 28 let zapore kazni.

ZUNANJI MINISTER SUSANNA AGNELLI V POSLANSKI ZBORNICI

»Do Slovenije naj Italija nastopa širokosrčno«

»Če bomo dlakocepski, nas v Evropi ne bodo razumeli«

Susanna Agnelli (AP)

RIM - Italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli je izrazila upanje, da bo sporazum s Slovenijo sklenjen, toda še pred tem bo o njem razpravljala parlament. Istocasno je od Italije zahtevala, da se do Slovenije obnaša "širokosrčno". Susanna Agnelli je to izjavila v sklepu svojega nagovora poslanski zbornici italijanskega parlamenta, kjer je predstavila italijansko vizijo Evrope in delovanja Evropske unije v okviru Maastrichtskega sporazuma.

Agnelli je italijanska stališča predstavila pred konferenco zunanjih ministrov petnajsterice, ki se bodo 2. in 3. junija sestali v južnoitalijanskem mestu Messina. Ministri bodo na tem srečanju oblikovali po-

sebno skupino za pripravo medvladne konference, ki bo naslednje leto razpravljala o uresničevanju sporazuma iz Maastrichta.

"Če bo Italija v odnosih s Slovenijo nastopila širokosrčno, to ne pomeni, da se odreka nacionalnim interesom, pridobila pa bo v obeh svojih partnerjev in zgodovine," je dejala. "Sporazum, ki ga bomo, kot upamo, dosegli s Slovenijo, bo pred podpisom sprejemal parlament," je dodala. "Biti v srcu Evrope pomeni gledati v evropskem duhu na vprašanja, ki se tičejo zgodovinske in custvene dediščine, kakršno ima vsaka država," je nadaljevala. "Če se bo Italija obnašala dlakocepsko in egoistično, nas ne bodo razumeli," je opozorila italijanska zunanja ministrica.

RIM / RAZSTAVA »SLOVENIJA DANES«

Slovenija se predstavlja

RIM - Prireditve »Slovenija danes« v Rimu poteka le en mesec pred četrto obletnico razglasitve neodvisnosti Slovenije. V manj kot starih letih je Slovenija dokazala, da je država v polnem razvoju, mlada in povsem sposobna, da ob boku drugih evropskih držav vstopi v tretje tisočletje, je na sinočnji otvoritvi prireditve »Slovenija danes« v rimskem hotelu Holiday Inn St. Peters poudaril predsednik Italijansko-slovenske trgovinske zbornice Romeo Fattori. Omenjena mešana trgovinska zbornica je Slovenijo že predstavila leta 1992 in 1993 v Trivenetu. Tokratni slovenski dnevi v Rimu bodo potekali vse do petka, njihov namen pa je, da podjetnikom iz

srednje Italije Slovenijo kar najbolje predstavijo, in sicer z gospodarskega, turističnega, industrijskega, obrtnega, umetniškega in tudi gastronomskega vidika. Med udeleženci na včerajšnji otvoritvi sta bila tudi direktor urada vlade RS za informiranje Borut Suklje in veleposlanik Republike Slovenije v Italiji Marko Kosin. Slovenija se med drugim predstavlja z razstavo fotografij z naslovom "Focus: Slovenija", s kolektivno razstavo del slovenskih umetnikov "Sodobno slovensko slikarstvo-fragmenti" ter predstavitev ljudske obrti in sodobnega industrijskega oblikovanja "Slovenija - tradicija in ustvarjalnost". Osrednji dogodek prireditve bo današnja okrogla

miza na temo Slovenija danes, na kateri naj bi italijanske podjetnike, predvsem tiste in srednjega dela države, seznanili z možnostmi sodelovanja in vlaganja v Slovenijo. Po napovedih naj bi se je udeležili tudi slovenski minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak, generalni sekretar GZS Tomaž Kunstelj in veleposlanik Kosin. Kot je med drugim dejal veleposlanik Kosin, kljub nekaterim nesoglasjem sosednji državi povezujejo številni skupni interesi. Poudaril je, da je Slovenija mlada in demokratična država, ki svojo prihodnost vidi v Evropi in evropskem sistemu varnosti ter v prijateljskih odnosih z vsemi, ki se tudi enako vedejo.

MANJŠINE / OBISK V TRSTU

Prvo srečanje SSK z Italijani iz Slovenije

Obe manjšini sta za sožitje in dobrososedske odnose, žal pa ju pestijo številne težave

Tiskovna konferenca po pogovorih med SSK in predstavniki italijanske manjšine (KROMA)

TRST - Pravilno reševanje vprašanj slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Sloveniji bi bilo ne samo v interesu obeh neposredno prizadetih skupnosti, ampak tudi mirnega sožitja v širšem obsejnim prostoru ter dobrososedskih odnosov med Italijo in Slovenijo, so poudarili na tiskovni konferenci, ki je sledila včerajšnjemu prvemu srečanju stranke Slovenske skupnosti in predstavništvom samoupravnih narodnih skupnosti Italijanov v Sloveniji. Italijansko delegacijo iz Slovenije so sestavljali predsedniki skupnosti iz Izole Gianfranco Siljan, iz Pirana Bruno Fonda, iz Kopra Mario Steffe ter tajnik obalne skupnosti Dario Apollonio; Slovensko skupnost pa so zastopali deželni tajnik Martin Breclj, podtajnik Ivo Jevnikar in trzaski predsednik Josip Skerk.

Na sestanku so si izmenjali informacije in ocene o položaju obeh manjšin. Predstavniki Slovenske skupnosti so ugotovili, da Slovenci v Italiji še vedno niso docakali ureditve svojega temeljnega pravnega statusa s tolikokrat obljubljenim zaščitnim zakonom, kar ima hude posledice na vseh področjih. Posebej so poudarili problem zastopanosti v izvoljenih telesih, ki je pod vprašajem po reformi volilnih zakonov v večinskem smislu, ter ogroženost manjšinskih ustanov zaradi negotovega javnega

financiranja. S svoje strani pa so italijanski predstavniki, ki sicer imajo svoje garantirane predstavnike v vseh izvoljenih telesih, orisali, kako se spopadajo s težavami na vseh področjih svojega delovanja in kako jim grozi, da jim bodo zmanjšali nekatere pravice. Kot primer so navedli, da bi lahko dosežani obvezni pouk italijanske v slovenskih srednjih solah postal fakultativni predmet. Pri tem ne moremo mimo, da na italijanski strani meje ni niti fakultativnega pouka slovensčine v italijanskih solah...

Vsi so potrdili skupno željo, da bi v sedanjih pogajanjih med Italijo in Slovenijo obe manjšini imele možnost sodelovanja in sodelovanja, se zlasti ko gre za zadeve, ki se jih neposredno tičejo. Sicer pa je sploh v interesu obeh manjšin, da so odnosi med obema državama čim boljši in zato so izrazili skupno upanje, da bosta Slovenija in Italija nasli sporazum za vsa pomembnejša dvostranska vprašanja ob spoštovanju dostojanstva in zakonitih koristi obeh strani, pa tudi za primerno zaščito in valorizacijo obeh manjšin.

Na sestanku so se dogovorili tudi za rednejše medsebojno informiranje in sodelovanje, Slovenska skupnost pa bo čez čas vrnila obisk italijanskim manjšincem v Sloveniji.

RIM / PODATKI ISTAT

Morilcu na italijanskih cestah je ime »hitrost«

RIM - Zahrbni morilec, ki vsako soboto ponoči preži na italijanskih cestah in uničuje mlada življenja (63,5% žrtev ima manj kot 30 let, 91% je moškega spola) se imenuje »hitrost«. Hitrost je kriva za frontalna trčenja (30% primerov), zaradi nje vznikajo izgubljeni nadzor nad volanom (23%), v najboljsem primeru se zaletijo v vozilo, ki je pred njimi (14%). Podatke o »krivavih sobotah« je objavil Istat, ki je o tem objavil posebno studijo.

Devet odstotkov vseh incidentov je kriva previsoka hitrost, a to število se pri osebah, ki so se opravile voznisko dovoljenje (18-20 let), dvigne na 13% in je vsekakor visoko tudi v naslednjih letih (12,5%). Mladi so odgovorni za veliko večino nesreč, do kate-

rih prihaja med 22. in 6. uro, bodisi ob petkih in še zlasti ob sobotah, vanje je vpletenih več kot 26% oseb med 21 in 23 letom. Poleg tega so te nesreče zelo hude, saj vsakih sto terja več kot 8 žrtev, torej se enkrat več od poprečja drugih nesreč. Fenomen pa ni enak po vsej državi, v glavnem je osredotočen v devet pokrajin, vse z izjemo Rima so na severu države: Milan, Bologna, Brescia, Forlì, Turin, Treviso, Bergamo in Cuneo. Značilno je tudi, da pri skoraj 40% incidentov niso vpletena druga vozila.

Predlanskim so na italijanskih cestah nastali 153.000 nesreč, lani jih je bilo 160 tisoč, torej 4,6% več, a mrtvih je bilo okrog 6 tisoč, skoraj 16 na dan, za več kot 46% nezgod pa so krive osebe (obeh spolov) pod 30 letom.

DELEGACIJA REŠKE OBČINE NA OBISKU V TRSTU

V središču pozornosti odprti problemi manjšin

Gostje iz Reke so se pogovarjali s predstavniki Dežele, Občine in SKGZ, sprejel pa jih je tudi škof Bellomi

TRST - Sedemčlanska delegacija občinskega sveta z Reke, ki jo je vodil predsednik Teodor Antič, sestavljali pa so jo predstavniki različnih manjšin, ki so prisotne na Reki, je včeraj popoldne obiskala sedež SKGZ v Trstu.

Predsednik SKGZ Klavdij Palcic je gostom orisal trenutni položaj naše skupnosti ter poudaril velik pomen sodelovanja narodnih skupnosti v širšem območju, ki gravitira na obmejni pas, kajti uspeh in kvaliteta življenja sta odvisna predvsem od avtentične volje po sožitju in spoštovanju različnih.

Delegacija z Reke, v kateri je bil prisoten tudi Aldo Bressan, predsednik komisije za narodna vprašanja pri mestnem svetu, je podala zanimivo informacijo o položaju narodnih skupnosti na Reki. Poleg avtohtone italijanske skupnosti so v mestu namreč prisotni še Srbi, Slovenci, Madžari, Cehi,

Albanci in Romi, tako da je v skupnem številu 200.000 prebivalcev Reke skoraj 30.000 pripadnikov manjšin.

Delegacija z Reke je svoj obisk v Trstu začela na sedežu predsedstva deželne vlade, kjer jo je

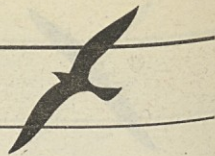
sprejel deželni odbornik za kulturo Alberto Tomat. Slednji je gostom obrazložil razne aspekte manjšinske zaščite v Italiji in med drugim dejal, da bo italijanska država v tem letu namenila slovenski manjšini 7 mi-

lijard lir. Omenil je tudi pristojnosti Dežele na tem področju ter nato spomnil na uvedbo slovenskih TV programov, na koncu pa je še napovedal, da namerava deželna uprava ustanoviti poseben servis za manjšine.

Sledilo je srečanje na trzaskem zupanstvu, kjer so goste z Reke sprejeli predsednik občinskega sveta Rosato, podzupan Damiani in odbornik Pecol Cominotto. Tudi tu je bil govor predvsem o problematiki manjšin. Glede tega je podzupan Damiani poudaril, da so bili v Trstu se posebno v zadnjem času storjeni pomembni koraki k nadaljnjemu izboljšanju odnosov med italijanskim in slovenskim delom občinske skupnosti. »Zapri smo obdobje,« je dejal Damiani, »ki ni bilo posebno odprto dialogu, in odprli novo poglavje, ki ga bo morala označevati najvisja raven dialoga in sodelovanja.«

Goste z Reke je sprejel tudi trzaski škof Lorenzo Bellomi. Predstavniki reske občine bodo danes obiskali Bocen, jutri pa bodo v Gorici.

Na sliki (foto KROMA) srečanje Rečanov s predstavniki SKGZ.

V ZVEZI S PREDČASNIMI UPOKOJITVAMI IN ODPRAVNINAMI

Med železarji vedno večje negotovanje

Dežela za sanacijo okolja - Jutri zadnja ponudba

Dezelna uprava namerna prispevati 4, 5 milijarde lir za bonifikacijo območja pod Skednjem, kjer leži železarna, ki bo sicer terjala 26 milijard lir. To piše v zakonskem osnutku, ki ga je odobrila vlada FJK po predlogu odbornika za industrijo Gianfranca Morettone in ga mora izglasovati se skupščina, nakar bo potrebno tudi povoljno mnenje pristojnih oblasti v okviru Evropske zveze. Bonificiranje je nujno, saj stojijo v neposredni bližini obrata AFS stanovanjske hiše, ki jih je treba obvarovati pred sleherno nevarnostjo in pred onesnaženjem.

Dezelni svet se je z ustrežno resolucijo že pred časom obvezal, da bo preučil vsako zakonodajalsko pobudo za delno fi-

nansiranje ekološko-ambientne resanacije, ki je sprico velikega ekonomskega in socialnega pomena železarne v tukajšnji stvarnosti neodločljiva. Ob predstavitvi svojega osnutka je odbornik Moretton poudaril, da bi 4, 5-milijardno nakazilo nedvomno prispevalo tudi k pospešitvi postopka za prodajo tovarne zasebni podjetniški navezi.

Za njen nakup se, kot znano, zanimata jeklarska grupa Luigija Lucchinija in družba Bolmat, ki jo upravljata traderja Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza. Za železarno sta skupaj ponudili 51, 2 milijarde lir, jutri natanko opoldne pa bo nepreklicno zapadel rok za predložitev morebitne druge ponudbe, ki ne bo smela biti nižja od

41 milijard lir (51, 2 minus 20%). Zadnji trenutek se utegne zglasiti se furlansko-lombardijska naveza Finfer, ki jo sestavljajo Alfa Acciai, Pietra, Ori-Martin in Pittinijev Finfer. Privatizacijski postopek se bo moral zaključiti najpozneje 10. junija, kot je izrecno določil minister za industrijo Alberto Clò.

Medtem ko so uslužbenci, sindikati CGIL, CISL in UIL ter vsi, ki jim je pri srcu ohranitev skedenjskega obrata, s Clòjem se kar zadovoljni, pa tega ni mogoče reči o ministru za delo Tizianu Treuju. Pokrajinska tajništva FIOM, FIM in UILM ter tovarniški svet izražajo v skupnem tiskovnem sporočilu hudo nezadovoljstvo, ker jim kljub večkratni prošnji se vedno ni uspe-

lo, da bi se z ministrom pomenili o zgostih problemih, kakor so, denimo, predčasne upokojitve, izplacilo odpravnin in priznanje dopolnilne blagajne uslužbencem podjetij, ki so železarni, ko je bila se na konju, dobavljala surovine in material, ali pa so zanj opravljala najrazličnejša dela. Sindikalisti ocitajo vsem, ki so pristojni za rešitev teh problemov, tako tudi izrednim komisarjem AFS Francu Asquiniju, Giampaolu de Ferri in Pinangelu Fanchiottiju, pasivnost in neobčutljivost. Podjetja ni mogoče izenaciti samo s profitom, pravijo, kajti profita ne more biti brez delavcev in brez njihovih strokovnih izkušenj, ki predstavljajo skupno premoženje. (dg)

CARVALEJEV NAČRT ZDAJ V ROKAH ZAKLADNEGA MINISTRA

Usoda Tržaškega Lloyda še neznana

Protislovne teze o privatizaciji - Družbin obračun boljši, promet stalno narašča

Minister za prevoze in plovbo Giovanni Caravale je včeraj predložil v obravnavo zakladnemu ministru Lambertu Diniju, ki je sicer tudi ministrski predsednik, svoj načrt za preustroj javnega ladjevja pod okriljem holdinga Finmare. Kakor je znano, načrt neposredno zadeva tudi Trst oziroma Trzaski Lloyd, vendar v uradnih krogih ni bilo mogoče zvedeti, kaj vse natanko predvideva oziroma, če načrt ustreza vsebini osnutka, s katerim je bil minister vsaj delno seznanil javnost. To seveda zastruje negotovost, ki se ji pridružuje še zmeda, kakor nam je povedal včeraj član pokrajinskega tajništva CGIL Fabio Sanzin.

Sindikalist se je dokopal do

nekaterih ministrskih listin, iz katerih ni mogoče jasno razbrati, kakšni so dejanski nameni Caravaleja v zvezi s tukajšnjo plovno družbo. Če je namreč kot pribito, da bodo Trzaski Lloyd prej ali slej privatizirali, pa nikakor ni mogoče zatrditi, da bo ohranil samostojnost. Omenjene ministrske listine so protislovne: enkrat je govor, da bodo družbo prodali zasebnikom skupaj z genovsko Italijo, kar pomeni, da ju bodo poprej tako ali drugače združili, drugič pa, da ju bodo odtujili ločeno. Kupca tudi se ni nobenega na spregled in Citibank jih vztrajno išče na dveh celinah hkrati.

Zahtevo po nadaljnji avtonomiji Lloyda, ki jo je pred dnevi postavila neposredno ministru

predsednica dezelné vlade FJK Alessandra Guerra, utemeljuje tudi lanski obračun: družbin promet se je povečal za 21%, obseg dolgov se je zmanjšal s 440 na 380 milijard lir, zgubo 11, 4 milijarde lir so pokrili s sredstvi iz rezervnega sklada, glavnica pa je ostala bistveno nespremenjena (4, 6 milijarde lir). Če bo Evropska zveza odobrila državni prispevek 40 milijard lir, bo letosnja družbina bilanca uravnana.

Caravale je včeraj tudi napovedal načrt, po katerem naj bi Italija, Francija in Spanija sodelovale za okrepitev pomorskega prometa na Sredozemlju. Jadrana ni omenil niti z besedico, kar ne more biti dobro znamenje za luke ob njem. (dg)

OD 16. JUNIJA NA TRŽAŠKEM RAZSTAVIŠČU

Poletni sejem prinaša novosti

Sodelovanje s Trgovinsko zbornico

Na sejmišču pri Montebellu se v teh dneh naravnost mrzlično pripravljajo na 47. priredbo mednarodnega vzorčnega velesejma oziroma na Poletni sejem, kakor so pred nedavnim preimenovali osrednjo poletno sejmsko prireditev, ki se bo to pot začela v petek, 16. junija. Njen razstaveni del bodo označevale številne pomembne novosti, med katere moramo uvrstiti predvsem občutno preglednejšo panožno razporeditev po paviljonih. Tako nam bodo poleg drugega dali na ogled tudi razstave modelarstva (Expomodel), biciklov, motociklov in avtomobilskega servisiranja ter oblacil za novopečene zakonske pare.

Med številnimi spremnimi manifestacijami bodo najprej na sporedu zdaj že tradicionalni Mednarodni lesni dnevi (15. in 16. junija), ki jih bodo posvetili trgovini z lesom med Italijo, Francijo, Kanado in Združenimi državami Amerike; posebnega pomena bo zasedanje o francoskem lesu, ki ga ni bilo več od leta 1986, sicer pa bodo ti Dnevi potrdili vlogo Trsta kot privilegirane vozlišča na področju lesne izmenjave. Prvi posvet bo v kongresni dvorani Trgovinske zbornice, drugi pa na sejmišču.

Veliko zanimanje vlada tudi za prav tako že tradicionalne Mednarodne kavne dneve (23. in 24. junija), ki jih bodo organizirali ob sodelovanju krajevnega

Združenja trgovcev s kavo in na katerih bo govor o tehničnih problemih, s katerimi se spopadajo prazilci in kavarnarji, se pravi o stroških za prazenje, o nadziranju kakovosti, o računovodstvu in davkih idr.

Dne 19. junija bo Dan obrtništva, na ustreznem posvetu pa bodo obrtniki iz Furlanije-Juljske krajine, Avstrije in Slovenije obravnavali varnostne ukrepe znotraj obrtnih podjetij.

Dan Turizma bo 17. junija in v njegovem okviru bo tekla beseda o Convention Bureauju, ki ga načrtujejo v Trstu kot operativno strukturo za razvijanje kongresnega turizma in siceršno turistično promocijo.

Tudi letos bodo seveda sestanki z delegacijami tujih držav, ki bodo uradno sodelovale na velesejmu, priredili pa jih bosta skupaj Velesejemski ustanova in Trgovinska zbornica. V postev bodo prisle Ukrajina, Mongolija, Južnoafriška republika, Albanija, Belorusija, Dubai, Hrvaška, Srbija, Avstrija, Romunija, Latvija, Hong Kong, Indija in Madžarska.

V sklopu tokrat se tesnejšega sodelovanja med upravitelji Velesejemskih ustanov in Trgovinske zbornice se bo skupnim kongresnim pobudam pridružila še razstava tržaskih gastronomskih specialitet »Trieste da gustare« v samostojnem standu.

SSK / STALIŠČE

Albertinijeve izjave nedopustne

Pravna komisija stranke bo ugotavljala morebitno kršitev zakona

Pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti je vzelo v pretes zaljive izjave predsednika Lege Nazionale Paola Sardosa Albertinija o spominski tabli, ki v repentabski občini v spominja na odhod 30 divizije IX. korpusa NOV proti Trstu.

Odvetnik Sardos Albertini je v spremstvu Gualberta Nicolinija in Gianfranca Gambassi-

nija vzporejal partizanske cete z nacističnimi okupatorji. Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti meni, da gre za skrajno zaljive izjave, ki so iz političnega in zgodovinskega vidika vredne najstrožje obsodbe.

Sprico navedenega je Pokrajinsko tajništvo SSK poverilo pravni komisiji stranke naloge, naj prouči izjave

predsednika Lege nazionale in naj ugotovi morebitne kršitve zakonov, ki scitijo vrednote odpornistva in kaznujejo kakršnokoli obujanje fasizma.

V primeru, da bi do teh resitev prišlo, si stranka Slovenske skupnosti pridruže pravico zascititi vrednote odpornistva tudi pred pristojnimi sodnimi oblastmi.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE / ZBOROVANJA ŠOLSKEGA OSEBJA

O novi pogodbi in pokojninski reformi

Konec maja in junija referendum o novi pokojninski reformi

Sindikat slovenske sole prireja v teh dneh vrsto sindikalnih srečanj, da bi svoje člane seznanil s nekaterimi pomembnimi novostmi na solskem področju. V prvi vrsti gre za vprašanje nove delovne pogodbe solnikov, ki so jo - po petih letih zavlečevanj - podpisali pred nekaj dnevi v Rimu. Delovna pogodba vsebuje, poleg predlaganega povška place v višini 6 odstotkov, se cel kup novosti. Med temi je verjetno najbolj zanimiva uvedba novega načina »napredovanja« solnikov. Le-ti namreč ne bodo prejeli več poviškov place kot doslej (vsake dve leti), pač pa na daljši časovni termin. Omogočeno pa jim bo poprejšnje napredovanje v višji placilni razred, ce se bodo pri svojem delu se posebno izkazali (na primer s sodelovanjem na izpopolnjevalnih tecajjih).

Drugo aktualno vprašanje zadeva pokojninsko reformo. Vlada je pred nekaj tedni podpisala s sindikalnimi organizacija okvirni sporazum o novi pokojninski reformi. O njej se morajo sedaj izreci sami delavci. Med temi so, seveda, tudi solniki. Na

sindikalnih srečanjih, ki jih prireja Sindikat slovenske sole v sodelovanju s-solskimi sindikati CGIL, CISL, UIL, bodo prejeli udeleženci vse podrobne informacije o novih določilih pokojninske reforme, po sindikalnih srečanjih pa bodo opravili tudi referendum, na katerem se bodo solniki izrekli o odobritvi sporazuma med vlado in sindikati o pokojninski reformi.

Prvo sindikalno srečanje Sindikata slovenske sole je bilo ze včeraj na znanstvenem liceju Franceta Preserna. Namenjeno je bilo vsemu učnemu in neučnemu osebju mestnih otroških vrtcev in sol vseh vrst in stopenj s slovenskim učnim jezikom.

Jutri bodo na vrsti stiri sindikalna zborovanja. Od 11. do 13. ure bo sindikalno srečanje na srednji soli N. Sauro v Miljah, od 14.30 do 16. 30 pa na srednji soli Simona Gregorcica v Dolini. Namenjeni bosta učnemu in neučnemu osebju otroških vrtcev in sol vseh vrst in stopenj z italijanskim in slovenskim učnim jezikom iz Milj, oziroma iz Doline. Na osnovni

sol Virgila Sceka in soli Carducci v Nabrezini bo od 11. do 13. ure in od 14.30 do 16.30 zborovanje za vse učno in neučno osebje otroških vrtcev in sol vseh vrst in stopenj z italijanskim in slovenskim učnim jezikom. Za učno in neučno osebje vrtcev in sol iz Opcin pa bo sindikalno srečanje od 11. do 13. ure in od 14.30 do 16.30 na srednji soli De Tommasini na Opcinah.

Solski sindikati CGIL, CISL, UIL in Sindikat slovenske sole so tudi določili datume referendumov za odobritev sporazuma med vlado in sindikati o pokojninski reformi. Referendumi bodo v dneh 30. in 31. maja ter 1. junija od 16. do 19. ure na treh volilnih sedežih, in sicer v prostorih industrijskega zavoda Volta v Ul. Monte Grappa 1 (16. okrožje), liceja Petrarca v Ul. Rossetti 74 (17. okrožje) in srednje sole Bergamas na Istrski ulici 45 (18. okrožje). Volilno pravico ima državno vodstveno osebje, učno in neučno solsko osebje v stalezu in ne ter drugo solsko osebje, ki pripada drugim administracijam.

SDGZ vabi jutri svoje gostince na sestanek v Šempolaj

Gostinska sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju prireja jutri ob 15. uri v gostilni Gruden v Šempolaju sestanek o sodelovanju gostincev na predstavitvi in degustaciji vin Konzorcija Kras, ki bo 10. in 11. junija na Devinskem gradu. Predvideno je namreč, da bodo gostinci iz Trsta in s Krasa teden prej (v soboto, 8. in nedeljo, 4. junija ali pa po dogovoru) gostili v svojih obratih po enega vinogradnika, ki bo njihovim gostom ponudil svoje vino in tudi posebni kupon za degustacijo na Devinskem gradu, kjer bodo gostinci skupaj z vinogradniki ponudili obiskovalcem tudi značilne prigrizke.

Gostinci, ki jih pobudi zanimata, naj pridejo na sestanek, ali pa naj se cimprej obrnejo po informacije na organizacijsko tajništvo SDGZ v Trstu (tel. 362949).

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drčvored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

JUS / JUSARSKI ODBORI NAJ BI BILI PRISTOJNI TUDI ZA IZREDNO UPRAVLJANJE

TRST / SINOČI JE ZASEDAL OBČINSKI SVET

Priziv jesarjev proti pravilniku Občine

Pokrajinski nadzorni odbor že zahteval pojasnila

Pravilnik o odnosih med trzasko občinsko upravo in juserskimi odbori, ki ga je trzaski občinski svet odobril 27. marca letos, je nezakonit v tisti točki, ki predvideva izključno pristojnost občine pri izrednem upravljanju juserskih imovin, se pravi pri njihovi kupoprodaji. Tako menijo predsedniki desetih juserskih odborov trzaskе občine, ki so proti zadevnemu sklepu trzaskеga občinskega sveta 18. aprila vložili priziv na pokrajinski nadzorni odbor. Kot kaze, priziv ne bo naletel na gluha usesa, saj je pokrajinski nadzorni odbor pred nekaj dnevi, točneje 17. maja, izdal odredbo, s katero od trzaskе občinske uprave zahteva pojasnila, preden bi se sam dokončno izrekel.

Priznati moramo, da so juserji svoje stališče zelo učinkovito utemeljili. V rekurzu so preprosto navedli primer, v katerem je nek drug juserski odbor v nasi deželi avtonomno sklenil kupoprodajno pogodbo, ki so jo vsi pristojni organi

sprejeli kot povsem zakonito. Gre konkretno za sklep, s katerim je odbor za loceno upravljanje juserskih imovin iz Bresse v občini Cam-pofornido 30. oktobra 1992 vprašal deželno upravo za dovoljenje, da avtonomno proda nekaj zemljišč. To je videmski pokrajinski nadzorni odbor sprejel kot zakonito 30. januarja 1994, deželni odbor Furlanije-Juljske krajine pa ga je soglasno odobril 20. maja 1994.

Predsedniki juserskih odborov od Banov, iz Barkovelj, Bazovice, Gropade, s Kontovela, iz Lonjerja, z Opčin, Padric, s Proseka in iz Trebče so v svojem prizivu seveda poudarili, da ne more biti na območju trzaskе občine nezakonito to, kar je v drugi občini iste dežele zakonito. Poleg tega so poudarili, da so v svojih pogovorih s predstavniki trzaskе občinske uprave vedno iznasili svoje stališče, po katerem naj bi juserski odbori bili pristojni ne samo za redno, ampak tudi za izredno upravljanje juserskih imovin.

Prav ta je bil med drugim razlog, ki sta ga svetovalec Berdon in Mocnik na seji trzaskеga občinskega sveta 27. marca letos navedla za utemeljitev svojega vzdržanega glasu pri odobritvi pravilnika za urejanje odnosov med trzasko občinsko upravo in juserskimi odbori. Se več. Predsedniki desetih juserskih odborov v svojem rekurzu tudi predlagajo, kako bi morali omenjeni pravilnik popraviti, da bi bil zakonit, tudi kar zadeva problem izrednega upravljanja juserskih imovin.

Seveda ima zdaj besedo nadzorni odbor. Če bo priziv sprejet, bo morala trzaska občina ustrezno popraviti omenjeni pravilnik. To bi predstavljalo dobesedno zgodovinsko zmago trzaskih odborov za loceno upravljanje juserskih imovin, saj se dejansko vse od svoje prve izvolitve ob vsakem koraku spopadajo s temeljnim problemom svojih pristojnosti, ki jih trzaska občinska uprava stalno skuša omejiti.

Nenavadno kratka seja

Izvolil je komisijo za enake možnosti

Sinocnja seja trzaskеga občinskega sveta je bila nenavadno kratka. Trajala je dobro uro, kar predstavlja svojevrsten rekord, saj se navadno zavleče globoko v noč. Krajša je kdaj bila edino v primeru nesklepnosti. Poleg odgovorov na svetovalska vprašanja je sinocnje zasedanje obsegalo edino dve točki, in sicer izvolitev komisije za enake možnosti ter pripombe nekaterih občanov proti raznim aspektom načrta za ljudske gradnje, ki ga je predstavila zadruga Stajbce na Opčinah.

V komisijo za enake možnosti so bile izvoljene: Giuliana Terzani Ravalico, Nicoletta Neri Zannerini, Mari-sa Fiorin, Stefania Benvenuto, Carmela Sorrentino, Annamaria Lepore, Annamaria Scoppio, Graziela Beltrame Ranis, Lucia Starace Catto-

naro, Marina Romi, Barbara Leo, Luciana Petti Rossi, Marina Domini Guadagni, Stefania Lucani Udina in Renata Brovedani Furlani. Žal ni med njimi nobene Slovenke. Sicer pa je zanimiv podatek, da je dobesedno del izvoljenih iz katoliških vrst, kar naj bi bil plod podtalnega dogovora Ljudske stranke s silami opozicije v občinskem svetu. Tako se je vsaj susljalo ob robu seje.

A pridimo k ugovorom proti nekaterim aspektom načrta za ljudske gradnje, ki ga je predstavila zadruga Stajbce na Opčinah. Načrt predvideva izgradnjo 30 stanovanj v bližini vojašnic. Občinski svet je 8. julija 1994 odobril varianto, da bi omogočil primernejši cestni dostop do stavbe, proti njej pa je 13. marca 1995 vložilo priziv 13 lastnikov sosednjih

zemljišč ter dan pozneje se Združenje za zaščito Opčin. V ugovorih je med drugim receno, da bi te ljudske gradnje dodatno obremenile Opčine z urbanističnega vidika, da bi tudi negativno učinkovale na naravno okolje, da zanje ni primernih infrastruktur, začeni s kanalizacijo, zaradi česar tudi ni utemeljna razlastitev zadevnih zemljišč, pa tudi predlagana cena za njihov odkup naj ne bi bila zadostna. Občinski svet vseh teh ugovorov ni imel za prepričljive oziroma smatral je, da ne zadevajo varianto kot tako, ki predvideva le nekatere spremembe za zagotovitev primernejšega dostopa k stanovanjem, in jih je zavrnil. Proti njihovu sprejetju je glasovalo 17 svetovalcev, za 5, vzdržani so bili 3, 1 glas pa je bil neveljavljen.

SINOČI NA PROSEKU / NADVSE SPODBUDNA OCENA

Obračun Slovenske Evrošole '95

Mesec dni po zaključku Slovenske Evrošole '95 so se sinoci v prostorih nižje srednje sole F. Levstika na Proseku zbrali člani organizacijskega odbora slovesnega praznovanja 50. obletnice obnove slovenskih sol v Italiji. »Morda se šele danes zavedamo pravega pomena in razsežnosti, ki jih je ta pobuda imela ne le za slovensko solo, marveč za vso skupnost in celo deželo,« je povedal predsednik organizacijskega odbora, prof. Zvonko Legiša. »Duh medsebojne povezanosti, spostovanja različnega, duh evropskega sožitja je v starih dneh praznovanja preplaval naše mesto in vasi, naše ulice, domove, sole in dvorane ter pušča za seboj trajno sled. Zaradi vsega tega se zahvaljujemo vsem predstavnikom oblasti, ki so nam

omogočili praznovanje; vsem organizacijam, podjetjem, bančnim in drugim ustanovam ter posameznikom, ki so nam s svojimi prispevki priskocili na pomoč, vsem solnikom, učencem in staršem slovenskih in italijanskih sol, ki so pripomogli k dobremu počutju naših gostov iz Evrope; vodilec, ki so štiri dni poztvovno spremljali; Zvezi slovenskih kulturnih društev, Zvezi slovenskih športnih društev v Italiji, skavtom in tabornikom, ki so uspešno sodelovali pri izpeljavi pobude; vsem športnim in kulturnim društvom, ki so gostom omogočili, da so bolje spoznali našo stvarnost; in ne nazadnje vsem tistim, ki so neopazno spremljali naše delo. Vsem naj gre naša topla zahvala,« je zaključil profesor Legiša.

SKP zastavlja problem varnosti ob novi nesreči pri delu

O predvčerajšnji smrtni nesreči mladega delavca v podjetju Telettra je SKP izdala zelo ostro sporočilo, v katerem med drugim pravi, da se znova zastavlja vprašanje varnosti pri delu, preventivnih ukrepov, a še bolj zaščite pravic in dostojanstva delavcev, ki nikoli doslej niso bili tako tlačeni, zaničevani in podrejeni nepojmljivi logiki dobička. SKP nadalje izraza svojo solidarnost družini umrlega in njegovim sodelavcem ter pravi, da podjetje Telettra večkrat ni upoštevalo njihovih osnovnih potreb in zahtev. Končno izraza zaupanje v delo sodnikov, ki naj bi odkrili vzroke in morebitne odgovornosti ter poudarja dejstvo, da dve uri po tragičnem dogodku, ko so zaposleni že pričeli s stavko, na oglasni deski ni bilo se nikakršnega sporočila uprave podjetja.

PRIZIV GLAVNEGA PRAVDNIŠTVA

Za Giralidjevo zahtevajo »ječo«

Pravdnštvo terja, da za bolno dekle spet uvedejo spremstvo

Trzasko sodišče se je včeraj spet ukvarjalo s primerom 27-letne Elene Giralidi, ki je bila obsojena na 8 let in 7 mesecev zapora, ker je predlanskim z nožem umorila Annamario Vicig. V začetku so vsi bili prepričani, da je za nož prišla iz ljubosumja, a scasoma je prišla na dan povsem drugačna zgodba, o izsiljevanju, pornografskih fotografijah in filmskih posnetkih. Za zapahi se je znašel tudi student prava Glampaolo Costanzo, zaročenec Vicigove, ki pa je imel krajše razmerje tudi z Giralidjevo. Slednja je bila najprej zaprta v Vidmu, zatem so jo na podlagi razsodbe kasacijskega sodišča premestili v Nabrezino, v center za umsko zdravje. Po prvem mesecu se je njeno zdravstveno stanje precej izboljšalo (v zaporu je namreč poskusila narediti tudi samomor), kasneje pa so ji spet po-

stavili ob stran agenta, ki sta jo stalno spremljala: čeprav je bila v zdravstveni strukturi, je živela kot v ječi. Zdravniki so protestirali, odvetnika Giralidjeve sta se obrnila do prizivnega sodišča, ki je zahtevi ugodilo, spet

so ji priznali »hišni pristop«. Glavno pravdnštvo se s tem ni strinjalo, vložilo je priziv, da bi spet vzpostavili »varstvo«, o čemer je včeraj razpravljalo sodišče, ki pa svoje odločitve ni še sporočilo.

Slovenščina »doma« na sodišču v Trstu

O Mauriziju Sossiju se bodo na preturi ukvarjali kdaj drugič. Odvetnik Bogdan Berdon je namreč osporaval veljavnost dekreta, s katerim so Sossija vabili na obravnavo: dekret namreč ni bil opremljen s slovenskim prevodom, kot določa člen 109 kazenskega postopnika. Pretor Picciotto je brez pomisljanja odločil, da proces odloži. Sossija je sodnik za predhodne preiskave obsodil na 250 tisoč lir globe, čes da je sodeloval pri pretepu. Proti obsodbi je odv. Berdon vložil opozicijo, kateri je priložil potrebno dokumentacijo, iz katere izhaja, da je bil 27-letni mladenič v resnici žrtve napada. Včeraj bi bila morala slediti obravnavi pred pretorjem in ker je Sossi ze svojčas izjavil, da je pripadnik slovenske manjšine, je imel pravico, da mu akte dostavijo opremljene s prevodom, česar se niso držali.

Še neznani morilci priletnega Tržčana

V uradih rimskega le-tečega oddelka so do poznih nočnih ur zaslisevali prijatelja trzaskеga homoseksualca, 64-letnega Emilia Crevatina, ki so ga z razbito lobanjo nasli v njegovem stanovanju v Ul. Boschetto v središču Rima. Preiskovalci imena zaslisanca niso izdali, vendar kaze, ni živel z žrtvijo, imel pa je kljuce njenega stanovanja, saj sta bila intimna prijatelja in sta večere večkrat prebila skupaj. Policiji je govoril o osebah, ki so obiskovale stanovanje. Kaze namreč, da se je Crevatin preživljal z oddajanjem sob v podnajem homoseksualcem.

Po zaslisanju se je moski lahko vrnil domov, policija pa raziskuje Crevatinovo preteklost, saj je Tržčan imel opravka s sodiščem zaradi izkoriščanja prostitucije, prav v zvezi z oddajanjem sob v podnajem.

NOVICE

Sen. Visintin komisar trzaskе Severne Lige

Sam Umberto Bossi je predlagal sen. Roberta Visintina za komisarja trzaskе Severne lige, ki jo že dalj časa pestijo precejšnje organizacijske in politične težave. Bossijev predlog je federalni svet Lige seveda sprejel, na zboru trzaskih članov Lige pa so ga odobrili. Sen. Visintin je napovedal, da bo v najkrajšem sklical kongres trzaskе Lige za izvolitev tajnika in sveta.

Sindikalna srečanja o pokojninski reformi

Sindikati CGIL, CISL in UIL sklicujejo vrsto sestankov, na katere vabijo upokojence, ki so člani sindikalnih združenj, pa tudi one, ki niso včlanjeni. Na srečanjih bodo razpravljali in glasovali o sporazumu za reformo pokojninskega sistema, ki so ga dosegli sindikati in vlada. Sestanki bodo jutri ob 15.30 na sedežu na Stari istrski ulici 66, v četrtek ob 10. uri v Ul. Frausin 17, ob 15. uri v Ul. S. Cilino 44 in v Ul. S. Lorenzo in Selva 2.

V Boljuncu praznik komunističnega tiska

Jutri se bo zaključil v Boljuncu praznik komunističnega tiska. Ob 20. uri bo nastop Trzaskеga partizanskega pevskega zbora, govorila pa bosta tajnik trzaskе federacije Giorgio Canciani in dolinski odbornik Dario Brajnink.

Spet trajekt za Split

V soboto, 27. maja bo spet pričel redno pluti trajekt »Kraljica Mira«, ki bo povezoval Trst z Makarsko in Splitom. Vsako soboto bo trajekt priplul ob 13. uri in odplul ob 22. s privezi v terminalu starega pristanišča. Vozovnice in informacije so na razpolago pri Agenciji Mediterranea v Ul. Milano 4/1, tel. 7369.

Drevi prof. Budinich po koprski televiziji

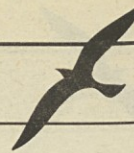
Danes ob 20.30 po koprski televiziji oddaja »Bersaglio«, ki jo vodi trzaski novinar Maurizio Bekar. Go-st drevisnje oddaje bo znani fizik prof. Paolo Budinich, eden od ustvarjalcev znanstvenega pola v Trstu, ki pa se ukvarja tudi s družbenimi vprašanji in je občinski svetovalec v vrstah Zavezništva za Trst.

Spremembe na progi št. 50

Medobčinsko avtobusno podjetje ACT sporoča, da bo zaradi zaprtja ceste Salita alle Mura pri Miljah avtobus št. 50 od Milj do Starih Milj začasno vozil po progi avtobusa št. 27. Proga od Starih Milj v Milje pa bo nespremenjena.

Danes stavka zapriseženih straž

Zapriseženi stražniki bodo ostali danes osem ur križem rok, ravno toliko časa pa bodo menda stavkali se v enem izmed prihodnjih dni. Razloge protesta, ki so ga oklicali trije osrednji sindikati, gre pripisati nepopustljivosti delodajalskih organizacij ANIVP in As-svigilanza na pogajanjih za zboljšanje delovnih razmer in pogojev. Zapriseženi stražniki cakajo tudi na pokrajinsko dopolnilno delovno pogodbo, poleg tega se pritožujejo zaradi narascajoče konkurence novih nadzornih služb, ki se množijo kot gobe po dežju.

IPERMIELA / NIZ PRIREDITEV

Vpogled v neslutene možnosti telematike

Včeraj okrogla miza o tehnologiji Interneta

V gledališču Miela se je v ponedeljek s koncertom skupine Laibach začel niz prireditev z naslovom Ipermiela, katerega namen je omogočiti obiskovalcem »raziskovalno ekspedicijo« v nove potencialne razsežnosti, ki jih nudi tehnologija telematike, zlasti poskusno »plovbo« v mrezo Internet. Ob dnevih, ko bodo na sporedu različne prireditve, bo namreč v povečanem obsegu, s štirimi kompju-terji, deloval Mielin cybercafé, ki bo poleg tega izjemoma odprt od 18. do 24. ure.

Niz vsekakor predvideva še druge pobude, kot je na včerajšnji predstavitveni okrogli mizi povedala predstavnica prirediteljev Antonella

Varesano. Poleg filmov, ki najbolj nazorno prikazujejo novo stvarnost, v kateri je iz dneva v dan odločilnejši vpliv nove telematske tehnologije z vse obsežnejšo in hitrejšo izmenjavo informacij, kakršna sta, denimo, Tarantinova Recervoirs Dogs in Pulp Fiction, na sporedu sinoči in drevi, projekcije najzanimivejših video del, ki so nastopila na nedavnih specializiranih festivalih, in poklon najstarejšemu sredstvu množičnega obveščanja, radiu, z nenavadno gledališko predstavo z naslovom La cognizione del dolore (Poznavanje bolečine) po predlogi italijanskega pisatelja Carla Emilia Gadde z Gigijem Angelillom; pred-

stava, ki bo na sporedu od 19. do 24. junija v radijskem studiju deželne- ga RAI-a, je že naletela na pohvalne ocene kritikov.

19. in 20. junij bosta posvečena Obcini Trst; zupan Illy bo namreč v okviru »videokonferen- ce«, v povezavi z Obcino Bologna, predstavil novo pobudo, ki so ji nadeli ime »občanovo okence«. Na podlagi novih mož- nosti, ki jih nudi infor- matika, naj bi bil namreč občanom močno olajšan neizogibni stik z javno upravo, zlasti pa naj bi bil omogočen nadzor nad njenim delovanjem. Pobudo je orisal Gian- franco Rados, ki ga je Občina imenovala za konzulenta na tem po- dročju.

Sicer je bila vče- rajšnja okrogla miza o tehnologiji Interneta precej zanimiva. Pod vodstvom Franca Del Campa sta Carlo Alberto Rolla, namestnik gene- ralnega direktorja druž- be INSIEL, in Giulio Tripaldi, predsednik družbe EuroCube I. Net, ki nudi podjetjem storit- ve za povezavo v tele- matsko mrežo, orisala značilnosti in možnosti sistema, medtem ko je Giuseppe O. Longo, pi- satelj in docent za teo- rijo informacije na tržaški univerzi, strnje- no orisal razvoj teorij o informaciji in zlasti no- ve tehnologije, s poseb- nim poudarkom na njen družbeni vpliv, pri kate- rem ne manjkajo nega- tivne plati. (bov)

MIELA

Nastop skupine Laibach

Prvi tržaški koncert ljubljanske kulture glasbe- ne skupine Laibach je v ponedeljek zvečer privabil v gledališče Miela res veliko množico ljudi, tako mladih, ki običajno obiskujejo take prireditve, pa tudi manj mladih, saj je v Trstu njen sloves kot ene glavnih protagon- istov slovenskega alter- nativnega kulturnega gi- banja Neue Slowenische Kunst v 80. letih dosegel tudi nepoznavalce tech- no-pop in post-punk gla- sbene scene. Veliko je bi- lo zlasti Slovencev, za katere je bila ta ena iz- med redkih priložnosti za bližnje srečanje s tovr- stnim dogajanjem v ma- ticni domovini, saj je meja, pa čeprav se tako odprta, v marsikaterem pogledu omejujoča pre- grada.

Seveda je dandanes, v popolnoma spremenje- nih razmerah, skupina Laibach precej drugačna v primerjavi s slovitem koncertom leta 1982, ko je sokirala slovensko jav- nost. Vsekakor so njeni koncerti bogati, močni, tako po zvočni kot po vi- zualni plati. Tudi na tržaskem koncertu, na katerem so predstavili večinoma skladbe iz no- vega albuma NATO, ki vsebuje dela drugih gla- sbenikov, kot sta, deni- mo, In The Army Now skupine Status Quo ali Alle Gegen Alle skupine Daf, so s preobilico efek- tov, od močnega glasbe do scensko bogate posta- vitve, v katerih se ikono- grafski elementi nasprot- nih ideologij skoraj neza- vedno prelivajo, pustili v občinstvu vtis, za katere- ga si moras vzeti čas, da ga dojamеш. Kakorkoli že, poslušalci so z koncerta odšli navdušeni, kljub enourni zamudi, s katero se je začel, saj gre morda celo za rutino. (bov)

SDGZ
počastila
spomin na
Stanka Boleta

Pred dnevi so se člani predsedstva Slovenske- ga deželne gospodarskega združenja s pred- sednikom Borisom Sie- go na celu udeležili pre- proste svečanosti v spo- min na soustanovitelja in dolgoletnega pred- sednika SDGZ Stanislava Boleta. Po izrecni pokojnikovi želji so po- tekale pogrebne sveča- nosti v ozkem družin- skem krogu in v strogo zasebni obliki, tako da ni bilo mogoče prirediti žalne seje. Zamejski go- spodarstveniki so se si- cer oddolžili spominu pionirja in staroste go- spodarsko-stanovske or- ganiziranosti Slovencev v Italiji ob nedavnem predavanju o finančnem centru »off shore« v tržaski Gregorcicevi dvorani. Vodstvo Zdr- uženja in Boletovi kolegi so se se želeli posloviti tiho in prijateljsko od ranjkega na bazovskem pokopališču.

DSI / PONEDELJKOV VEČER S PROF. JUSTINOM STANOVNIKOM

O polemikah ob 50-letnici osvoboditve

Gost ponedeljkovega večera Društva slovenskih izobražen- cev je 22. t.m. bil prof. Justin Stanovnik (na sliki - foto KRO- MA), ki je govoril o proslavah in polemikah ob 50-letnici osvoboditve. S tem predava- njem DSI nadaljuje z nizom večerov, posvečenih tematici dogodkov izpred 50 let.

Stanovnikov nastop ni imel oblike običajnega predavanja, pač pa daljšega pogovora s predsednikom DSI Sergijem Pahorjem, kateremu je sledila razprava. Glede zaključenih praznovanj ob 50-letnici konca vojne v Sloveniji je prof. Stanovnik dejal, da se je pri tem slovenska javnost razdelila v tri skupine: prvo so sestavljali ti- sti, ki so se uradnih proslav udeležili, drugo, manjšo, tisti, ki so predstavljali premagano stran in ki se proslav niso ude- ležili, tretjo skupino pa so se- stavljali tisti, ki so do problema ostali ravnodušni, teh pa je večina.

Razlog, da se domobranska oz. nekomunistična stran pro- slavam ni pridružila, je dejal predavatelj, je v tem, da je levi

tabor, ki je v Sloveniji ponovno na oblasti, zahteval ponovno vdajo in dal jasno vedeti, da ne bo nobene sprave ali analize dogajanja izpred 50 let. Tu ni bilo nobene priprave na pogo- vor in problematiziranje Narod- noosvobodilne borbe, kajti ce bi do tega prislo, bi sedanja le-

va garnitura, ki je na oblasti, po mnenju prof. Stanovnika izgu- bila politično legitimacijo in verjetno tudi volilce. Če razu- memo 2. svetovno vojno kot boj proti totalitarizmu, moramo let- nico njenega konca postaviti ne v leto 1945, ko sta bila poraze- na fašizem in nacizem, pač pa v leto 1989, ko se je zrusil se- tretji totalitarizem - komuni- zem. Prof. Stanovnik se je usta- vil tudi pri uradnih govorih najvidnejših predstavnikov države: le-ti so bili po njego- vem mnenju zgolj retorika, medtem ko je dejansko sloven- ski parlament obravnaval vrsto zakonov o popravu krivic, vete- ranih, vojnih invalidih in gro- biščih, iz katerih je domobran- ska stran izključena. Ravno tako ni pripravljenosti na obravnavanje tistega obdobja, v katerem je prislo do vrste likvi- dacij, ki so se odvijale že pred nastankom vaskih straž. S takim obnasanjem razkazuje nova levica svojo moč tudi na zunan.

Gost je dejal, da predstavljajo veliko upanje nekateri zgodovi- narji, ki so prispevali nekaj

knjig, ki objektivneje obravna- vajo takratno obdobje in ki so sprejemljive za vse. Vendar je treba upoštevati, da so ljudje desetletja poslušali eno samo razlago dogodkov in da urad- nih stališč ter do tega, kar po- račata radio in televizija, ne nudi- djo odpora. Iz nase kulture je izginila določena občutljivost, mlajša generacija pa se za te st- vari ne zanima in v tem jo pod- pirajo mediji.

Nastop prof. Stanovnika je v teku razprave med številnim občinstvom izzval mnogo odo- bravanj, pa tudi kritičnih pri- pomb. Veliko se je npr. govorilo o odgovornosti in zadržanju takratnega slovenskega politič- nega vodstva, o tem, kako je mogoče, da je prislo med Slo- venci do takega sovraštva ipd. Med drugim je bila s strani pre- davatelja poudarjena važnost prisotnosti kulture oz. lestvice vrednot, ki mora človeka zašči- titi, da vzdrži v izrednih razme- rah. Tega v Sloveniji med vojno ni bilo, poglobljen razmislek pa bi bil potreben tudi na domo- branski ravni.

Ivan Zerjal

PRIREDITEV / VSI SMO PRIJATELJI

Sporočilo mladih: Graditi prijateljstvo

Nastop mladih na pobudo društev Vigred in Rdeča zvezda

Nedeljska prireditev za otroke Vsi smo prijatelji, ki sta jo s skupnimi močmi pripravili SKD Vigred iz Sem- polaja in KD Rdeca zvezda iz Saleza, je privabila v športno-kulturni center Zgonik veliko število gledalcev. Kar 112 nastopajočih otrok je oblikovalo pester program pod mavrico pisanih balonov, ki so bili del domiselno ok- rasene scene. Balone so potem spustili v zrak s trojezičnim pismom prijateljst- va v slovensčini, italijansčini in hr- vaščini, ker je po lanskoletni izkušnji velika verjetnost, da priletijo na ob- močje nekdanje Jugoslavije, kjer orožje se sedaj ni potihnilo.

Kulturni spoder so pogumno pričeli najmlajši pevci OPZ Vigred pod vodst- vom mlade Eve Cuk. Baletna skupina Mladina iz Kriza, ki jo vodi Ingrid Sed- mak je pripravila dve točki, prikaz mo- dernega plesa in se zatem predstavila se s spletom folklornih plesov. Spod- buđen je bil tudi drugi nastop tambu- rasev KD Rdeca Zvezda, trio Janos Gri- lanc, Emanuel Kralj, Sebastian Novak se je oblikoval v društvu po dvoletnem tečaju Izidorja Sancina. Prikupne

gojenke Tatjane Grgic, ritmične skupi- ne SK Kontovel so telovadile s trakovi. OPZ Trebce pa je pod taktirko Zdenke Krizmancic ubrano zapel nekaj pesmi. Harmonikarji Devan Milic, Jernej Mi- lic, Aleksij Budin in trobentar Dean Furlan so na drugi reviji Vsi smo prija- telji, doživeli svoj krstni nastop. Na tem prvem koraku je Deana Furlana spremljal na harmoniko njegov oče Lojze Furlan. Najštevilnejša plesna skupina Vigred se je v dveh delih v no- vo skrojenih oblekah vrtela v taktu an- gleskega valčka fox trota in latinsko- ameriških plesov. Plesne korake jih je navadil Ivan Komar. Kulturni program so vsi nastopajoči zaokrožili s skupno pesmijo Gradimo si prijateljstvo, ki je izzvenela kot odmevni moto uspele prireditve: ce bomo gradili prijateljstvo bo na svetu prevladal mir in ne vojna. Nedvomno bo prireditev ostala v prijetnem spominu, tako nastopajočim otrokom kakor gledalcem, njeno po- slanstvo pa naj bi seglo preko zacrta- nih državnih meja. Zato vsi z nestr- pnostjo pričakujemo odgovor najditelja balonov. (J.J.)

ZDRAVSTVO / POSVET

Za zagorelo in zdravo polt

Sončenje samo z varovalno kremo

Zagorela polt je nedvomno privlačna, vsaj po sodobnih estetskih merilih: do začetkov tega stoletja so obdudovali predvsem svetlo polt in so se ženske varovale s sončniki. Danes pa se poslužujejo celo umetne svetlobe, da so zagorele tudi pozimi, se pred poletjem pa se že začnejo sončiti na odprtem.

»Prav v tem je problem,« je povedal na včerajšnjem kongresu o sončenju prof. Leonardo Celleno s katoliške univerze v Rimu. »Neke so ljudje prezivljali veliko časa na odprtem in so postopoma zagoreli, danes pa prezivljamo večji del leta na zaprtih doma ali na delovnih mestih, potem pa se nenadoma pod-

vrzemo intenzivnemu sončenju, da bi cimprej pridobili zagorelo polt. Ta nenadna sprememba ima nedvomno negativne posledice za kožo: prav gotovo bo v naslednjih letih povzročila nastanek gub, lahko pa tudi kaj hujšega, konkretno raka na koži.«

Srečanje dermatologov je priredila farmaceutška fakulteta trzasko univerze: preverili so najsodobnejša odkritja na področju sončenja. V zadnjih casih so namreč ugotovili, da je za kožo najbolj škodljiv omejen pas ultravijoličnih žarkov, pred katerimi nas lahko obvarujejo novi molekularni filtri, ki jih vsebujejo najnovejši industrijski zaščitni proiz-

vodi oz. sončne kreme.

»Kdor misli, da bo zaradi zaščitne kreme manj zagorel, se krepko moti: v prvih 48 urah sončenja se v kožnih tkivih se ne ustvarja nov melanin, ki brani tkiva pred žarki in daje zagorelo barvo naši koži. Varuje nas samo tista majhna količina melanina, ki ga sicer imamo v koži. Zato se koža opeče in se lahko tudi olup. Poleg tega bo zagorela barva v takem primeru tudi hitreje izginila, kot pa če bi se v prvih dneh obnavljali s sončno kremo in se postopoma privajali soncu,« je zaključil prof. Celleno.

Dober nasvet za vse, ki jim je pri srcu zagorela koža, pa tudi zdravje.

V soboto vodeni obisk malo znanih zanimivosti Frneda

Mestni naravoslovni muzej in trzasko gozdno nadzornistvo bosta priredila v soboto, 27. maja voden obisk Frneda ali, kot mu narečno pravijo - Bosketa. Zbirališče bo ob 9. uri na Lovcu pred vhodom v park Revoltella; sprehod bo trajal približno do poldneva, ko se bodo udeleženci razšli iz pred občinskega botaničnega vrta pri

Sv. Alojziju. Med sprehodom bodo izvedenci orisali malo poznane posebnosti in zanimivosti Frneda, velikega zelenega območja poraslega tudi z visokim drevjem, ki sega v samo mestno jedro.

Udeležba pri vodenem sprehodu je brezplačna. V primeru slabega vremena bo obisk odpadel.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 24. maja 1995

MARIJA

Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.38 - Dolžina dneva 15.13 - Luna vzide ob 2.52 in zatone ob 15.54. **Jutri, CETRTEK, 25. maja 1995**

VNEBOHOD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,2 stopinje, zračni tlak 1017,8 mb raste, brezvetrije, vlaga 65-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Valentina Fontana, Federico Triolo, Denise Cellamare, Stefania Trevisan.

Zaradi skorajšnje obnovitve razstavnih prostorov

OPREMA **Koršč**
Nudi na vseh razstavljenih artiklih

POPUST
od 20 do 80% POHITITE

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicero-ne 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

UMRLI SO: 88-letna Vittoria Garasic, 65-letni Sergio Bosco, 85-letna Alessandra Ianku, 59-letni Guerrino Pellegrini, 83-letna Carduccia Michelis, 69-letni Italo Bertolini, 82-letna Elena Zearo, 84-letna Nerina Pontin, 84-letni Antonio de Stauber.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 22. do NEDELJE, 28. maja 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6 - zacetek Ul. Diaz - (tel. 300605), Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Mazzinijev drevored 1 Milje (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Orologio 6 (zacetek Ul. Diaz), Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Mazzinijev drevored (Milje).

PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septem-

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozolja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane
Avgust Strindberg

GOSPODIČNA JULIJA

Rezija Eduard Miler

Danes, 24. t. m., ob 20.30

KROZEK 91

Predstavitve knjige
Pavle Merku

Il "Libro di perticazioni" del notaro Giusto Ravizza (1525):
Il testo e l'analisi dei nomi personali, di istituzioni e di luoghi.
Srečanje z avtorjem danes, 24. maja 1995, ob 20.30 - dvorana pevskega zbora "Fantje izpod Grmade" - Devin

Stranka komunistične preno-
prireja v Boljuncu pri gledališču F. Prešeren

"Praznik tiska"

Danes, ob 20. uri **Koncert TPPZ P. TOMAŽIČ**
sledi ples.

Ob 50-letnici osvoboditve slavi tudi

Dana

svoj jubilej.
Iz srca ji čestitajo
Marjan, Bruna, Igor
in Katja

Nasa mama

Dana

slavi danes 50. rojstni dan. Vse najboljše ji zelita njen

Stojan in Daša

te, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Perversioni pornografi-
che di Marco Polo«, porn.,
prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 19.50,
22.00 »Virus letale«, i. Dustin Hoffman, prepovedan mladini pod 14. letom.

ALCIONE - 18.30, 20.15,
22.00 »La scuola« r. Daniele Lucchetti, i. Anna Galiena, Silvio Orlando, Fabrizio Bentivoglio.

LUMIERE - 17.00, 18.45,
20.30, 22.15 »L'Angelo
sterminatore«, r. L. Bunuel

PRIREDITVE

KRSTNI KONCERT
vokalne skupine RESO-
NET, zborovodja Aleksan-
dra Pertot, bo v petek, 26. t. m., ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah. Pono-
vitev v petek, 2. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja na Opcinah. Vabljeni prijatelji petja! Koncerta je podprla Slovenska prosveta iz Trsta.

V DVORANI POKRAJINSKEGA MUZEJA V KOPRU bo v petek, 26. maja od 9.30 dalje (tudi popoldne, zacetek ob 15. uri) mednarodni simpozij na temo "PRIMORSKA IN TRST OD RAPALA DO LONDONSKEGA MEMORANDUMA". Na simpoziju bodo med drugim tudi predstavili knjigo zamejskih avtorjev Marte Verginelle, Sandija Volka in Katje Colje "Ljudje v vojni: druga svetovna vojna v Trstu in na Primorskem".

PD MACKOLJE priredi 26., 27., 28. in 29. t. m. tradicionalni PRAZNIK CENEN.

PROSVETNI DOM OPCINE v soboto, 27. t. m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opcinah celovečerni koncert MPZ Tabor z naslovom PESEM ZA VAS. Dirigent prof. Sveto Grgič.

ŠOLSKE VESTI

OTROŠKI VRTCI dolinskega didaktičnega ravnateljstva vabijo starše, sorodnike in prijatelje na skupno zaključno prireditve CIRKUS MIS MAS, ki bo jutri, 25. t. m., ob 14.45 v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu.

28. t. m., ob 19. uri Mladinska masa in srečanje za duhovne poklice. Po srečanju bo sledila družabnost. Mladi se bodo srečali ob 17.30 v domu pri Sv. Jakobu, kjer se bodo pripravljali na maso. Tema srečanja bo »Kam gremo?«.

V ZUPNIJSKI dvorani v Nabrezini bo danes, 24. t. m., ob 20.30 mesečna dekanijska konferenca za versko poglobitev. Mlad jezuit pater Ivan bo govoril o odpuscanju grehov. Sledi razgovor in družabnost.

MALI OGLASI

PRODAJALNA nudi stalno zaposlitev mladi in vestni osebi. Zazelenjena je diploma višje sole ter italijansko državljanstvo. Prošnje naslovite na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro "Marljivost".

ISCEM stanovanje v najem za kratek čas na območju zahodnega Krasa. Tel. st. 229349.

21-LETNI FANT z opravljenim vojaškim rokom isče kakršnokoli rešeno zaposlitev. Tel. 200882.

RESNO zaposlitev isče 21-letni mladenič, vojašcine prost z lastnim avtom, prenosnim telefonom, ima profesionalne tečaje iz elektrotehnike. Tel. st. 368230.

KOVINARSKA delavnica isče 15/16-letnega vajenca. Ponudbe po telefonu ali osebno: Podjetje Breg, Obrtna cona Dolina, tel. st. in fax 228563.

ISCEMO za v najem poslovne prostore primerne za trgovsko dejavnost na področju dolinske občine (Domjo, Boljunc, Pesek). Pisne ponudbe na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro "Sharfi".

3-CLANSKA družina isče v najem ali na prodaj hišo z malim vrtom v dolinski občini ali na Krasu. Tel. st. 040/415226.

ISCEM hišo, tudi potrebno popravil, enostanovanjsko primerne velikosti z vrtom v dolinski občini. Tel. na st. 231881 ob urah kosila in tel. st. 228807 v ostalih urah.

ISCEM resno in zanesljivo gospo z izkušnjami za celodnevno varstvo dveipolletnega otroka v Gorici. Interesentke naj ne bi bile iz prevec oddaljenih krajev. Tel. st. 0481/530295.

PRODAM kostanjev plavnik skoraj nov (17,5 hl) in akacijev sod tudi skoraj nov (10,5 hl). Tel. 0481/21517.

MERCEDES 190E, letnik 1985 v dobrem stanju prodam. Tel. v večernih urah na st. (0481) 20764.

PRODAM klorifikator za črne vode rabljen en teden. Tel. st. 291476.

V TRZICU oddam prostor primeren za urad, 40 kv. m. Tel. st. (0481) 711772 med 13. in 17. uro, oz. po 20. uri.

ENOSTANOVANJSKA hiša v Gorici v Ul. Brigata Pavia 20, na prodaj. Tel. st. (0481) 535048 med 17. in 19. uro.

OSMICA je odprta pri Simcevih v Krizu 202.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Praprotni st. 18.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic.

V MEDJE VASI ima odprto osmico Paolo Ferfolja. Toci belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICO je odprl Alfredo Brajnik, Domjo 172. Toci belo malvazijo doc in rdeci merlot. Vabljeni! Tel. st. 824917.

OSMICO je odprl Jožef Kukanja, Devinscina 1.

OSMICO so odprli pri Batkovi, Repn 32. Tel. st. 327240.

OSMICO ima odprto Ivan Tercon, Mavhinje 42. Poskrbljeno je za pijačo in jedajo.

OSMICO je odprl Mario Milic, Repn 39.

OSMICO v Borstu imata odprto Stevo in Sonja Zahar.

†

Na svojem domu je tiho odšla naša draga mama in nona

Marija Štoka

(MARKČEVA)

Pospremili jo bomo v družinsko grobnico na Kontovelu jutri, 25. t. m., ob 12. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga v domačo cerkev.

Za njo zalujeta hčerki Maruska in Mira z družinama, nečakinje in ostalo sorodstvo

Kontovel, Milje, Ljubljana, 24.5.1995

Zadnji pozdrav dragi noni

Sara, Marko, Samo, Johana in Barbara

†

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša draga mama in nona

Alda Devetak vd. Gruden

Pogreb bo danes, ob 12.30 iz Trzica v nabrezinsko cerkev, ob 13. uri.

Zalostno vest sporočajo sin Pepi, hčerke Nastja, Ivica in Vida, vnuki Christian, David, Andrej, Marko, Robert in Natasa ter ostalo sorodstvo.

Nabrezina, Zurich, Ljubljana, Jesenice, 24. 5.1995

Ob izgubi drage mame izrekajo učiteljici Vidi iskreno sozalne ravnateljice, učno in neučno osebje didaktičnega ravnateljstva iz Nabrezine.

24.5.1994 24.5.1995

Pavel Čok

Papackotu v spomin

Trst, 24.5.1995

Ob izgubi dragega Jožeta izrekamo iskreno sozalne Nadi, Magdi in družini

Katja, Igor, Gabriella, Boris, Karin, Lara in Marko

Ob izgubi dragega očeta izreka Neviji in družini iskreno sozalne

Trzaska knjigarna

Ob smrti tov. Jožeta Zerjale izreka družini iskreno sozalne

Obcinska zveza DSL Dolina

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).	0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).	2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).	6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).	7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).	8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.	8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).	9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.	9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).	9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).	10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).	10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.	11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).	11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih ob Trsta do Vidma.	14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).	14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).	14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).	15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).	16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).	17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.	18.57	(D)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).	20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).	20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).	20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).	21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).

* Proga Trst-Videm-Benetke

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.	7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.	7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrežini.	8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu Križu.	12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02) . Op.: samo ob praznikih.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).	13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29) .
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.	14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).	15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.	16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.	18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.	18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.	19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05) . Op.: ukinjen ob praznikih.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).	19.58	(D)	Camila (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.	20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
			21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
			21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).	6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).	10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).	16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).	19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

RAZSTAVA / V MUZEJU PRI KOSTNICI V REDIPUGLI

Zanimiva pričevanja iz 1. svetovne vojne

Ob štirijezičnih lepakih so bile na ogled tudi razglednice slovenskih beguncev

Goričani se najbrž bolj malo ustavljamo v Redipugli, kjer je ob kostnici, v večji upravni stavbi onkraj državne ceste, tudi muzej 1. svetovne vojne. Muzej so uredili v času med dvema vojnama in seveda odraža takratne poglede ne le na 1. svetovno vojno marveč tudi na ureditev muzejev. Veliko je orožja, slemov, uniform in drugega pribora iz vojnih časov. Podobno je bilo tudi v goriskim muzejem, ko je bil v palaci Attems. Ko so ga prenesli na grajski grič, so ga uredili z drugačnim, manj vojaškim in manj junaskim pogledom. Sicer pa je večina vojnih muzejev urejena tako, da se proslavlja ena sama stran. Izjema je kobariski muzej 1. vojne, ki na stvari gleda odmaknjeno, jih registrira, in je prav zaradi tega zelo obiskan. Kobariski muzej je lani dobil pomembno priznanje Evropskega sveta.

V muzeju v Redipugli je bila v prejšnjih tednih na ogled zanimiva razstava dokumentov, denarja, razglednic, nalepk. Gre za material, ki so ga uporabljali tako v Italiji kot v Avstro-Ogrski. V obeh državah so ljudje morali prispevati

denar za vojna posojila. Prikazane so bile obveznice teh posojil, plakete, reklamne oglase, propagandne razglednice in tudi nekateri lepaki podpisani od cesarskega komisarja pl. Krekicha Strassolda in barona de Fries - Skieneja. Napisani so v nemškem, italijanskem, slovenskem in hrvaškem jeziku.

Obiskovalci razstave so si lahko ogledali tudi številne vojaske razglednice, takšne, ki so bile v prometu v notranjosti držav, kot tudi dane vojakom na fronti. Prikazani so bili se nekateri izvodi ilustriranih tednikov "La Domenica del Corriere", "Wiener Blatt" in "Interessante Blatt", kot tudi reklamne znamke ter denar. Tudi tisti zasedbeni, ki so ga Avstriji uporabljali v letu 1918, ko so, po kobariskem prodoru, zasedli italijansko Furlanijo. Niso manjkala niti pisma beguncev. Med temi tudi pismo, ki ga je v slovenščini napisala neka Zinka 18. decembra 1917. Prijateljci Zdenki piše, da so se doslej dobro imeli v Brezovici in da so sedaj prišli v Logatec. Zeli ji vesel božič in srečno novo leto.

MW

Razstava vojnih fotografij

Na današnji dan pred 80 leti je Italija vstopila v vojno proti Avstro-Ogrski. Ob tej priložnosti bodo v muzeju pri kostnici v Redipugli danes ob 18. uri odprli razstavo "Guerra a fuoco", ki jo prirejajo v sodelovanju z Večnamenskim kulturnim središčem iz Ronk. Razstava obsega več kot 500 fotografij, ki jih je med vojno posnel italijanski poročnik Sante Gaudenzi. Odprtju bo sledilo predavanje dr. Alberta M. Arpina o namenih vojnih muzejev, nato pa bodo odprli javnosti (zaenkrat le skupinam z vodičem) 160 m dolg podzemni rov, ki so ga pod gricem S. Elia izkopali avstroogrski vojaki.

Svet Slovenskih Organizacij cestita članicama

Š.Z. Soči in Š.Z. Olympiji

za napredovanje moske ekipe Soce SO.BEMA v C1 ligo in zenske ekipe Olympije CER-IMPEX v C2 ligo.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE
GORICA
vabi na

spominski večer ob 50-letnici smrti dr. Janka Kralja

goriskega kulturnega delavca, voditelja slovenske manjšine v Italiji v letih fasističnega terorja.

sodelujejo: Lucka Kralj prof. Lojzka Bratuz prof. Tomaz Simčič Pevska skupina »Akord« iz Podgore

Gorica - Komorna dvorana Katoliškega doma
Jutri, 25. t. m., ob 20.30

KINO

GORICA
VITTORIA 18.40-20.20-22.00 »Uomini, uomini, uomini«. I. Christian De Sica in Massimo Ghini. Ozv. Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »A proposito di donne«. Igrata W. Goldberg in M.L. Parker.

PRIREDTV

POKRAJINSKI ODBOR SKGZ prireja jutri, 25. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici predavanje zgodovinarja Borisa M. Gombaca na temo: Josip Broz Tito med razreševanjem vprašanja Primorske v letu 1945.

SKUPINA 75 prireja v nedeljo, 28. maja, fotografski ex tempore Dia 95. Udeležijo se ga lahko vsi ljubitelji fotografije iz FJK in Slovenije. Prireditve bo v Kulturnem domu v Sovodnjah od 8. do 20. ure.

GODBA NA PIHALA KRAS prireja 26., 27. in 28. maja glasbeno srečanje v Doberdobu. Osrednji del bo 28. maja, ko bo koncert treh pihalnih orkestrov.

OBVESTILA

V DIJASKEM DOMU sprejemajo prijave za OTROSKO POLETNO SREDISCE, ki bo delovalo od 19. junija do 29. julija. Prijave in informacije v pisarni Dijaskega doma ob delavnikih od 12. do 17. ure - tel. 533495.

IZLETI

SPD GORICA prireja 4. junija družinski avtobusni izlet na Korosko. Ogledali si bodo puškarski muzej v Borovljah, Sela, sotesko Cepa in dolino Podnar pod Vrtaco. Za ljubitelje pes hoje bo se približno dve in pol uri pohoda (ni obvezen). Prijave na sedezu društva danes med 11. in 12. uro in jutri od 19. do 20. ure.

PRISPEVKI

Ob 50-letnici srečnega povratka iz NOB daruje Wilma Bregant 100 tisoč lir v sklad za proslavljanje 50-letnice osvoboditve, ki bo v septembru v podgori v organizaciji sekcije VZPI in krajevnih društev in organizacij.

Ob 10. obletnici smrti Helene Miklus daruje hči Marija 50 tisoč lir za društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

Angel Frandolič z Vrha, ki se je udeležil izleta na Sicilijo in Sardinijo, daruje 30 tisoč lir za odbor upokojencev iz Doberdoba.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBCINSKA 2 pri Sv.Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

POGREBI

Danes ob 9. uri, Maria Mosetti por. Saunig, iz splosne bolnisnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališce; ob 10.30, Giuseppe Pantarotto iz splosne bolnišnice v Locnik; ob 13.15, Emilia Grion vd. Menis, iz splosne bolnisnice v Koprivno.

OBČINA / ZAMENJAVA V FI

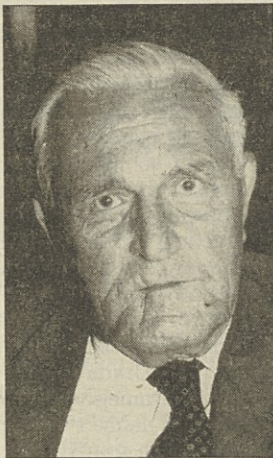
Sergio Fornasir prevzel mesto Gallarottijeve

Gre za premik proti centru

Inženir Sergio Fornasir (na sliki) je novi načelnik svetovalske skupine Forza Italia v goriskem občinskem svetu. Soglasno so ga imenovali predsinoci člani svetovalske skupine, ki so pred tem odslovili, čeprav ne brez formalne zahvale za opravljeno delo, dosedanje načelnico dr. Antonello Gallarotti.

Zamenjava je končno dejanje politične razprave znotraj večinske koalicije in se posebej njene najstevilstvenije komponente. Ni dvoma, da se v koaliciji na goriski občini že nekaj časa pojavljajo politične razpoke, ki skupaj z zamudami občinskega odbora pri reševanju številnih pomembnih vprašanj - močno bremenijo obračun že skoraj enoletnega delovanja nove uprave in večine. Gallarottijevi so mnogi tudi znotraj Forza Italia očitali neizkušenost in nespособnost vodenja glavne politične sile v občinskem svetu. Prepogosto ni znala izraziti avtonomnega stališča skupine, pač pa se je povsem podrejela desničarski usmeritvi Nacionalnega zavezništva. To je na primer prislo do izraza ob izglasovanju resolucije o odnosih s Slovenijo, ki je bila tako revansistično zasnovana, da je izzvala nasprotovanje in pomsleke tudi v samih večinskih vrstah. Med svetovalci, ki so se takrat vsaj delno ogradili od takih stališč, je bil tudi novi načelnik Fornasir.

Kritike so se v zadnjem času se stopnjevale, tudi zaradi vrste ne-

rodnosti na zadnjih sejah občinskega sveta, ki je bil zaradi številnih odsotnosti zlasti iz vrst FI večkrat nesklepčen. Nazadnje so se v prejšnjih dneh oglašili se večinski partnerji Krscanskega demokratičnega centra, ki so večini očitali preveliko zaprtost in postavili zahtevo po nekoliko bolj sredinsko usmerjeni politični liniji.

Ta polemike so gotovo odjeknile na predsinocni seji Forza Italia, ki si je za novega načelnika izbrala nekoliko bolj "sredinskega" moža, sicer pa starega političnega mačka: 75-letni Fornasir ima namreč za sabo že celih pet mandatov kot svetovalec takratne liberalne stranke. Po imenovanju nam je odkrito povedal, da tezi zamenjava načelnika k novim političnim ravnotežjem znotraj koalicije. Njegova prva skrb bo ta, da bi skupina Forza Italia dobila vidnejšo politično karakterizacijo, s tem da se bo, seveda v okviru korektnih koalicijskih odnosov, v bodoče jasneje razlikovala od stališč NZ na eni in KDC na drugi strani.

GORICA / PROJEKT VARNA ŠOLA

Prikaz delovanja enot civilne zaštite

Spektakularni skoki gasilcev poživili nekoliko preveč razvlečen program manifestacije

Mnozica dijakov iz vseh nižjih srednjih sol v pokrajini, gasilci s protipožarnimi in drugimi reševalnimi vozili, prostovoljci (vključno z ekipo iz Sovodenj) in poklicni pripadniki raznih enot, ki so povezane s civilno zaščito oziroma pristojne za preprečevanje nezgod. Vsi navedeni so včeraj dopoldne na Travniku sodelovali na sklepni manifestaciji pobude Varna sola, ki so jo v prejšnjih mesecih izvedli po srednjih solah na Goriskem. Namen je bil informirati dijake o raznih virih nevarnosti, o preprečevanju nezgod in o ravnanju v primeru sile.

Cilj akcije je gotovo hvalevreden in je v dobrasni meri najbrž dosegel izboljšanje stopnje informiranosti prebivalstva prav preko najmlajših. Po drugi strani pa bi k več-

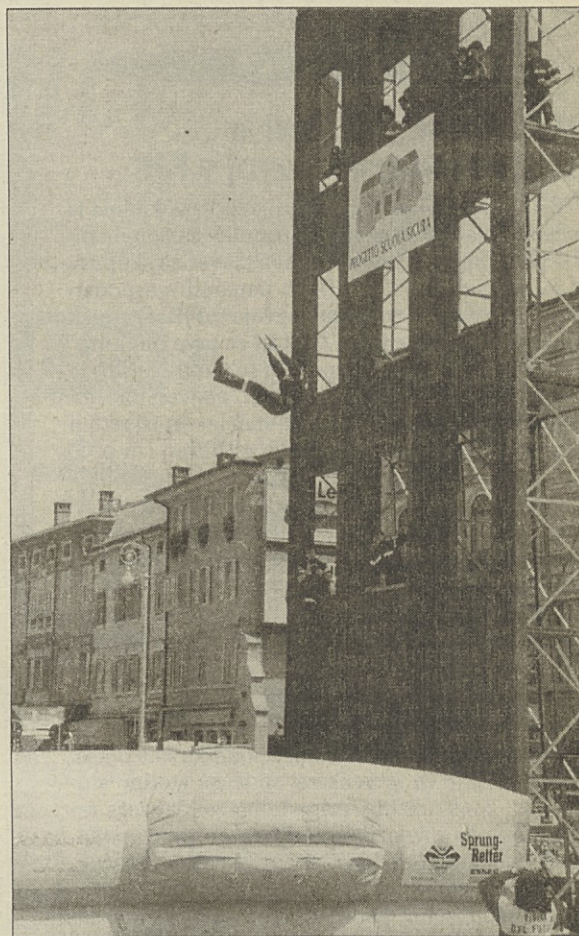
rajsnji manifestaciji imeli tudi nekaj pripomb zaradi njene pretirane paradnosti. Prisotnost vojaške godbe in plapolanje velikanskih trobojnic najbrž sodi že v neizbežno folkloro manifestacij, ki jih prirejajo državni aparati. Vendar bi tudi sam program manifestacije, ki je obsegala razne demonstracije delovanja enot civilne zaštite in tekmovalje med solami, lahko bil občutno krajši in učinkovitejši. Tako pa so dijaki po peturnem morečem čakanju pod vročim soncem (predstavniki oblasti so seveda sledili spektaklu sede v prijetni senci pokrite tribune) naposled z navdušenjem sprejeli odresujočo odločitev profesorjev o povratku v solo oziroma domov.

Dopoldan je sicer ponudil tudi nekaj zanimi-

vih točk. Gasilci so se resnično izkazali z akrobatskimi skoki s stolpa (z visine 4. nadstropja hiš) na zračno blazino. Pozornost so pritegnile tudi ekshibicije izurjenih (včasih sicer neposlušnih) reševalnih psov, pa prikaz delovanja hovercrafta, ki se premika na zračni blazini, in druge točke. Vsega pa je bilo gotovo preveč. Zamudno je bilo tudi tekmovalje med solami (bolj kot poznanje pravil za varnost je odločala sreča pri metanju kocke). Dijaki sole Trinko iz Gorice in Doberdoba so bili izločeni že pred finalom. Končno zmago in udeležbo na vsedravnem finalu si je zagotovila ekipa sole Giacich iz Trzica, ki je v finalu premagala sole Perco iz Ločnika, Dante iz Pierisa in Pascoli iz Mariana.

Svoje veščine so predstavili tudi prostovoljni mini-gasilci (foto Studio Reportage)

Gasilci so poželi največ aplavzov z akrobatskimi skoki z oken "gorečega nebotičnika" (foto Studio Reportage)

NOVICE

Kolesarska vožnja z gorskimi kolesi

Krozek Amici del taieto je pobudnik športno-rekreacijske manifestacije, ki bo v nedeljo, 28. t.m., medtem ko je glavni organizator društvo Unione ciclisti caprivesi. Pripravlja se kolesarska vožnja - z gorskimi kolesi - na približno 25 kilometrov dolgi progi v neposredni goriski okolici. Udeleženci bodo na pot odpeljali s Trga na Kornu, se povzeli do Ascevihi, na Oslavje, Sanco in se spet spustili v Gorico, kjer bo cilj v ulici Brolo. Prijave bodo sprejemali na Kornu od 8.30 do 9.30, start pa bo ob 10.30. V nedeljo bo tudi druga kolesarska prireditev in sicer kolesarska vožnja od Gorice do Portoroža, ki jo prireja društvo Pedale - Gorizia.

Mednarodno tekmovanje harmonikarjev v Selcah

V Selcah prirejajo v nedeljo, 28. maja, popoldne 2. mednarodno srečanje harmonikarjev. Tekmovanje prireja združenje Arci nova, v sodelovanju z društvom harmonikarjev. Pričakujejo veliko udeležbo godcev iz Slovenije in Avstrije ter seveda Italije. Godci se bodo zbrali že ob 11. uri, utrdni del tekmovanja pa se bo pričel ob 14. uri. V okviru tekmovanja in praznovanja (vaški praznik v Selcah) bo tudi razstava starih in sodobnih instrumentov.

Dia natečaj v Sovodnjah na temo "Fotogram Posočja"

V Sovodnjah bo v nedeljo, 28. t.m. na pobudo in v organizaciji Foto - kluba Skupina 75 fotografski ex tempore (Dia 95) "Fotogram Posočja". Prireditve se bo odvijala od 8. do 20. ure, udeležijo pa se je lahko ljubitelji fotografiranja iz FJK in Slovenije. Vsak udeleženec lahko sodeluje z največ dvema filmoma tipa Kodak elite 100, ki ju bo nudil organizator ob vpisu. Diapozitive bo ocenjevala komisija v sestavi Giuseppe Assirelli, Rafael Podobnik in Giovanni Viola. Predvajanje diapozitivov in nagajevanje bo v soboto, 10. junija ob 21. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Danes v Trstu proces proti Ugu Giorgioneju

Pred porotnim sodiščem v Trstu se bo danes pričel proces proti 25-letnemu Ugu Giorgioneju iz Gradeza zaradi namernega umora nekdanje zarocenke. Do tragičnega dogodka je prišlo 1. aprila lani v Fosalonu. Giorgione in Monica Mazzolini sta bila v terenskem vozilu, ki je končalo v kanalu. Giorgione je splaval iz kanala, dekle pa je utonilo. Giorgione je po dogodku skušal narediti samomor in so ga komaj rešili. Se zmeraj pa je v priporu.

Umirila sta se šele po prihodu policijske obhodnice

Precej težav sta si v noci od ponedeljka na torek nakopala mož in žena srednjih let, ki živita v Vidmu. On je sicer doma nekeje v okolici Pordenona, iz Belgije ona. Na policiji so napisali ovadbo zaradi motenja nočnega miru in prekinitve javne službe ter se za nekaj drugih prekrškov. Zakonski par si je namreč po svoje zamišljal delovanje ambulante za prvo pomoč v goriski splosni bolnišnici in je to svoje prepričanje skušal tudi izvajati kar se da glasno in odločno. Tako odločno, da so dežurni poklicali policijo, ki je naredila konec razgrajanju vročernega para.

INFORMATIKA

Seminar: Ekonomija in kulturne dobrine

Na pobudo in v prireditvi laboratorija Tecdomus bo danes in jutri v Gorici seminar na temo Ekonomija in kulturne dobrine. Strokovnjaki Videmske univerze in ustanove IN-SIEL ter sodelavci laboratorija Tecdomus bodo razpravljali o različnih funkcijah in uporabnosti informatike na področju kulturnih dobrin. Uporabnost v knjižničarstvu je bila že dokazana in preizkušena, povsem novo področje pa se odpira glede likovne in drugih umetnosti, glasbenih arhivov itd. Obenem s seminarjem bo potekala tudi razstava programov Querysys.

Današnje srečanje bo na sedežu Insiel, jutri pa se bo dogajanje preselilo v pokrajinski muzej na gradu.

PROSTA CONA / NEURADNA VEST

Bencinski boni od 1. junija

Kontingent večji od lanskega

Avtomobilisti na Goriskem so v glavnem že porabili bencinske bone, ki so jih prejeli januarja. Lani ob tem času (23. maja) so že začeli razdeljevati bencinske bone drugega kontingenta. Letos je treba računati na nekajdnevno zamudo, pravijo na Trgovinski zbornici, kjer smo povprašali glede rokov. Neuradno smo izvedeli, da bodo bencinski boni na razpolago od 1. junija, razdeljevanje pa se bo zaključilo 22. julija. Kot smo že pred tedni poročali, bodo avtomobilisti dobili večjo količino bencina po znižani ceni (okrog 80 litrov več kakor lani). Pri Trgovinski zbornici so se namreč poslužili možnosti, ki jo predvideva novi zakon o poslovanju Goriske proste cone: neizra-

bljene kontingente raznega blaga, v glavnem namenjenega industrijski predelavi, so prenesli na kontingent bencina. Postopek se je v Gorici že zaključil in trenutno je sklep v Rimu, kjer pa ne bi smelo biti težav.

Do zamude v razdeljevanju drugega kontingenta bencina po znižani ceni je prišlo tudi zaradi tiskanja dodatnih količin bonov.

Kolicine, ki so jih prejeli upravičenci lani so bile naslednje: za avtomobile do 11 fiskalnih konjskih moči 260, oz. 230 litrov, za močnejše avtomobile pa 440, oziroma 410 litrov goriva. Večjo količino so prejeli upravičenci s stalnim bivališčem v goriski in sovdenski občini. Tokrat naj bi prejeli se dodatnih osemdeset do devetdeset litrov.

KRONIKA / MILIJARDNE UTAJE

Goljufije pri uvozu mesa in govedi

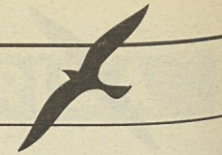
V zadevo naj bi bilo vpletenih sedem gospodarskih operaterjev

Ni dolgo tega kar so nadzorni organi ugotovili, da so številna podjetja kršila določila o embargu v odnosu do takojimeno- vane Zvezne republike Jugoslavije. V zadevo naj bi bili vpleteni tudi nekateri tukajšnji operaterji. Pred kratkim pa je carinska služba ugotovila da je prišlo do zlorabe in hudih kaznivih dejanj pri uvozu mesa, oziroma živine za zakol. Ob tem je država utrpela precejšnjo škodo predvsem zaradi manjših dajatev. Domnevajo, da je bila državna blagajna oškodovana vsaj za stiri milijarde lir, čeprav zadeva se ni povsem zaključena.

Kako je bilo mogoče goljufijo uresničiti? Pravzaprav na zelo preprost način. Z zamenjavo po-

datkov v spremnih listinah, pa tudi drugače, s fizično zamenjavo blaga, oziroma govedi. Znano je, da je uvoz mesa iz Avstrije obremenjen z veliko nižjimi dajatvami, kakor uvoz iz drugih držav. Dogajalo se je, da so madzarsko govedo, oziroma govedo iz drugih krajev v Italijo uvozili kot avstrijsko govedo.

Drugi način goljufanja je bil pri teži, oziroma kasnejšem ugotavljanju teže goveda. itd. Carinske oblasti so prijavile sodišču sedem gospodarskih operaterjev, dva soferja in nekaj drugih oseb, ki naj bi bile tako ali drugače vpletene v zadevo. Zgleda pa, da so vsi osumljenci iz drugih krajev države, oziroma tuji.

NOVICE

Več kot sto milijard lir za gospodarski razvoj v FJK

TRST - Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je včeraj obravnaval zakonski osnutek za spremembo proračuna, ki predvideva manever za skupnih 126 milijard lir, ki jih bodo namenili gospodarskemu in zaposlitvenemu razvoju v FJK. Osnutek bo deželni svet verjetno odobril že prve dni julija. Omenjeni vsoti je treba pristeti še 9 milijard lir, ki so jih svojcas vložili v Zanussi. Največ (35 milijard lir) bo šlo za »Autovie Venete« in izgradnji novega sedeža deželne uprave v Vidmu (za prvo tranšo bodo izplačali 30 milijard lir). »Autovie Venete« naj bi tako zapolnile finančni načrt za A-28, ki ga zahteva Anas, kot tudi za vstopno-izstopno postajo Ronchis ter druga dela. Nadaljnjih 18 milijard bodo potrosili za druge pobude, kot na primer na področju krajevnih javnih prevozov, pri povečanju rotacijskega sklada v poljedelstvu itd.

Manifestacija proti mafiji

VIDEM - Ob 3. obletnici smrti sodnika Falconeja, njegove žene in spremstva, se je na stotine studentov, sindikalistov, pripadnikov sil javnega reda, občanov udeležilo manifestacije proti mafiji, ki jo je organiziral »civilni observatorij« iz Furlanije-Juljske krajine. Videmski župan Enzo Barazza je med drugim poudaril, da mafija ni emejena na Sicilijo, temveč moramo vedno imeti pred očmi nevarnost njenega širjenja.

Nove žrtve podkupninskih afer na Videmskem

VIDEM - Videmska sodnica za predhodne preiskave Angelica Di Silvestre je podpisala sedem jamstvenih obvestil v zvezi z domnevno podkupnino, ki naj bi bila izplačana pri prodaji sedeža IACP. Sedež so prodali družbi Faram iz Trevisa, podkupnina pa naj bi znašala 350 milijonov lir. Za zapahi so se tako med drugimi znašli predsednik in podpredsednik omenjene družbe, 69-letni Umberto Bacilleri in 39-letni Stefano Angeletti, 60-letni Renzo Mattioni in 30-letni Massimo Blasoni (občinski svetovalec Forza Italia), bivsi predsednik oz. bivši podpredsednik videmskega IACP. Vsi so obtoženi korupcije, dogodki pa segajo v leto 1992.

Življenje izgubil pri delu

VIDEM - Na delovnem mestu je včeraj izgubil življenje 47-letni Angelo Bianco, doma iz kraja Muzzana del Turgnano v videmski pokrajini. Bianco je bil uslužbenec podjetja »Mci« iz Pasian iz Prata (delalo je v podzakupu za Instal-Mec iz Torviscosa). O dinamiki nesreče teče preiskava, saj ni jasno, kako je do nje prišlo.

Smrtna nesreča v predoru

PORDENONE - V predoru Fara med Barcisom in Monterealejem v pordenonski pokrajini se je včeraj smrtno ponesrečil 18-letni Francesco Pavan iz Sacileja. Truplo je ob 5. uri zjutraj opazil neki sofer, ki je privozil mimo. Bilo je v razbitinah avtomobila fiat uno. Domnevajo, da je do nezgode prišlo zaradi previsoke hitrosti, morda pa je mladenica tudi obsla slabost ali je zaspal za volanom.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

95

Slovenska manjšina se na pragu tretjega tisočletja nahaja v zgodovinsko povsem novem stanju. Status manjšine smo pridobili sicer že leta 1918, v Beneški Sloveniji že prej, vendar je naš današnji položaj edinstven. Slovensko narodno telo je pridobilo državnost in s tem stopilo v zgodovino z jasno izrisano identiteto. Kdor danes govori o slovenskih manjšinah ve, da gre za dele slovenskega naroda, ki so duhovno odraščanje neke prepoznavne državne bitnosti. Na koncu prejšnjega stoletja so npr. potekala razmerja med Italijo in Avstro-Ogrsko, kasneje med Italijo in Jugoslavijo. Danes, na pragu tretjega tisočletja, se mora Italija pogajati s Slovenijo, ki predstavlja začetek tistega brezbrezja, ki je za italijansko državo zanimiv in pomemben v vsakršnem smislu. Slovenska manjšina v Italiji danes lahko računa na lastno državo, čeprav bi morala Slovenija ustvarjati v zamejcih jasnejši občutek domovinske pri-

padnosti in jim dajati vtis, da trdno in predvsem enotno stoji za njihovimi hotenji. Uspešnejša bo Slovenija, tembolj bo uspešna in ponosna slovenska manjšina v Italiji in temlajze se bo branila pred asimilacijskimi pritiski. Vendar daje prav obstoj Slovenije v zamejsko podzavest cepivo pred potujčenjem. V preteklem stoletju so Slovenci prihajali masovno v Trst in se množično potujčevali. Njihov občutek pripadnosti slovenskemu narodu je bil sicer krepak, vendar ni imel neke prepoznavne oporne točke, nekega institucionalno-državnega temelja. Tako se je dogajalo, da so se Slovenci utapljali v italijanskem ali drugih jezikovnih jezerih, njihovi otroci pa so že od rojstva bili prepričani, da so italijanskega porekla. Danes kaj takega ni mogoče. Kdor se danes priseli v Trst ostane Slovenec, saj ima za seboj narod in celo vrsto državnih ustanov, v katerih je njegova govorica suverena, tudi v mednarodnih odnosih. Zato ni več mogoč tisti občutek izgubljenosti, ki ga je imel preprost slovenski proletarec, ko se je v prejšnjem stoletju zaposlil v trzaskem pristaniscu. Nasprotno, slovenski jezik se spreminja in obcevalni jezik, ki se ga želi navaditi vedno več Italijanov. Italijanskim somesčanom postaja vse bolj domače vedenje o slovenski državi in o slovenski manjšini.

KONEC

ŠTUDIJA VIDEMSKÉ UNIVERZE

Statistike potrjujejo zapostavljenost

Občine, kjer živijo Slovenci, na repu lestvice standarda v videmski pokrajini

CEDAD - Občina San Giovanni al Natisone ima od vseh 137. občin videmske pokrajine najugodnejši družbeno-gospodarski standard, na zadnjem mestu pa je Občina Dreka v Nadiških dolinah. Podatek prinaša posebna študija, ki jo je pripravil center za gospodarske raziskave videmske univerze, ki je pri ocenjevanju posameznih občin vzel v pretres iste parametre, ki veljajo tudi za raziskave vsedržavnega zavoda Istat. In da primat kraja San Giovanni al Natisone ni slučajen, dokazuje dejstvo, da občine industrijsko znanega »trikotnika stolice« (San Giovanni, Manzano in Buttrio) zasedajo najvišja mesta na tej posebni lestvici. Če tokratno študijo primerjamo s podobno izpred desetih let, izvemo, da je Občina Videm danes na 9. mestu, medtem ko je bila pred desetimi leti ocenjena za najboljšo.

Kaj pa občine, kjer živi tudi slovenska narodnostna skupnost? Tudi študija videmske univerze jasno kaže, da so Nadiške in Terske doline

ter Rezija v izredno slabem izhodiščnem položaju. Hribovito območje, slabe gospodarske perspektive in posledično pomanjkanje delovnih mest, staranje vasi in nezadostne infrastrukture so razlog, da so ti kraji na zadnjih mestih lestvice. Če upostevamo vrstni red, ki ga je sestavil center za gospodarske raziskave, je položaj naslednji: Dreka je na zadnjem, 137. mestu, malo pred njo so Tipana (135), Rezija (131), Grmek (129), Srednje (128), Sovodnje (125), Podbonesec (117), Bardo (94), Sv. Lenart (93), Naborjet (92), Speter (87), Trbiz (27), Cedad (21).

Dodatna primerjava današnjega stanja s položajem izpred desetih let kaže, da sta največji kakovostni skok opravili Občina Corno di Rosazzo (v neposredni bližini trikotnika stolic), ki se je z 18. mesta povzpela na drugo in Moimacco (od 42. na 10. mesto); najhujše nazadovanje pa sta zabeležili Resiutta (od 56. na 111. mesto) in Forgaria (od 64. na 113. mesto).

Rudi Pavšič

V Kopru simpozij o Trstu in Primorski od Rapalla do Londonskega memoranduma

KOPER - V konferenčni dvorani Pokrajinskega muzeja v Kopru bo v petek, 26. maja, celodnevni mednarodni simpozij z naslovom "Primorska in Trst od Rapalla do Londonskega memoranduma (1920-1954)". Strokovno srečanje je sad sodelovanja med Zgodovinskim društvom za južno Primorsko, deželnim inštitutom Furlanije-Juljske krajine za odporniško gibanje, Inštitutom za novejšo zgodovino iz Ljubljane ter Odsekom za zgodovino pri trzaski Narodni in študijski knjižnici. Simpozij je posvečen 50-letnici konca druge svetovne vojne in zmage nad naci-fašizmom.

Srečanje se bo pričelo ob 9.30 s pozdravom koprškega župana Aurelia Jurija, ob 10. uri pa bo trzaski zgodovinar Jože Pirjevec govoril o italijansko-slovenskih odnosih od leta 1915 do danes. Sledilo bo

predavanje Milice Kacin-Wohinz, ki bo spregovorila o značilnostih ter o oblikah protifašistične borbe na Primorskem med obema vojnama. Sledili bosta sepredavanji Milana Pahorja (Vzpon in nasilna ukinitve slovenskih gospodarskih ustanov na Trzaskem med obema vojnama) in Anne Marie Vinci (Raziskava Trst v vojni).

S krajsimi prispevki se bodo nato oglašili mlada trzaska zgodovinarja Aleksij Kalc (Emigracija iz Juljske krajine po prvi svetovni vojni in njena politična vloga) ter Marta Verginella (Izkušnja NOB v pričevanjih trzaskih borcev) in Vlasta Beltram (Specifika narodnoosvobodilnega gibanja v slovenski Istri in njen prispevek v siršem slovenskem prostoru).

Simpozij se bo nadaljeval ob 15. uri s predavanjem dunajskega zgodovinarja

Karla Stuhlpfarrerja (Jadransko Primorje 1943-1945) ter Borisa M. Gombaca, ki bo govoril o osvoboditvi Trsta maja leta 1945. S krajsimi prispevki se bosta oglašili Nevenka Troha (Odnosi prebivalstva in političnih strank do vojaških uprav v coni A in B) in Tatjana Ploj (Premoženjska struktura izolskih optantov v letih 1953-54).

V sklepnem delu tega zanimivega simpozija pa bodo predstavili javnosti še knjigo zamejskih avtorjev, zgodovinarjev Marte Verginelle, Sandija Volka in Katje Colja "Ljudje v vojni - Druga svetovna vojna v Trstu in na Primorskem", ki je izšla v koprski knjižni zbirki Annales. Simpozij, ki bo potekal pod pokroviteljstvom koprške mestne občine, bodo vodili Jasna Fischer, Teodoro Sala in Salvator Zitko.

PATRONAT INAC SVETUJE

Neutemeljena bojazen za starostno pokojnino

Vpr.: »Ze nekaj časa ne spim več mirnega sna. Zaskrbljena sem zaradi pokojnine. Preden so izdelali pokojninsko reformo, so mi vsi zagotavljali, da imam ze zagotovljeno pravico do starostne pokojnine po 60. letu. Sedaj pa mi je kdo rekel, da po novem s pokojnino ne bo nič, če ne bom doplačala se novih prispevkov ali pa čakala do 65 let. Vsega skupaj imam nekaj več kot 15 let plačanih prispevkov: 10 let sem bila zavarovana kot kmetica, nato sem se 5 let plačevala prostovoljno prispevke. Kaj bo sedaj z mano? Naj nadaljujem s prostovoljnim doplacenjem? M.K.«

Postavili ste neke vrste nagradno vprašanje, na katero je trenutno težko oziroma nemogoče odgovoriti. Smo namreč v tistem

prehodnem obdobju, v katerem naj bi nastopile temeljite spremembe na področju socialnega in skrbstvenega varstva. Na osnovi vladnega osnutka pokojninske reforme se začena razprava v parlamentu in po zadnjih vesteh bi se odobrile tega temeljnega zakona lahko zavlekla tudi preko junija in morda do jeseni. Vse dotlej bo težko oceniti kako in v kolikšni meri se bo spremenil normativ, saj so med parlamentarno razpravo možni tudi bistveni popravki in današnje besedilo reformnega osnutka velja le kot startno izhodišče za poglobljeno politično soocenje, čeprav so sindikalne organizacije že izrekle pozitivno mnenje.

Vsekakor bodo v prehodnem obdobju zelo verjetno bile zascitene pridobljene pravice zavarovancev in se

posebej določila »Amatove reforme«, katero dopolnjuje sedanji reformni osnutek. Tako bi moralo ostati v veljavi določilo, da za starostno upokožitev pri kmeckem zavarovanju zadostuje 15 let prispevkov, ki so dozoreli do 31. decembra 1992. Kar pa zadeva upokožitveno starost, bi morala za žensko ostati v veljavi starostna meja 60 let. Predlog nove ureditve sicer predvideva možnost starostne upokožitve že pri 57 letu in z vsaj 5-letno efektivno zavarovalno dobo, vendar pa pod pogojem, da je na osnovi višine vplačanih prispevkov izračunana osnova pokojnine za vsaj 20 odstotkov višja od bodočega socialnega nakazila (okoli pol milijona lir), kar je za kmečkega zavarovanca zelo malo verjetno. (B)

gospodarstvo in finance

TRGI / ŠIRIJO SE BOJAZNI FINANČNE IN NOTRANJEPOLITIČNE NARAVE

Močan padec lire in borze Spet je prevladal pesimizem

Marka dosegla 1.180, dolar pa 1.700 lir - MIBTEL izgubil 1,72 odstotka

RIM, MILAN - Pomlad je trajala le kratek čas in za lipo so se kljub soncu, ki je končno premagalo dolgo dezevje, vrnili temni oblaki. Razlogi, ki so jo včeraj spravili na kolena v menjavi z vsemi glavnimi valutami, predvsem pa z marko in dolarjem, ki sta preseгла 1.180 oziroma 1.700 lir, so spet ekonomske in politične narave. V prvi vrsti nov inflacijski skok, negotova pogajanja o televizijskih referendumih, močno nihanje dolarja in trenja v evropskem denarnem sistemu. Francoske polemike zaradi sibke lire in razgovori med Parizom in Bonnom za zagotovitev »močnega« franka, negativno vplivajo na vse medvalutni sistem, v katerem je lira po tradiciji eden najsibkejših členov.

Na milanski borzi je prislo do novega močnega padca indeksov (Mib -1,28%, Mibtel -1,72, Mib-30 -01,81%), Mibtel pa je izgubil praktično ves letošnji zaslužek. Finančne trge, vključno s trgom državnih vrednotnic BTP, je zajel nov val pesimizma, ki ga je tik pred koncem borznega sestanka še poglobila novica o propadu pogajanj za preprečitev televizijskih referendumov.

Slabe novice navadno nikoli ne prihajajo same in tako se jim je včeraj pridružila še ena. Mednarodni denarni sklad je objavil najnovejšo lestvico držav z najvišjimi valutnimi rezervami (ki jih sestavljajo valute, zlato in posebne pravice do dviga, to je posebna račun-

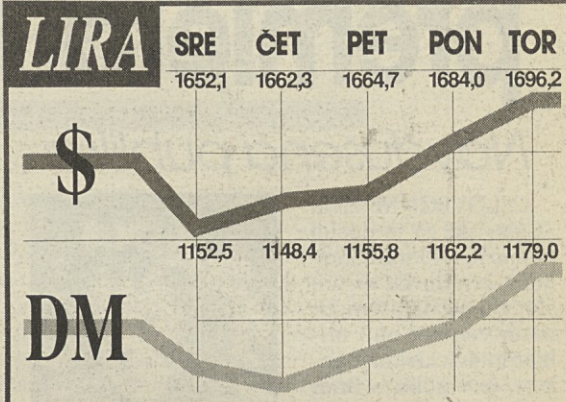
ska enota MDS), iz katere izhaja, da so se italijanske rezerve v manj kot petih letih znižale za več kot polovico. Med 15 industrijsko razvitimi državami so na čelu lestvice Japonska, Tajvan in Nemčija, četrte so ZDA, peta Kitajska, Italija pa je na komaj 12. mestu za Veliko Britanijo, Španijo, Brazilijo, Nizozemsko in Svico. Italijanske valutne rezerve znašajo trenutno komaj četrtno japonskih, le nekaj več kot tretjino nemških in manj kot polovico ameriških.

Omenili smo, da je inflacija, po kateri Italijo v Evropski uniji prekasa samo Grčija, eden od vzrokov za novo strmoglavljenje lire. Raziskovalni zavod ISCO je včeraj v svoji periodični analizi mednarodne konjunkturo opozoril, da je splošna rast cen pri proizvajalcih in grosistih v tem času značilna za vse mednarodno gospodarstvo, medtem ko so na področju cen na drobno velike razlike. V Franciji, Nemčiji in drugih državah območja marke se cenovna rast upočasnjuje, pospešuje pa se v skandinavskih državah in v tistih s podcenjenimi bankovci, kot so Italija, Španija, Portugalska in Velika Britanija. Isco ugotavlja, da so razlogi za to neravnovesje v dejstvu, da se rast proizvajalških in grosističnih cen prevesa na maloprodajne cene pretežno v gospodarsko sibkejših in politično manj stabilnih državah, ki imajo tudi večje potrebe po uravnotežanju svojih proračunov iz davčnih virov.

Javni izdatki letos precej nižji kot lani

RIM - Izdatki državne zakladnice so se v prvih stihih mesecih letos glede na enako obdobje lani znižale za približno 9 tisoč milijard, glede na prvo štirimesecje leta 1993 pa za skoraj 19 tisoč milijard lir. Podatek je včeraj posredoval generalni državni računovodja Andrea Monorchio, ki je potrdil, da bodo potrebe državne blagajne letos za tisoč do dva tisoč milijard lir nižje od predvidenih 134 tisoč milijard lir. Po njegovi oceni gre za zelo ugodno gibanje, ki je rezultat procesa sanacije javnih financ, o čemer govori tudi napoved, da bo državna bilanca dosegla ob koncu leta 60 tisoč milijard lir primarnega presežka (to je presežek brez obresti na javni dolg). Po Monorchiovem mnenju je dokončna rešitev krize javnih računov blizu, vendar bo odslej treba javni proračun »ocistiti« izdatkov za vlaganja na tistih področjih (npr. za velika javna dela), kjer lahko državo zamenjajo zasebni investitorji. V takem primeru bi se lahko bruto domači proizvod povisal tudi za več kot 3 odstotke.

Državni računovodja se je ustavil tudi pri drugih aktualnih temah. O inflacijskem skoku v tem mesecu dejal, da je bil predviden, prav tako kot je predvideno, da se bo stopnja inflacije v drugi polovici leta znižala: Glede gibanja vrednosti lire pa je izrazil prepričanje, da se bo njena krepitev nadaljevala, in zagotovil, da bo vladin ekonomsko-finančni programski dokument pripravljen do konca maja.

SDGZ / ZUNANJA TRGOVINA

V Portorožu posvet, v Vidmu pa letni občni zbor ACCOA

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje opozarja včlanjene mednarodne operaterje na dva važna dogodka, ki bosta v petek, 26. maja.

Ob 10. uri bo v hotelu Paláce v Portorožu poslovno srečanje z romunskimi in madžarskimi podjetniki, ki ga prireja Združenje podjetnikov obalno-kraške regije Koper skupaj z Gospodarskima zbornicama iz Kopra in Novega mesta. Na tem izrazito operativnem srečanju bodo podjetja iz bližnjih vzhodnih držav predstavila svoje proizvodno-prodajne programe, samo iz Romunije pa jih bo 12 (ogrevanje in klimatizacija, metalurgija in livarstvo, plastika, kozmetika, živila, sadje in pivo, les in razsvetljava, papir in kartonaza).

Istega dne ob 14.30 pa bo v sejni dvorani Trgovinske zbornice v Vidmu (Ul. Morpurgo 4) letni občni zbor združenja trgovinskih zbornic za celjadransko območje ACCOA, na katerem se bodo sesli člani nekdanje mesane trgovinske zbornice Ital-Jug, ki so v teh letih v okviru ACCOA ustanovili avtonomne mešane zbornice za Slovenijo, Hrvaško, Makedonijo in Albanijo.

Člani ACCOA, ki se ne bodo udeležili obcnega zbora, lahko izročijo ali pošljejo po faksu poverilnico za glasovanje na organizacijsko tajništvo SDGZ v Trstu (tel. 040-362949, fax 362692), ki daje tudi pojasnila o portoroškem srečanju.

»Agricoltreno« v Ljubljani

Blagovna menjava Italije z državami srednje in vzhodne Evrope

v letu 1993 in 1994 (v milijonih lir)

DRŽAVA	UVOZ		VAR.%	IZVOZ		VAR.%
	1993	1994		1993	1994	
SLOVENIJA	1.069.942	1.469.663	+37,4	1.828.927	2.287.825	+25,1
HRVASKA	1.140.647	1.326.259	+16,3	1.246.335	2.206.388	+77,0
MAKEDONIJA	238.503	352.869	+48,0	286.876	429.340	+49,7
POLJSKA	1.303.388	1.481.848	+13,7	2.361.433	2.844.526	+20,5
CESKA	811.137	1.078.486	+33,0	989.853	1.381.198	+39,5
SLOVASKA	314.868	589.090	+87,1	438.262	611.307	+39,5
MADZARSKA	1.203.911	1.555.975	+29,2	1.569.586	1.898.726	+21,0
ROMUNIJA	726.782	1.458.784	+100,7	1.001.740	1.410.396	+40,8
BOLGARIJA	300.035	522.670	+74,2	377.254	502.617	+33,2
UKRAJINA	795.255	953.707	+19,9	405.389	391.158	-3,5

LJUBLJANA - »Kmetijski vlak«, ki se je pred tremi tedni ustavil na tržaskem nabrežju pred Trgom Unità, je danes in jutri na ogled tudi Ljubljancanom. Slovensko prestolnico je nameraval obiskati že prejšnji mesec, vendar je prislo do odložitve zaradi volitev v Italiji in proslav 50-letnice zmage v Sloveniji.

Pobudo je v ponedeljek predstavil slovenskim novinarjem dr. Antonio Pollano, direktor zavoda ICE za Slovenijo. Kmetijsko ministrstvo želi s tem vlakom (Agricoltreno) propagirati italijanski agro-zivilski sektor tudi v sosednjih državah. Tako je bil vlak že marca na sejmu »Gast« v Celovcu, iz Ljubljane bo odpotoval v švicarski Lugano, voznjo pa bo končal 2. junija v Rimu. Organizatorji so nameravali obiskati tudi hrvaško prestolnico, a so jim srbski bombni napadi to preprečili.

Dr. Pollano je na tiskovni konferenci nanizal nekaj najnovejših podatkov o gibanju blagovne menjave med Italijo in Slovenijo, iz katerih izhaja, da je Slove-

nija v italijanskem izvozu v države srednje-vzhodne Evrope na drugem mestu takoj za Poljsko (glej preglednico).

D.S.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON
Z DVELETNO ZAPADLOSTJO

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 28. aprila 1995 in zapadejo 28. aprila 1997, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so »Zero-coupon«, to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nižjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne **24. maja**. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplačila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati **30. maja**.

■ Vrednotnice materialno ne krožijo; posojilo je izdano z enojnim globalnim potrdilom, ki ga ima v depotizu Banca d'Italia. Ob podpisu niso prikazane vrednosti zadolžnic; to omogoča varnejše kroženje vrednotnic brez omejitve prenosljivosti.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

»CATS« V CELOVCU

Uspešna premiera

Navdušena publika

CELOVEC - Muzikal »Cats«, ki ga je doslej videlo kar 43 milijonov ljudi, z njim pa so doslej zaslužili preracunano več kot eno milijardo švicarskih frankov, je v soboto imel uspešno premiero v Celovcu.

Prvo predstavo je videlo 1800 ljubiteljev muzikala, se posebej je navdušila »mačka« Grizabella (slika) s pesmijo »Memory«, svetovne uspešnice, ki jo vsakdo pozna.

Muzikal je na sporedu se do vključno 1. julija vsak dan (razen ob ponedeljkih) ob 20. uri v »Koroški hali« na sejmišču, ob sobotah in nedeljah pa dodatno ob 15. uri. Vstopnice so med 290 do 890 sil.

NOVICI

Nadškof Groer pri papežu

VATIKAN/DUNAJ - Papež Janez Pavel II. je včeraj v Vatikanu sprejel dunajskega nadškofa in kardinala Hansa Hermanna Groerja. Kot znano, je najvišjega avstrijskega cerkvenega dostojanstvenika nekdanji gojenec obdržal spolne zlorabe, kar je v avstrijski (se posebej cerkveni) javnosti sprožilo vroče razprave katerih do danes ni konec. Vatikan je medtem v osebi dosedanjega dunajskega pomožnega škofa Schönborna imenoval pomočnika (koadjutorja), v cerkvenih krogih pa pričakujejo, da bo Sveti oče sprejel Groerjevo prošnjo po upokojitvi se pred poletjem. Ali je papež v okviru obiska sprejel prošnjo, včeraj ni bilo sporočeno, izvedelo pa se je, da Janez Pavel II. prihodnje leto ne bo obiskal Avstrije. Papežev terminski nacrt da to ne dopusca, je bilo sporočeno s strani Svetega sedeža.

Manjše obresti na hranilne vloge

DUNAJ - Iz bancnih krogov je slišati, da bodo obresti na hranilne vloge v prihodnjem tednu padle za najmanj 0,5 odstotka. Razlog za manjše obresti je slabo povpraševanje po kreditih. Konkretno hočeta znižati obrestno raven za 0,5 odstotka instituta Banka Austria in Volksbank, pričakovati pa je, da bodo nato sledili še drugi denarni instituti.

KOROŠKA - SLOVENIJA

Poglobljeno sodelovanje med ravnatelji

Obisk delegacije iz Ljubljane

CELOVEC - Društvo ravnateljev koroških gimnazij je konec minulega tedna imelo v gosteh ravnatelje ljubljanskih gimnazij in predstavnike solskih oblasti v Sloveniji. Do takega prijateljskega srečanja je prišlo že drugič, saj so lani koroški ravnatelji bili v gosteh v slovenski prestolnici.

Po sprejemu v Evropski hiši v koroški prestolnici, ki ga je priredil kot zastopnik zadržanega zupana Leopolda Guggenbergerja mestni svetnik Walter Ebner, je enajstčlansko delegacijo ljubljanskih gostov - skupno s 15 ravnatelji iz cele Koroške - vodil po starem Celovcu mestni svetnik Dieter Jandl, nato pa je izredno zanimivo prikazal koroško zgodovino ob izkopninah na Stalenski gori bivši deželni solski nadzornik Rudolf Scherbančin.

Srečanje ravnateljev iz tu in onstran Karavank je izzvenelo ob skupnem kosilu - priredil ga je de-

želni glavar Christof Zernatto, zastopal pa ga je namestnik direktorja deželnega urada Karl Anderwald - in strokovnih pogovorih na vrhu Stalenske gore z željo, da bi pedagogi in dijaki medsebojne stike med Slovenijo in Koroško se poglobili ter stkali zveze na raznih ravneh.

Na ravni ravnateljev pa naj bi se srečanja nadaljevala vsako leto - izmenično enkrat v Sloveniji, enkrat na Koroškem.

Besede zahvale ob letošnjem srečanju ravnateljev iz Slovenije in Koroške so izrekli Irena Bahovec (za solsko ministrstvo v Sloveniji), ravnatelj Jure Grgurevič (za skupnost srednjih sol v Ljubljani) in upokojeni ravnatelj Stane Vrtič, za koroško stran pa ravnatelj Harald Schinner (večerna gimnazija v Celovcu) in Reginald Vospernik (Slovenska gimnazija) ter deželni nadzornik Hans Isop od Dezelnega solskega sveta.

V Celovcu so se že drugič srečali ravnatelji srednjih šol na Koroškem in Ljubljane.

ODMEVI

Stojsi: vzgled za vso Avstrijo

Internacionalnost

DUNAJ - Odgovor ministrice za solstvo Gehrrejeve na parlamentarno vprašanje svobodnjakov glede razvoja Dvojezične trgovske akademije v Celovcu je pozitivno komentirala tudi državna poslanka zelenih Terezija Stojsi.

V posebni tiskovni izjavi poslanka poudarja, da ostale narodnostne skupnosti v Avstriji »lahko trenutno o taki soli le sanjajo«.

Obenem Stojsiće-va tudi opozarja, da je v vzgled pouk, ki poteka v vseh predmetih dvojezično - pol v nemščini, pol v slovenščini. Pozitivno je ocenila tudi dejstvo, da akademijo obiskujejo tudi mladi iz Slovenije, saj prav to dejstvo pozitivno vpliva tudi na visoko jezikovno raven v soli in ji zagotavlja tudi internacionalnost. (I.L.)

ŠOLSTVO / MINISTRSTVO

Dvojezična TAK v Celovcu se uspešno razvija

Spodletel napad svobodnjakov

DUNAJ/CELOVEC - Dvojezična trgovska akademija (TAK) v Celovcu, edina tovrstna visja poklicnoizobraževalna ustanova na Koroškem in v Avstriji, se je razvila v zgled, stalni napadi na njo, predvsem s strani Haiderjevih svobodnjakov, so se izjalovili. To je rezime odgovora nove ministrice za solstvo Elisabeth Gehrrejeve na parlamentarno vprašanje svobodnjakov v zvezi s to trgovsko akademijo.

Ministrica poleg izredno pozitivne ocene glede razvoja in delovanja TAK v svojem pismenem odgovoru se posebej poudarja, da od trenutno 151 dijakinj in dijakov tudi vsak izpolnjuje pogoje za obisk sole - tudi glede zanja nemščine. S tem je jasno zavrnila tudi trditve svobodnjakov, čes da akademijo obiskujejo večje število dijakinj in dijakov iz Slovenije, ki te pogoje ne izpolnjujejo.

Ravnateljica Dvojezične trgovske akademije Maja Amrusch-Hoje je odgovor ministrice sprejela z velikim zadoščenjem, saj je s tem zavrnila vse napade na solo in podtikavanja najvišja solska instances v Avstriji. Prav tako je obenem bilo ugotovljeno, da je kot ravnateljica upoštevala vse zakone in odloke, ki urejajo sprejem učencev - predvsem iz Slovenije.

»Dvojezična trgovska akademija pa vzbuja veliko pozornost ne le sirom Avstrije, temveč tudi v mednarodni javnosti«, je v pogovoru za naš list se dodala ravnateljica. Ob tem je se posebej opozorila na tesno povezanost z

Nova ministrica za solstvo Elisabeth Gehrre.

Ravnateljica Dvojezične TAK Maja Amrusch.

gospodarstvom in s solskimi oblastmi v Braziliji, kjer so - prav po celovskem modelu - v mestu Belo Horizonte (zvezna dežela Minas Gerais) ustanovili dvojezično trgovsko akademijo.

Ravnateljica Dvojezične trgovske akademije v Celovcu Maja Amrusch je ob tej priliki tudi se postavila, da bodo junija letos prvi maturantje zapustili akademijo. »Ti bodo prav gotovo deželi Koroški in Avstriji veliko doprinesli v prekomernem blagovnem prometu in pri gospodarskih stikih.«

Ivan Lukan

I S T R A

Podržavljen turizem

GORAN MORAVČEK

REKA - Regionalisti, zbrani okrog Ivana Jakovčiča, ki se pritožujejo, da večina zasluženega denarja iz Istre odteče v Zagreb, si prizadevajo, da bi istrski denar obdržali v istrskem zepu. Stevilni Istrani so nezadovoljni zaradi visoke stopnje centralizacije države. Prepričani so, da Istra kot najrazvitejša hrvaška regija plačuje najdražjo ceno denarnega odliva.

Nekateri simpatizerji Istrskega demokratičnega zbora (IDS), najmočnejše stranke na istrskem polotoku, ki uživa podporo dveh tretjin volilcev, se jezijo na Tudmana in zatrujejo, da je Istra velika kolonija Zagreba. To utemeljujejo predvsem z dejstvom, da je glavni gospodarski adut Istre - turizem - podržavljen. S privatizacijo nekdanje družbene lastnine je postala hrvaška država večinski lastnik hotelov, kampov, letovisc in drugih turističnih objektov. Po podatkih hrvaškega ministrstva za privatizacijo pa se bo lastninska preobrazba v turizmu začela kmalu. Od skoraj stisto podjetij v

državi, ki so registrirana za opravljanje turističnih dejavnosti, je se zmeraj velika večina v rokah državnih upravnih odborov. Ti upravljajo z zelo velikim imetjem, vrednim 3, 5 milijarde nemških mark. Popolnoma je privatiziranih le 80 turističnih podjetij. Večinski lastnik državi je država in ta mrtvi kapital ji povzroča samo težave.

Preobrazba nekdanje družbene lastnine v zasebno je na Hrvaškem zapleten in drag proces, od katerega imajo korist le redki srečezni. V nasprotju s pričakovanji tujci in bogati Hrvatje, ki živijo na Hrvaškem ali v tujini, ne kažejo pretiranega interesa za nakup hotelov in restavracij, saj imajo ti praviloma zelo zasoljeno ceno. Doslej si je država prizadevala, da bi prodala hotelske komplekse, ki so vredni od deset do celo sto milijonov mark. Zaradi taksne strategije so turistični objekti brez pravega lastnika, ceprav je njihov formalni lastnik država. Zanje nihče pretirano ne skrbi, in zato so prepuščeni propadu. Pred kratkim si je država za-

cela prizadevati za spremembo svoje filozofije lastninjenja in lastnino, s katero gospodarji, deli na manjše kose. Zelo kmalu bo jasno, ali bo ta način turističnim področjem prinesel več koristi. Medtem iz istrske zupanije, najbolj razvite hrvaške turistične regije, že prihajajo mnenja, da bi morala država domačim podjetnikom omogočiti upravljanje s tem velikim premoženjem.

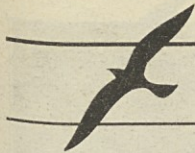
Poleg turizma, ki je najpomembnejša istrska dejavnost, so se znašle v skripih tudi druge veje gospodarstva. Pogloblja se recesija, Istra pospešeno zaostaja v tehnološkem razvoju. Tudi zato so njeni odnosi z Zagrebom vse bolj napeti, saj so številni Istrani prepričani, da hrvaška prestolnica »izmozgava« istrsko gospodarstvo. Po podatkih istrske regionalne gospodarske zbornice so lanska vlaganja komaj presegla dvajset milijonov mark, kar pomeni, da so znašala manj kot odstotek celotnega prihodka regije. Najslabši je položaj v industriji, kjer so naložbam namenili komaj 0,19 odstotka skupnega prihodka.

V Istri število naložb upada že od začetka vojne leta 1991. Takrat so vlaganja predstavljala 6,3 odstotka celotnega prihodka gospodarstva, se pred dvema letoma 4,3 odstotka. Lanska in letosnja naložbena dejavnost pa je pri istrskih gospodarskih strategih povzročila hudo zaskrbljenost, saj so med dvajsetimi hrvaškimi zupanjami manj kot v Istri vlagali samo v zadrsko-kninski zupaniji. Zaradi tega nespodbudnega položaja, ki je - kot zatrjujejo istrski politiki - privedel do pravega eksodusa mladih Istranov, saj odhajajo »na zacasno delo« v bolj razvite sosednje države, so tujim družbam posredovali poziv za vlaganja. Vodstvo IDS je prepričano, da je treba Istro odpreti tujemu kapitalu, saj ima številne ekološke in gospodarske prednosti.

Skupaj z drugimi zupanjami se je Istra znašla v tesnem objemu države, v katerem Istrani besnijo; za razliko od Slavonije ali Like, kjer prebivalci podpirajo Tudmanovo centralistično politiko, saj je ta po njihovem

mnenju nujna zaradi nevarnosti vojne in zelo velikega števila beguncev, za katere je treba poskrbeti. Istrani pa ne morejo razumeti, da večina denarja, ki ga zaslužijo, odteka drugam. To vprašanje se je spremenilo v ključni politični problem, ki istrske politike vse bolj oddaljuje od Hrvaške. Jakovčič si prizadeva dobiti nadzor nad istrskimi financami z vrsto političnih akcij, predvsem z bojem za politično avtonomijo, ki mu za zdaj ne gre od rok, ker je Valentićeva vlada neizprosna.

Konec lanskega leta so poskusno izdali prvo emisijo istrskih zupanijskih obveznic v višini dveh milijonov mark, ki naj bi napolnile (napol) prazno regionalno blagajno. Izkazalo se je, da je bila to odlična poteza, saj so obveznice, ki prinasajo enajstodstotni donos, postale pravi hit na hrvaškem denarnem trgu. Nekateri so prepričani, da je to prava formula, s pomočjo katere bi lahko Istra legalno prisla do denarja, s katerim bi vsaj delno rešila svoje res številne gospodarske probleme.

POLOŽAJ GLASBENE MATICE NESPREMENJEN

Gojenci glasbene šole GM gostovali v Slovenj Gradcu nastopili pa so tudi v dvorcu Zemono pri Vipavi Zaenkrat so odpovedali vse zaključne akademije

JOZE KOREN

Stanje na Glasbeni matici se do tega trenutka ni spremenilo, ceprav prihajajo tako iz Ljubljane kot tudi iz Rima spodbudne vesti, po katerih naj bi Republika Slovenija že v prihodnjih dneh odobrila »prehodno pomoč« Glasbeni matici v obliki posojila, do izplačila prispevkov s strani italijanske države.

Tako, že dolgo povsem nevzdržno stanje, je profesorski zbor sole Glasbene matice pred dnevi privedlo do sklepa, da odpove takó izvedbo tradicionalnih zaključnih akademij, kot tudi sodelovanja na vrsti predvidenih nastopov gojencev na raznih srečanjih in tekmovanjih, da pa v dokaz dobre volje in potrpežljivosti zagotavlja redni učni potek na soli. Istčasno je profesorski zbor tudi zagotovil, da bodo te delne omejitve v delovanju odpadle v trenutku, ko bodo profesorji dobili od februarja zaostale place.

Kljub temu pa je profesorski zbor le omogočil ravnateljstvu sole, s tem pa tudi GM kot celoti, nastop na dveh prireditvah, za kateri se je sola GM obvezala že pred časom. Tako sta na povabilo glasbene sole, Kulturnega doma in mestne občine v soboto, 13. maja nastopila v Slovenj Gradcu 20-članski Godalni in prav tako 20-članski Harmonikarski orkester GM. Pred številnim občinstvom, med katerim je bil tudi zupan slovenjgraske občine, je Godalni orkester pod vodstvom prof. Petra Filipčiča izvedel Amandusa Ivanciča Simfonijo v G-duru, Antonia Vivaldija Koncert op. 10 št. 3 v h-molu (solisti so bili Raffaella Petronio, Ambra Cossutta, Sara Mosetti in Matej Sarti) ter J. in Josepha Straussa Pizzicato polko, Harmonikarski orkester »-Synthesis 4« pod vodstvom prof. Klavdija Furlana pa Prokofjeva Koračnico v B-duru, Debenkov Karnaval, Bernsteinovo West side story in Atarova Rapsodijo. Oba ansambla sta celotni spored izvedla zelo dobro in pozela priznanje ne le občinstva, pač pa tudi številnih prisotnih kritikov in glasbenikov.

Ob prihodu v Slovenj Gradec je trzasko goste na soli pozdravil vzorni gostitelj, ravnatelj slovenjgraske glasbene sole, prof. Branko Cepin, pred začetkom koncerta pa je na prošnjo gostiteljev spregovoril tudi ravnatelj sole GM prof. Bogdan Kralj. Zahvalil se je za prisrčno gostiteljstvo, potem na kratko predstavil glasbeno solo GM od njenega nastanka in obnovitve leta 1945 ter njen nenehni vzpon, posebej pa se je zadržal pri sedanjih hudih finančnih težavah Glasbene matice in njenega osebja, ki pa kljub temu, da že od februarja ne prejema plač, iz čuta odgovornosti

do gojencev in ustanove, zagotavljajo redno izpeljavo solskega leta, za kar jim je ravnatelj B. Kralj tudi ob tej priložnosti izrekel priznanje.

Gostitelji so mladim glasbenikom iz Trsta in njihovim spremljevalcem omogočili se obisk muzeja v Slovenj Gradcu rojenega skladatelja Huga Wolfa, ogled galerije likovne umetnosti, Elizabetine cerkve iz 13. stoletja v romanskem, gotskem in baročnem slogu in še drugih mestnih zanimivosti. Obiskali so tudi rojstno hišo Prežihovega Voranca v Kotljah.

V sredo, 17. t.m. pa je pet gojencev sole GM iz Trsta nastopilo na Srečanju glasbenih sol Primorske pod geslom »Mladi koncertanti«, ki je bilo v Dvorcu Zemono pri Vipavi. Na koncertnem sporedu se je zvrstilo kar 23 točk z več kot 45 izvajalci. Solo GM so zastopali Tamara Giorgi, Max Cernigoi, Matej Santi, Andrej Sancin in Goran Ruzzier ter Raffaella Petronio. Pred tem srečanjem je bilo že srečanje na gradu Dobrovo v Brdih pod geslom »Mladi talenti«. Povedati je treba, da so na srečanju v Zemono nastopili le tisti gojenci, ki so se posebno izkazali tako na državnih kot na regijskih tekmovanjih ali tudi na prejšnjih letosnjih

srečanjih v organizaciji Zveze glasbenih sol Primorske.

Gojenci sole GM so izvajali: Tamara Giorgi (razred prof. Erike Slama) na altovsko kljunasto flavto Haendlov Larghetto in Allegro iz Sonate v a-molu s Tatjano Jercog pri klavirju, Max Cernigoi (r. prof. Tullia Mozzine) na kitaro Sorove Variacije na Mozartovo temo op. 9, Matej Santi (r. prof. Jagode Kjuder) na violino Kabalewskega Koncert op. 48 v G-duru (1. stavek) z Beatrice Zonta pri klavirju, harmonikarski duo Andrej Sancin in Goran Ruzzier (r. prof. Claudia Furlana) Pacelata Petit valse v c-molu, Raffaella Petronio (r. prof. Marka Biteznika) na violino Leclairovo skladbo Adagio molto maestoso, Allegro s Tatjano Jercog pri klavirju.

Ves večer je bil na visoki ravni in po splošni oceni eden najboljših v okviru teh srečanj, ki obstajajo že 30 let. Nekateri od nastopajočih so pokazali že kar pravo koncertantno raven.

Tretje glasbene prireditve, in sicer 13. srečanja mladih slovenskih glasbenikov Slovenije in zamejstva, ki je bilo v petek, 19. t.m. v veliki dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani, se gojenci Glasbene matice iz že omenjenih razlogov žal niso udeležili. Iz našega zamejstva se je srečanja udeležila le pianistka Valentina Pavo, gojenka sole Slovenskega centra za glasbeno vzgojo E. Komel iz Gorice (r. prof. Helene Plesničar), nastopilo pa je tudi nekaj gojencev celovske glasbene sole. Srečanja se je udeležil tudi funkcionar sekretariata za Slovence po svetu pri slovenskem zunanjem ministrstvu, Rudi Merljak, ki je obžaloval odsotnost gojencev Glasbene matice iz Trsta in zagotovil, da bo slovenska država v najkrajšem času odobrila matici finančni prispevek za prebroditev sedanjega kriznega stanja. Obžalovanje zaradi odsotnosti Trsta je izrekel tudi glavni organizator srečanja, prof. Lovro Sodja. Med gojenci iz Slovenije so bili izključno prvonagrajenci na letošnjem državnem tekmovanju.

Iz istih razlogov, zaradi katerih je bilo odpovedano sodelovanje gojencev sole GM v Ljubljani, Glasbena matica ni mogla izpeljati niti 4. regijskega tekmovanja mladih harmonikarjev, ki bi moralo biti v soboto, 20. t.m. v Gallusovi dvorani Glasbene matice. Izvedbo tekmovanja je zato prevzela glasbena sola iz Ilirske Bistrice. Harmonikarsko solo GM pa sta na njem zastopala gojenca prof. Eliane Zajec, Adam Selj in Robert Trobec. Prof. Eliana Zajec je bila obenem tudi predsednica ocenjevalne komisije. Več bomo o tem tekmovanju se poročali.

SEŽANA

V Kosovelovi knjižnici na ogled Kržišnikovi pasteli

Pred nekaj dnevi so v Kosovelovi knjižnici v Sezani ob predstavitvi knjige Kar naprej trajati pripravili tudi razstavo oljnih pastelov Tomaža Kržišnika. Sezanska knjižnica je že drugič povabila v svoje prostore tega zanimivega umetnika in bila tudi prva, ki je pred petnajstimi leti z razstavo opozorila na njegovo izvirno umetniško knjižno opremo in ilustracije. Avtor razstave je na otvoritvi tudi sam dal priznanje Kosovelovi knjižnici in dejal, da je ena redkih na Slovenskem, ki s svojim delom dokazuje, da se zaveda pomembnosti knjižne opreme. In prav zaradi te afinitete knjižnice in njene dela je tudi z veseljem sprejel povabilo na razstavo in s tem izrazil svojo naklonjenost (sicer pa v knjižnicah, kot je dejal, ne razstavlja).

V zvezi s knjižno opremo se je spomnil tudi Kosovela in Cernigoja in opozoril, na likovno

opremo Integralov. Ob razstavi je Kržišnik govoril o svojem solanju v Varšavi in omenil profesorje, ki so mu dali bogato znanje s področja likovnega oblikovanja. Tako ni čudno, da je po vrnitvi v domovino vzbudil prav z oblikovanjem knjig tolikšno pozornost s svojimi, kot je sam dejal, tudi agresivnimi posegi. Ob tem naj spomnimo na pesmi Svetlane Makarovič z naslovom Minattija z naslovom Obraz, Prešernove Sone te nesreče (2. izdaji), vrsto mladinskih knjig npr. ABC, Aladinova čudežna svetilka, Zajček gre na luno, Boris Novak : Prebesedimo Besede, Ela Peroci: La, la, la, Letni časi - Tatjane Pregel, roman Draga Jančarja: 35 stopinj, pred kratkim pa je izšla še pesniška zbirka Milana Dekleve Sepavi Soneti. Ko govorimo o Kržišniku ne moremo prezreti njegovih plakatov in številnih notranjih

oprem prostorov. Celo v Sezani, kdor bo sel na kavo v lokal Vinjeta ob Kulturnem centru Srečko Kosovel si bo lahko ogledal njegove vitraže. Da bi obiskovalci knjižnice Kržišnika spoznali tudi kot slikarja je avtor dal na ogled zelo lep in zanimiv opus oljnih pastelov, ki jih, kot je sam dejal, redko razstavlja in so nastali bodisi na potovanjih ali daljših dopustih. Tako si lahko ljubitelji umetnosti ogledajo Kržišnikove motive iz Barcelone, posebno lepi so motivi iz Kronatov, in se iz nekaterih turističnih krajev, ki so umetnika očitno tako prevzele, da jim je dal svojo likovno podobo.

Ob razstavi slik so v knjižnici pripravili tudi razstavo knjig, ki jih je opremil in seveda je ob vsem tem na vpogled Kržišnikova reprezentančna monografija.

Razstava bo v knjižnici na ogled do 20. junija.

a.n.

Skupina London Baroque osmi glasbeni gost letošnje tržiške sezone

LUISA ANTONI

Letosnji mednarodni glasbeni festival, ki se odvija v trziskem občinskem gledališču in je posvečen baročni glasbi, je prejšnji teden že dosegel do osmega glasbenega srečanja. Tokrat so organizatorji povabili na koncertni oder skupino London Baroque, ki jo vodi čelist Charles Medlam.

Komorni ansambel London Baroque je prisoten v mednarodnem koncertnem življenju od leta 1978; izvaja pa predvsem glasbo iz renesančnega in baročnega repertoarja. Skupina je tudi v svoji večji zasedbi večkrat prikazala scenske uprizoritve oper, kot npr. Purcellovo "Dido and Aeneas". London Baroque pa je tudi redno prisoten na mednarodnih festivalih. Na odru tržiškega Občinskega gledališča se je sicer ansambel predstavil v manjši zasedbi, ki je obsegala baročno oboo, dve baročni violini, baročno violo, baročni violoncelo, violone ter se klavircembalo. Spored večera, ki je nosil naslov "Med svetim in posvetnim" (Tra sacro e profano), je ponudil občinstvu zanimiv izbor in-

strumentalnih in vokalno-instrumentalnih del iz prve polovice 18. stoletja. Najprej je bil na vrsti Koncert v g-molu za oboo Georga Friedricha Haendla. Oboist Paul Goodwin je tu dokazal, da je obdarjen z izrazitim glasbenim čutom; obenem pa je v solističnem podajanju podčrtal svoje tehnične zmogljivosti in barvno lepoto zvoka. Goodwinovemu igranju pa je občuteno odgovarjala skupina godal, tako da je celotna izvedba bila na zelo visoki glasbeni ravni.

Po "posvetnem" Haendlovem koncertu pa je skupina London Baroque predstavila Kantato "Mein Herze schwimmt im Blut" Johanna Sebastiana Bacha. S to Kantato je spored segel v glasbeno tradicijo, ki je globoko povezana z verskim čutom; kantata je namreč važna večdelna glasbena oblika, ki se razvije v protestantskem svetu. Bachovo Kantato je ob instrumentalni spremljavi podala sopranistka Lorna Anderson. Angleska pevka je na tržiškem odru izkazala svoje izredne glasovne zmogljivosti in podala zelo pre-

priljivo izvedbo, v kateri so kakovostno izstopali predvsem deli z oboo. Na še višji koncertni ravni pa je bila izvedba Kantate na istem beseidilu, ki ga je v tem primeru uglasbil Bachov sodobnik Johann Christoph Graupner.

Večer pa je London Baroque sklenil v zaključeno celoto s "posvetnim" Koncertom v d-molu za cembalo in godalno skupino Johanna Sebastiana Bacha. Cembalist je tako nastopil kot solist in zapustil običajno vlogo spremljave, ki jo igra v sklopu bassa continua. V Bachovem koncertu je izstopalo predvsem skupno podajanje celotne skupine, na podlagi katere je cembalist Richard Egarr ponudil zanesljivo izvedbo in dokazal spretno pvladovanje prstne igre. Za uravnoteženo izvedbo pa je zvočna pomanjkljivost cembala prisilila tudi ostale glasbenike, da so znižali svojo dinamiko. Te pomanjkljivosti pa ne gre pripisati cembalistu, ampak le glasbilo; cembalo, ki je bil kopija francoskega dvomanevnega Taskina, je namreč imel prenežno timbriko.

FILM / 48. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL V CANNESU

Strasti je vzburkal »otroški pornič«

LJUBLJANA - Tekmovalni program 48. mednarodnega filmskega festivala v Cannesu je vse bolj v znamenju tematične podobe sveta mladostnikov in otrok. Po španskem filmu Zgodbe iz bara Kronen (Histoires du Kronen) Montxa Armendariza o drogiranju, nasilju in seksu mladostnikov, otvoritvenem filmu Mesto izgubljenih otrok Jeana-Pierra Jeuneta in Marca Cara o ugrabitelju otrok, ki jim krade sanje, je največ prahu dvignil prvenec newyorskoga fotografa Larryja Clarka Otroci (Kids), ki so ga nekateri celo označili za otroško pornografijo.

Film Otroci z igralci, stari od 12 do 19 let na surov in neolepsan način prikazuje 24 ur življenja najstniške bande, ki živi na ulicah New Yorka med nasiljem in brezskrbnim seksom v dobi aidsa. Pripoveduje zgodbo o 15-letni Jennie, ki ugotovi, da je njen edin ljubimec Terry obolel za aidsom in da je z njim okužil se eno dekle. Larry Clark je film posnel po scenariju 19-letnega prijatelja Harmonyja Korineja, ki ga je spoznal v parku, povedal pa je, da film prikazuje re-

alnost mladosti od znotraj, sveta, ki ga živijo mladi takrat, ko so s svojimi vrstniki brez staršev. Veliko pozornosti pa sta v tekmovalnem delu vzbudila tudi dva povsem drugačna filma. Zemlja in svoboda (-Land and Freedom) britanskega levičarja Kena Loacha o Britancu Daveu (Ian Hart), ki se v začetku 30.-ih pridruži boju zoper fašizem v Španiji, v katerem se mešajo zgodovinska drama in ljubezenska zgodba, cinéma verité in politična angažiranost. Britanski scenarist

Christopher Hampton (ki je »zagresil« scenarij Nevarnih razmerij) pa je v svojem režijskem prvencu Carrington upodobil nenavadno ljubezensko zgodbo med slikarko Doro Carrington (Emma Thompson) in homoseksualnim pisateljem Lyttonom Stracheyjem (Jonathan Pryce), ki sta živela skupaj od leta 1915 do 1932, ko je pisatelj umrl. V tekmovalnem programu so v Cannesu te dni predvajali tudi film edine režiserke, ki se bo potegovala za palme, Belgijke Marion Hansel, ki v filmu Med hudicem in globokim modrim morjem (Between the devil and the deep blue sea) govori o prijateljstvu med momarjem (Stephane Rea) in 11-letno deklico (-Ling Cu). Britanec James Ivory pa se je v Jeffersonu v Parizu lotil demistifikacije nekdanjega ameriskega predsednika Jeffersona (Nick Nolte) oziroma

pogleda nanj, film pa so nekateri primerjali z J.F.K. Oliverja Stonea. V spremljevalnih programih je med zanimivejšimi bil vsekakor zadnji film Wima Wendersa Lizbonska zgodba (Lisbon Story), v katerem sočica vero in izgubljeno upanje v filmsko umetnost (Določen pogled). Gus Van Sant je izven konkurence predstavil svoj film Umreti (To die for) z Nicole Kidman in Mattom Dillonom v glavnih vlogah. Med zanimivejšimi pa sta bila tudi prvenec Tezak (Heavy) Američana Jamesa Mangolda, ki mu je pomagal sam Milos Forman, in v katerem je z občutenjem in krhkostjo podal ljubezensko zgodbo, polno slutenj in brez besed. V Določenem pogledu pa se je s pesimizmom, cinizmom in intenzivnostjo na mladost ozrl tudi Didier Haudepin v filmu Najlepsa leta.

(AFP, Reuter, V. R.)

C. Deneuve in J. Malkovich v filmu Samostan Oliveire, ki bo predvajan v Cannesu

NA KRATKO

Priznanje slovenskemu arhitektu krajine

LJUBLJANA - Bavarska akademija umetnosti je podelila častni prstan Ludwiga von Sckella profesorju na Institutu za krajinsko arhitekturo v Ljubljani Dušanu Ogrinu. To nagrado akademija podeli vsako drugo leto in ima status najbolj pomembne nagrade v svetovnem merilu. Poimenovali so jo po največjem nemškem krajinskem arhitektu, živečem v 18. stoletju. Na podelitvi je profesor Ogrin slavnostno predaval pred akademskim zborom. **PR**

Enciklopedija Britannica v rdečih številkah

NEW YORK (dpa) - Sklad Williama Bentona je zaradi izgub sklenil odprodati založniško hišo Enciklopedija Britannica za približno 720 milijonov nemških mark. Samo lani je bil primankljaj v poslovanju tega podjetja 4 milijone dolarjev. Vzrok propadanja je prepočasno prilagojevanje novim, računalniško podprtim reproduktivnim tehnikam. Enciklopedija Britannica, ena najbolj znanih edicij na svetu je bila ustanovljena pred 227 leti v Edinburgu na Škotskem, v dvajsetih letih tega stoletja pa jo je kupil American in njen sedež prenesel v New York.

Bologna po Bologni

LJUBLJANA - Po zaključku tradicionalnega 32. mednarodnega sejma knjig za otroke in mladino v Bologni so Knjigarna Konzorcij, Knjižnica Otona Župancica - enota Pionirska knjižnica in Založba Mladinska knjiga pripravile razstavo knjig, ki je letos posvečena 50-letnici Mladinske knjige. Na njej bodo predstavili 800 tujih otroških knjig in več kot 100 naslovov iz otroškega in mladinskega programa Mladinske knjige, pri čemer ne gre za celoten prerez sejma, temveč za ožji izbor najbolj zanimivih novosti. V slovenski knjižni produkciji so bile največje pozornosti deležne otroške slikanice, zlasti Andersenov Grdi Raček, ki ga je ilustrirala Marlenka Stupica in njeno najnovejše avtorsko delo Cudežno drevo. Pri velikih zahodnih založbah pa je opazno vse večje zanimanje za slikarje s svojimi estetikami iz nekdanjih vzhodnih socialističnih dežel. (A. P.)

NOVO V KINU

Muriel se poroči

Muriel's Wedding, komedija, scenarij in režija J. P. Hogan, distribucija Trias Entertainment, premiera jutri v Ljubljani v kinu Vic in hkrati na rednem sporedu. Muriel se poroči je prvenec avstrijskega režiserja J. P. Hogana, ki je vzbudil pozornost že lani v Cannesu. Govori o Muriel (Toni Collette), ki je brez posebnih prednosti ali talentov, je »povprečno« dekle, ki čaka v neznansko dolgočasnem obalnem letovišču na princa iz sanj. Živi v fantazijskem svetu, polnem glasbe skupine ABBA. Ker pa princ nekam dolgo hodi, se Muriel odloči, da bo usodo vzela v svoje roke, in se po moza odpravi v Sidney. Režiser je, kot je dejal, hotel narediti film o samospostovanju, o želji biti nekdo drug. (V. R.)

Toni Collette je Muriel, ki si v avstralski komediji bolj od vsega želi poroke

Zasebni detektiv Shame

A Low Down Dirty Shame, kriminalka, scenarij in režija Keenen Ivory Wayans, distribucija Cenex, premiera jutri v Ljubljani v kinu Siska, v Mariboru in Mengešu. Andreu Shameu (Keenen Ivory Wayans), zasebnemu detektivu posije sonce, ko mora poiskati izginulo osebo, ki je glavna priča v sodnem procesu zoper kralja droge. Zdi se, da vsi iscejo ovaduha in detektiv se znajde v središču smrtonosne igre s svojima edinima pomočnikoma - duhovito tajnico Peaches (Jada Pinkett) in njenim kicaštim sostanovalcem. Keenen Ivory Wayans, scenarist, režiser in glavni igralec je uspel v ameriški TV-seriji In Living Colours. (V. R.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 15. do 21. 5. 95)

V Ljubljanskih kinematografih se je obisk se izboljšal, skupaj je bilo kar 27.364 gledalcev ali 3.179 več kot zadnjic. Če se - kot navadno - ozremo eno leto nazaj, vidimo, da je filmom, predvajanim v tednu med 16. in 22. majem 1994 (prva tri mesta na lestvici so zasedali Philadelphia, Beethoven 2 in Pobeg), uspelo zbrati le 23.024 gledalcev. Izbruh si je v tem tednu se bolj utrdil svoje vodstvo, nedvomno tudi po zaslugi aktualne teme, ki ima z razsajanjem virusa ebola v Zairu srhljive vzporednice z resničnim življenjem. Imeli smo tri premiere - Vse, kar si zelis, I. Q. ter Tito in jaz - ki so se na lestvici razvrstile ena za drugo, od drugega do četrtega mesta, po predpremiernem »ogrevanju« v kinu Kompas pa se je v Dvor preselila tudi Barcelona, ki je na sedmih večernih predstavah zbrala 192 gledalcev in 110.900 SIT, kar je bilo pre malo za uvrstitev na lestvico.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga st. gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosednji skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Izbruh / Lj. kinematografi	42 (76)	10.215 (18.282)	4.939.200 (8.971.000)
2. Vse, kar si zelis / Lj. kinematografi	23 (24)	3.102 (3.121)	1.551.000 (1.560.025)
3. I. Q. / Karantanija film	12 (12)	2.396 (2.396)	1.198.000 (1.198.000)
4. Tito in jaz / Starec	11 (11)	2.070 (2.070)	1.035.000 (1.035.000)
5. Nori profesor / Fun-Mladina film	16 (24)	1.518 (2.920)	735.000 (1.436.000)
5. Priscilla, kraljica pušcave / Fun-Mladina film	21 (61)	1.334 (5.105)	636.700 (2.475.500)
7. Carlitov zakon / Carnium Trade	17 (67)	1.248 (5.456)	587.700 (2.632.900)
9. Ulicni bojevnik / Continental	13 (46)	908 (5.889)	436.400 (2.888.400)
9. Utemeljeni sum / Lj. kinematografi	21 (115)	821 (11.235)	393.100 (5.429.100)
10. 101 dalmatinec / Cenex	8 (106)	790 (9.207)	276.500 (3.746.900)

Na mednarodnem trzišču (V. Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Nizozemska, Avstralija in Japonska) tudi v tednu med 27. aprilom in 1. majem ni bilo skoraj nobenih večjih sprememb. Izbruh se vedno vodi (tako kot v Ljubljani), edine nrole Ulicni bojevnik je iz lestvice prvih petih izrinil Forresta Gumpa. Navajamo izkupicek v milijonih USD.

1. Izbruh 4, 12 (27, 22)	
2. Jesenska pripoved	2, 80 (22, 38)
3. Dumb and Dumber	2, 50 (36, 12)
4. Ulicni bojevnik 2, 15 (8, 61)	
5. 101 dalmatinec	1, 90 (26, 55)

Pripravlja Igor Kernel

PREMIERI NA VIDEOU

Blisk

Blink, psiholoski triler, distribucija Fun Video, glasba Brad Fiedel, režija Michael Apted, ZDA, 1994, 100 minut.

Ce filma Blisk ne bi režiral Michael Apted (Nell, Gorile v megli, Ognjeno srce, Rudarjeva hči), bi bil le se ena kriminalka o spletu odnosa med detektivom in njegovo prico. Michael Apted pa za prico izbere slepo žensko Emmo (Madeleine Stowe), ki ji z operacijo vrnejo vid. Vendar vid, ki ni popoln, ampak meglen in nezanesljiv, tudi v toliko, da sliko v jasnosti vidi sele takrat, ko jo zaznajo njeni mozgani. In oseba z nezanesljivim vidom je glavna

prica umora serijskega morilca, cigar motiv je tako nenavaden kot priča. Aidan Queen (Jesenska pripoved, Avalon) igra zanj netipično vlogo cinicnega in lahkoživega detektiva Hallstroma, ki je dolgo edini, ki verjame Emmi, pri čemer je njegov motiv tudi povsem osebne narave, saj se zagreje za lepo in cutno glasbenico. Odlična glasba (ki je že tako razpoznaven znak Aptedovih filmov), srečanje treh podzavesti, ki so osnova zana, ki po svojih značilnosti gradi predvsem na akciji in zapletih intelektualnega tipa, ki pa mu hkrati ne manjka dinamike in napetosti, tvorijo ta svojevrsten film v znanu kriminalnega trilerja. Ob tem pa Blisk ponovno potrjuje

Aptedovo usmeritev k psihološkemu, zakritemu, obrobnemu in nenavadnemu, kar ga uvršča med avtorske režiserje mainstreamovskega ameriskega filma, pa naj to zveni se tako nezdružljivo. (V. R.)

Osem sekund do slave

8 Seconds, melodrama, distribucija Fun Video, scenarij Monte Merrick, režija John G. Avildsen, ZDA, 1994, 101 minuta.

Film Osem sekund do slave je biografski film o najmlajšem jahalcu bikov, ki je v zgodovini rodea bil vpisan v rodeo Hall of Fame (ekvivalent podobnemu za glasbo) Laneu Frostu. Igra ga

Luke Perry (nadaljevnka Beverly Hills 90210), njegovo izbranko Kellie Frost pa Cynthia Geary, ki jo poznamo iz Severnih obzorij. Spremljamo njegovo zgodbo zlatega ameriskega dečka od otroštva do leta 1989, ko se je ubil, njegovo pot od tekmovalja do tekmovalja s prijateljema (enega igra Stephen Baldwin), z vsemi nujnimi country dodatki (pretepi v gostilni, country glasba ipd.) in seveda z neizbežnimi posnetki z rodea. V središču zgodbe je njegov odnos s Kelli, vse pa s ciljem glorifikacije njegovega življenja. Na koncu pa se odvrtijo tudi posnetki pravega Lanea Frosta in njegove zene. (V. R.)

NEMČIJA / PO PUSTOLOVSKEM ZASLEDOVANJU

Konec dvodnevnega potepa zapornikov

Specialci so posegli in rešili talca brez prelivanja krvi

BERLIN - Nemška policija je včeraj končno ujela pobegla zapornika, ki sta se od nedelje potepala po severno-zahodni Nemčiji z ugrabljenim paznikom, ki so ga varnostniki k sreči osvobodili nepoškodovane. Oba zapornika, 37-letni Guenther Finneisen in 38-letni Peter Struedinger, okužena z virusom HIV, ki povzroča Aids, in nasploh zelo nevarna, sta se tik preden bi jih ujeli, kot brezumna vozila po mestu Osnabrueck in metala bankovce skozi okno njunega ukradenega avta.

Preden bi ju ulovila, je policija za kratek čas izgubila za pobeglima vsako sled. Zapornika sta namreč zapustila porsche, ki sta ga zahtevala ob pobegu, in namesto njega v mestu Bad Eilsen ukradla rdeči golf.

Ob 11.05 po krajevnem času so specialci sklenili napraviti konec dvodnevne mu potepu in rešiti talca, 35-letnega paznika Dietmarja Krafta. Situacija je namreč postala domala nevzdržna. Po 51 urah bega sta ubeznika začela drveti po središču mesta. Skrajno nevarno sta vozila po nasprotnem voznem pasu, pločnikih in kolesarskih

stezjah, bankovce pa metala skozi okno, da bi privabila množico ljudi, ki bi seveda ovirala zasledovalce. Po poročilih policije je poseg postal nujno potreben. Specialcem je s tremi avti uspelo ustaviti golf ubeznikov. V trenutku je nad Finneiseina in Struedingerja planilo kakih petnajst specialcev, ki so ubeznika onesposobili, ne da bi pri tem prelili niti

kapljice krvi. Kaže, da sta se zapornika predala brez boja. Ugrabljenega Krafta so rešili nepoškodovanega. Njegovo zdravstveno stanje je razmeroma dobro, kljub neprespanosti in strašnemu fizičnemu oziroma psihološkemu stresu, ki ga je doživel.

Zapornika so s helikopterjem takoj prepeljali v prisilni zapor v Celleu, od koder sta tudi pobegnila. Grozila sta, da bosta paznika, ki jim je padel v roke, ubila, če ne bosta takoj dobila porsche, 200 tisoč mark in mobil. Ko pa sta Struedinger (obsojen na 15 let zapore zaradi poskusa umora) in Finneisen (obsojen na 10 let zapore zaradi rop) po dveh dneh potepa ugotovila, da jima je policija za petami, se ju je polastila panika.

Zvezno palačo v Oklahomi so minerji do tal porušili

WASHINGTON - Palačo v Oklahomi Cityju, ki je bila 19. aprila tarča terorističnega atentata, so včeraj ob sedmih zjutraj po krajevnem času razstrelili. Bombni atentat, v katerem je izgubilo življenje 167 oseb, je namreč poslopje nepopravljivo poškodoval.

Stavbo Alfred Murrah so v nekaj sekundah porušili do tal s komaj 68 kilogrami razstreliva. Razstrelitvi po-

slopja so prisostvovali tudi sorodniki nekaterih žrtev. Ko je zabobnelo in se je dvignil orjaski oblak prahu, so mnogi zajokali. Ko se je oblak naposled razblinil, stavbe ni bilo več. »Zadovoljni smo, da so poslopje porušili: postala je že prava muka vsak dan iti mimo teh ruševin,« je izjavila ena od prisotnih, ki je v atentatu izgubila dva otroka; obiskovala sta vrtec, ki se je nahajal v palači Alfred Murrah.

ZDA / SIMPSONOVA OBRAMBA PREŠLA V NAPAD

Mučno zasliševanje izvedencev tožilstva

Vztrajajo, da so krvne preiskave zanesljive

LOS ANGELES - V Kaliforniji se nadaljuje sodna razprava proti zvezdniku O.J. Simpsonu, ki je obtožen umora svoje bivše žene Nicole Brown Simpson in njunega spremljevalca Ronalda Goldmana. Simpsonova obramba si prizadeva dokazati, da je preiskava DNK, ki jasno veže nekdanjega ljubljence ameriške publike z umoroma, zgrešena oziroma nemarno opravljena.

Simpsonov odvetnik Barry Scheck je z navzkrižnim zasliševanjem skušal spraviti v skripe strokovnjaka Garyja Simsa, ki je vodil preiskavo vzorcev krvi, zbranih na kraju umora. Scheck je se enkrat izja-

vil, da je policija nestrokovno ravnala z vzorci in da je nekatere dokaze celo podtaknila, da bi spravila v past obtoženca.

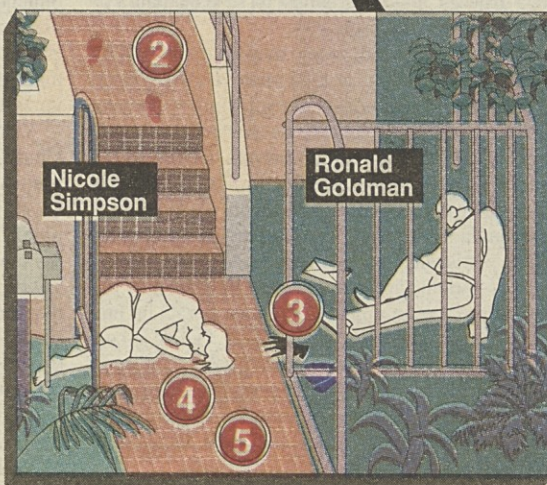
Med zasliševanjem je Sims vsekakor poudaril, da je bila preiskava izvedena strokovno in natančno. Se enkrat je poudaril, da je bila kri, ki so jo našli na kraju umora, skoraj povsem gotovo Simpsonova. Prav tako zanesljivo pripadajo sledovi krvi na Simpsonovih nogavicah in v njegovem avtu Nicole Brown in Ronaldu Goldmanu. Možnosti, da bi lahko slo za kri koga drugega so skoraj nične. Kljub dolgemu in mučnemu zasliševanju Scheck ni bil dovolj prepričljiv.

Kri kot dokazno gradivo

Na kraju zločina, v Simpsonovem avtomobilu in v njegovem stanovanju so našli mnogo genetskih odtisov Simpsona in njegove žene Nicole ter krvi Ronalda Goldmana. Na spodnjih grafičnih prikazih som navedeni kraji, kjer so našli odtise in čigavi odtisi so bili:

Na kraju zločina

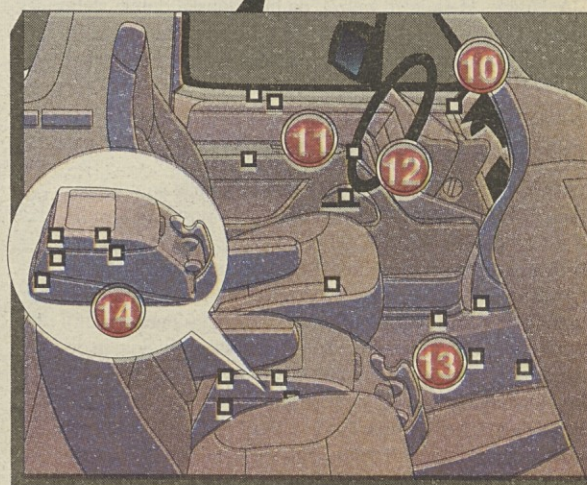
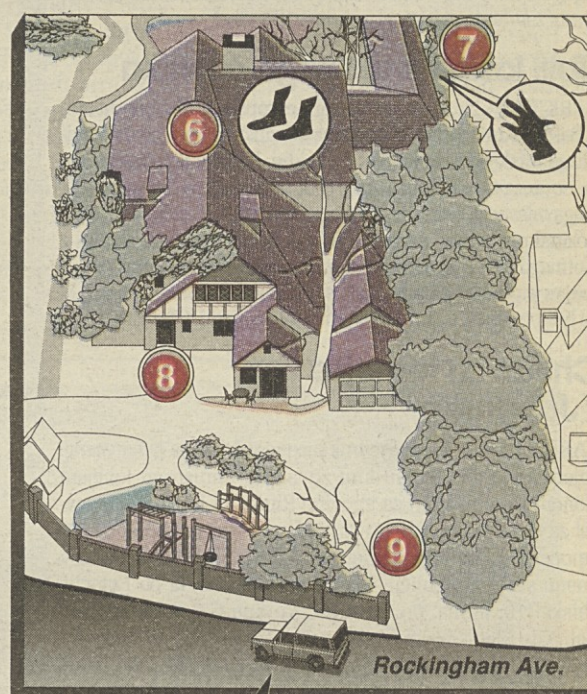
- 1 ZADNJA VRATA Simpson
- 2 ODTISI PODPLATOV Nicole Simpson
- 3 GOLDMANOV CEVELJ Nicole Simpson
- 4 NICOLINI NOHTI Nicole Simpson
- 5 POT Simpson

Viri: polisija v Los Angelesu, pričevanja na sodišču

V Simpsonovi hiši

- 6 SIMPSONOVE NOGAVICE Simpson, Nicole Simpson
 - 7 ROKAVICA Simpson, N. Simpson, Goldman
 - 8 VEŽA Simpson
 - 9 POT Simpson
- V Simpsonovem avtu
- 10 Armaturna plošča Simpson
 - 11 Notranjost vrat Simpson
 - 12 Volan Simpson, Nicole Simpson
 - 13 Tla Nicole Simpson
 - 14 Konzola Simpson, N. Simpson, Goldman

AP/Karl Gude, Eileen Glanton, Wm. Schroeder

Policija je odgnala zelene z okupirane naftne ploščadi

LONDON - Aktivisti skupine Greenpeace so včeraj s človeško verigo obdali glavni sedež angleško-holandske naftne družbe Shell, da bi preprečili dostop uslužbencem družbe. S tem so protestirali proti posegu angleške policije, ki je odgnala aktiviste Greenpeacea z naftne ploščadi Brent Spar na Severnem morju, katero so okupirali pred 24 dnevi.

Včeraj ob zori je skupina policistov in uslužbencev naftne družbe napadla

ploščad. Izkrkali so se iz kontejnerja, ki ga je zerjav ladje Stadive posadil na ploščad. Akcija se je po mnenju zelenih razvila v pretep, policija pa poroča, da se je odvijala povsem varno.

Ploščad leži v morju pri Setlandskih otokih. Ker je precej zastarela, bi jo pri družbi Shell želeli potopiti. V njej je shranjenih 100 ton strupenih snovi, zato naravovarstveniki temu ostro nasprotujejo.

PRESEDNIK TAJVANA V ZDA

Čas za ameriško ohladitev do Kitajske

NEW YORK - Pred 16 leti so ZDA prekinile odnose z dolgoletnim zaveznikom Tajvanom ter priznale moč in pomembnost komunistične velesile Kitajske. Danes pa se je ameriška vlada odločila, da bospet prijazna z otokom, ki je bil po prebegu uporniške Cankajskove vojske s kitajske celine vse do leta 1979 eden od temeljev ameriške politike zavračanja komunizma. Bela hiša je tajvanskemu predsedniku Li Tenghuiju dovolila, da se lahko junija udeleži proslave na univerzi Cornell, kjer je leta 1968 doktoriral iz ekonomije kmetijstva.

Kitajsko veleposlanstvo v Washingtonu že kaže prva znamenja nezadovoljstva. Nihče pa ne dvomi, da najhujše sele prihaja. Ko je predsednik Bush leta 1992 dovolil prodajo sto petdesetih vojskih letal F-16 Tajvanu, je Kitajska demonstrativno opremila Pakistan z balističnimi raketami in zacela Iranu prodajati jedrsko tehnologijo. Tudi tokrat se Kitajci najbrž ne bodo zadovoljili s pritoževanjem, da Li Tenghui se pred letom dni na Havajih med napajanjem letala z gorivom ni smel niti spiti čaja z ameriški prijatelji. Clintonova administracija je se septembra prisegala, da bo tako tudi vnaprej, kongres pa je zatem le z enim glasom proti sprejel resolucijo, ki bo Li Tenghuiju zagotovila ne le kajenjo, ampak tudi veličasten sprejem na elitni univerzi. Če bi se Bela hiša kljub temu upirala prihodu tajvanskega pred-

sednika, bi vrhovno zakonodajno telo ZDA potrebovalo samo nekaj minut za ukaz za izdajo vizuma. Kongres trdi, da gre za spoštovanje demokracije in prijateljstva, saj je zvesti ameriški zaveznik Tajvan v nasprotju z diktatorsko Kitajsko parlamentarna demokracija.

Nerodno je le to, da bo zaradi izkazovanja ameriške naklonjenosti Tajvanu nepopisno jezna Kitajska. Kako se bo mascevala, je za zdaj se uganka. Se prizadevnejše oskrbovanje Irana z jedrsko tehnologijo (kljub tihemu pritoževanju, da je Teheran nereden plačnik) bi vse kakor primerno razburilo Washington. Morda pa bo kar dovolj, če Peking nadaljuje vse bolj agresivno politiko v Aziji, saj so ZDA s sto tisoč vojakov na območju edino mednarodno jamstvo stabilnosti in varnosti na območju. Oboroževanje indijskega sovražnika Pakistana

NOVICE

Izrael si je znova premislil

JERUZALEM - Izrael kljub zamrznitvi sklepa o zaplembi arabske zemlje v vzhodnem Jeruzalemu nadaljuje gradnjo židovskih naselij v svetem mestu. »Se naprej bomo gradili v Jeruzalemu. Se naprej bomo širili židovska naselja v Jeruzalemu,« je dejal izraelski minister za trgovino in industrijo Misa Haris. Rabinova vlada je v ponedeljek zamrznila sklep o zaplembi arabske zemlje, ker sta dve pretežno arabski stranki vladajoče koalicije zagrozili z glasovanjem o nezaupnici, če to vprašanje ne bo ugodno rešeno. Voditelj PLO Jaser Arafat pa je v Gazi dejal, da ne dvomi, da bo nekoč nad arabskim delom svetega mesta zavihrala palestinska zastava. (Reuter)

Ubili lastnika turškega časnika

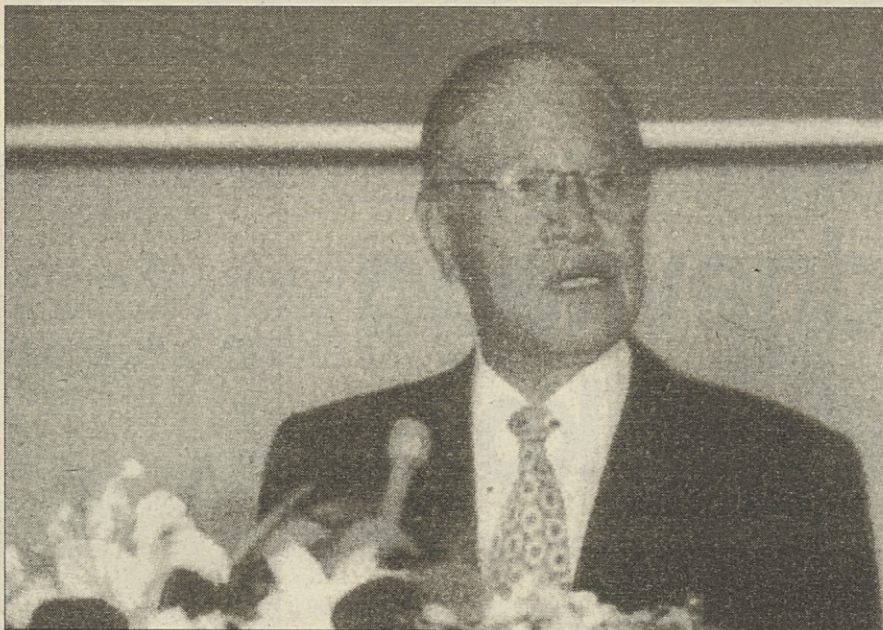
CARIGRAD - Neznanci so včeraj v evropskem delu mesta ubili Bekirja Kutmagilija, lastnika nacionalističnega in konservativnega turškega časnika Jeni Gunajdin. Policija je že sporočila, da so enega osumljenca že prijeli, se vedno pa iščejo nekdanjega telesnega strazarja. Ta je namreč tudi osumljen, da je sodeloval pri umoru, saj naj bi se v preteklosti večkrat skregal z Kutmagilijem. Umor verjetno ni povezan z ducat ubojev novinarjev v preteklih letih, saj je slo takrat večinoma za ljudi, ki so bili povezani s prokurdske publikacijami. (Reuter)

Chirac za tesnejše vezi z Japonsko

PARIZ - Francoski predsednik Jacques Chirac se je na včerajšnjem srečanju z japonskim zunanjim ministrom Johejem Konom in ministrom za trgovino Riutarom Hašimotom zavzel za tesnejše politične in gospodarske vezi med Francijo in Japonsko. Kono je novemu predsedniku Francije čestital v imenu svojega premiera Tomičija Murajame, ki bo Francijo obiskal 19. junija, po srečanju skupine G-7 v kanadskem Halifaxu. Med krajšim pogovorom je Chirac omenil francoski trgovinski primanjkljaj z Japonsko, ki znaša 21,7 milijarde frankov, vendar Pariz ne namerava uvesti takih ukrepov kot ZDA. Chirac, ki se je ze zavzel, da bi japonska dobila stalni sedež v Varnostnem svetu OZN, je to državo pozval, naj se dejavneje vključi v aktualne mednarodne zadeve. (Reuter)

Španci blokirajo ribolovni sporazum z Marokom

ALMERIA, BRUSELJ - Španski ribici in kmetje so v torek v aldaluzijskem pristanišču Almeria ustavili postopek carinjenja neke maroške pošiljke, da bi tako izrazili nasprotovanje ribolovnemu sporazumu med Evropsko unijo in Marokom. Evropska komisija je Spance posvarila, naj ribolovnega sporazuma s to severnoafriško državo ne ogrozi z nezakonitimi posegi. Emma Bonino, evropska komisarka za ribolov, je dejanje ostro obsodila in pozvala k razumevanju. V pristanišču Almeria so demonstranti preprečili nadaljnjo pot pošiljkam oliv in melon iz Tangerja. Andaluzijski ribiči, ki večinoma lovijo v maroških vodah, zahtevajo, naj španska vlada ne popusti maroškim zahtevam po znatnem zmanjšanju ribolovnih kvot. Pogajanja med Brusljem in Rabatom se bodo nadaljevala 1. junija v maroški prestolnici. (dpa)

Tajvanski predsednik Li Tenghui

zato posredno ogroža tudi Washington, pa čeprav ta z Islamabadom dobro sodeluje pri iskanju mednarodnih teroristov. Se hujsa uganka je ravnanje Pekinga v Jurnem kitajskem morju. Pred mesecem dni je kitajska mornarica na otoku Mischief Reef razobesila svojo zastavo, čeprav ne more z ničim dokazati suverenosti nad naftnimi polji v otočju Spratly. Otok, ali bolje povedano kup kamenja, na katerem zdaj visi kitajska zastava, v prevodu pomeni »hudobno, nagajivo jadro«. Tako ga je v prednaftnih časih, ko Kitajcem se ni bilo mar za otočje Spratly, poimenoval britanski pomorščak. Ime pa je primerno tudi danes, saj so razburjeni Filipini že zaceli posodabljeni svojo mornarico, prav tako Vietnam, ki se je s Ki-

tajci pred šestnajstimi leti že spopadel v bližini Spratlyja, in Indonezija, ki se boji, da ji bo kitajska mornarica preprosto ukradla naftna polja pri otoku Natuna. Zanimivo je, da v prikritem boju za suverenost nad Jurnim kitajskim morjem Tajvan in Peking na skrivaj sodelujeta. Kljub temu pa lahko vizum tajvanskemu predsedniku ze zaradi obveznega kitajskega pritoževanja in masčevanja škodi tudi vse bolj nemirni Aziji. Zaradi kitajskih podzemnih jedrskih poskusov je razburjena Japonska, Peking pa nagaja tudi pri zadrževanju jedrskih apetitov Severne Koreje.

Azijske države - tudi ali celo predvsem Kitajska - so v zadnjih petnajstih letih svojo energijo večinoma posvečale bogatenju. Bile so izjemno

uspešne, saj imajo že zdaj četrtino vsega svetovnega bruto narodnega proizvoda. Toda bogastvo je dvorezen meč, če se ne bodo naučile mirno reševati sporov. V zadnjem letu je Clintonova administracija kljub neupoštovanju demokracije in kapitalistične etike ter kljub kršenju človekovih pravic (politični zaporniki, otroško delo, nezakonito prodajanje človeških organov...) dvorila Peking. Morda je zdaj nastopil čas, ko bodo morali Američani organizirati protikitajsko varnostno koalicio med azijskimi državami. To naj bi naredili, preden bo kongres zaradi varčevanja odpoklical ameriško vojsko z območja ter Azijo na milost in nemilost prepustil odmevom kitajskih notranjepolitičnih napetosti.

Barbara Kramzar

NEMCIJA / ODLOČITEV USTAVNEGA SODIŠČA

Vohunili so v skladu z zakoni

Vzhodnonemški obveščevalci so le služili svoji tedanji domovini

KARLSRUHE (Reuter) - Nemsko vrhovno sodišče je v torek odločilo, da vzhodnoberlinskim komunističnim vohunom v združeni domovini ne morejo izreči sodbe za obveščevalno delo, ko so med hladno vojno vohunili proti tedanji Zahodni Nemčiji.

Dolgo pričakovana razsodba pomeni dvoje: kazni se bo izognilo več deset nekdanjih Vzhodnih Nemcev, ki so bili vpleteni v vohunske mreže na ozemlju Zvezne republike Nemcije, tisti, ki jo jih že obsodili, pa bodo svobodni zapustili zapore. To tudi pomeni, da ne bodo sodili možem, kot je legendarni vohun Markus Wolf. Odločitev ustavnega sodišča je dvignila veliko prahu: od jeze in ogorčenja do pohvalnih besed.

Sodišče v pisni izjavi razlikuje med visjimi uradniki obveščevalne službe v nekdanji Nemski demokratični republiki in »pehotnimi vojniki hladne vojne«, ki so vohunili

na ozemlju Zvezne republike Nemcije. »Dravljani nekdanje Vzhodne Nemcije, ki so pred nemsko združitvijo vohunili za tajne obveščevalne službe svoje države, in sicer izključno z ozemlja Vzhodne Nemcije, po združitvi ne bodo preganjani zaradi vohunstva,« piše v razsodbi nemškega ustavnega sodišča. Sodniki - pet jih je glasovalo za oprostitev vzhodnoberlinskih vohunov, trije pa proti - so dejali, naj sodišča sodijo vsakemu komunističnemu vohunu posebej, vendar naj bodo prizanesljivi, kadar je le mogoče. Se naprej bodo sodili Zahodnim Nemcem, ki so vohunili za Vzhod, vzhodnonemskim vohunom pa le za kazniva dejanja, ki so povezana z njihovim vohunjenjem. Zvezni državni tožilec Kay Nehm odločitev odobrava, saj se je za več kot šest tisoč sodno preganjanih končalo obdobje negotovosti, sramotitve in kazni. »Vendar ne za vse med njimi,« je dodal Nehm.

VIETNAM

Odlok o zemlji je povzročil zmedo

DEAN YATES / REUTER

HANOJ - Odgovor na vprašanje, cigava je zemlja v komunističnem Vietnamu, je zelo preprosto: njen edini lastnik je država. Kadar pa je v tej državi, ki je stopila na pot tržnega gospodarstva, treba opredeliti pravice do uporabe zemljišč, nastanejo številni zapleti med vodstvom, domačimi poslovnimi in tujimi podjetji. Do letosnjega februarja je bilo mogoče pravice do uporabe zemljišč zamenjati ali prenesti na koga drugega, njihova vrednost pa se je ujemala s tržno vrednostjo zemljišča.

Na osnovi teh pravic je bilo mogoče dobiti tudi hipotekarna posojila, in kar je za revno državo, v kateri so domača podjetja na tesnem z gotovino, se pomembnejše - te pravice je bilo mogoče uveljaviti kot domači delež kapitala v mesanih podjetjih. Očitno so bili Vietnamci povsem zadovoljni z zemljiškimi pravicami, ki jih je leta 1993 uveljavil zakon, vlada pa jih je pospremila s certifikati, ki so to pravico do uporabe zemlje potrjevali. Februarja pa je vlada izdala odlok, s katerim je domačim poslovnem in državnim podjetjem pravico do uporabe zemljišča skrcila na pravico do najema državnega zemljišča. Odlok je čeznoč odpravil nekdanjo privilegirano rabo zemljišč in certifikate spremenil v najemne pogodbe. Odlok, ki je naletel na žolčne odmeve v narodni skupščini, je prav tako odpravil možnost spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč za potrebe industrije.

V industrijskih krogih zatrujejo, da so se s tem odlokom se bolj zaostila protislovja, ki so se začela

množiti z gospodarskimi reformami. Zdaj namreč sploh ni več jasno, ali je pravico do najema zemljišča se mogoče uveljaviti kot kapitalski delež pri mesanih podjetjih. Če bodo avtomobilskima gigantoma Fordu in Toyoti dovolili, da bosta svoje obrate gradila na rizevih poljih, bo to tudi preskusni kamen reševanja tega problema v praksi. Po mnenju Tona Gie Huyena, vodje oddelka zemljiške uprave, je bil glavni namen omenjenega odloka prisiliti domače poslovnice in državna podjetja k plačilu zemljiškega prispevka, ki ga ti doslej niso plačevali. Priznal je, da so odlok premalo pojasnili, in obljubil uradno razlago za vsa vprašanja, ki že nekaj mesecev povzročajo zmedo.

Vlada se zdaj ukvarja predvsem s stiriimi sklopi ključnih vprašanj: s ceno in trajanjem najema, vprašanjem, ali je najem zemljišča lahko osnova za hipotekarno posojilo, in vprašanjem, kako ravnati v primerih, ko so posamezna podjetja za uporabo zemljišča obveznosti že poravnala v enkratnem znesku. V skladu z odlokom imajo zdaj tuja mešana podjetja dve možnosti za najem zemlje, je pojasnil Huyen. Ena možnost je, da zemljišče najame mešano podjetje, kar pomeni, da mora biti kapitalski delež domačega partnerja v gotovini. Druga možnost je, da zemljišče najame domači partner. Toda če ta prevzame obveznost plačila prispevkov, postane to notranji problem, ki zadeva samo domačega partnerja in vlado. »Tuji partner se v to ne sme vmesavati, mešana podjetja pa se vedno lahko uporabljajo zemljišče,«

SVET

RUSIJA / VOLILNI ZAKON

Jelcinov veto ni ovira

Duma lahko z dvotretjinsko večino zakon znova sprejme

MOSKVA (AFP) - Ruski predsednik Boris Jelcin je dal veto na zakon o volitvah, ki naj bi bile decembra letos, je včeraj sporočil predsednikov urad. O tej možnosti je javnost ugibala že od 11. maja, ko je duma (spodnji dom ruskega parlamenta) ta zakon sprejela, Jelcin in njegovi zagovorniki pa niso skrivali, da mu bodo nasprotovali.

Po tem zakonu naj bi bila polovica poslancev izvoljena neposredno, polovica pa naj bi sedež v parlamentu zasedla po proporcionalnem sistemu. Po proporcionalnem načelu je bila izvoljena tudi polovica poslancev v sedanjem spodnjem domu ruskega parlamenta, ki ima 450 sedežev, med njimi tudi nacionalistični skrajneži Vladimirja Zirinovskega. Večina tistih, ki podpira predsednika, je bila izvoljena neposredno.

Kot je izjavil predsednikov svetovalec Mihail Krasnov, je Jelcin napisal pismo predsedniku dume Ivanu Ribkinu, v katerem je pojasnil, zakaj zavrača zakonsko besedilo in katere amandmaje predlaga. Predsednik se je o tem pomembnem vprašanju posvetoval tudi s številnimi izvedenci. Iz predsednikovih urada so v zadnjem času pogosto prihajale pobude, da bi skupaj z dumo ustanovili nekakšno »spravno komisijo«, ki bi besedilo volilnega zakona uskladila. Ribkin pa je že v ponedeljek napovedal, da predsednikov veto ne bi bil nobena tragedija. »Volilni zakon bo vsekakor sprejet,« je izjavil za televizijo. Poslanci namreč lahko zavrnejo predsednikov veto, tako da vnovič glasujejo o predloženem zakonu, vendar se morata sanj izreči dve tretjini poslancev. Toliko pa jih je za ta zakon glasovalo že prvič in s tem zavrnilo odložni veto zgornjega doma parlamenta, sveta federacije.

Za zakonski predlog volilnega zakona sta se izrekla 302 poslanca, 73 jih je bilo proti (večina iz tabora Borisa Jelcina), le šest pa se jih je vzdržalo.

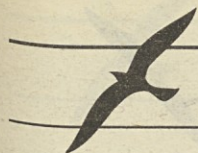

Ruski predsednik Boris Jelcin

je se dodal Huyen. Dejal je, da se finančno ministrstvo zdaj ukvarja s ceno zemljiškega prispevka, ki je odvisna od velikosti zemljišča, njegove lokacije in njegovega strateškega pomena glede na to, da gre za pretežno kmetijsko državo. Tuji poslovneži in nepremičninski posredniki pa si želijo, da bi bilo to vprašanje rešeno čim prej.

»Vlada je hotela zakon hkrati razsiriti in zaostriti. Nameravala je izboljšati zemljiški zakon, a namesto da bi najprej preučila, v katero smer hoče, jo je ubrala po svoje, zdaj pa sprašuje, kje se je pravzaprav znašla,« je izjavil Richard Elliott iz svetovalne agencije Honghong Land. Odlok je prav tako povzročil zmedo glede prihodnosti zemljiških certifikatov, ki jih je izdala vlada. Roy Morey, stalni predstavnik Razvojnega programa ZN (UNDP), je izjavil, da je ohranjanje pravic v okviru certifikatov o uporabi zemljišč ključnega pomena za razvoj Vietnama, se posebej pa za razvoj kmetijstva.

Huyen je dejal, da bodo poslovnem se naprej izdajali zemljiške certifikate, pred izročitvijo pa bodo morali podpisati pogodbo o najemu zemljišča. »Pogodba o najemu zemljišča je pomembnejša od zemljiškega certifikata pri državnih podjetjih in zasebnih družbah. Za posameznika pa zadošča zemljiški certifikat,« je pojasnil Huyen. Vlada je od januarja 1991 izdala 2,5 milijona zemljiških certifikatov. Po mnenju UNDP bi morala zdaj vključiti približno 75 milijonov parcel.

ČETRТА OBLETNICA SMRTI INDIJSKEGA PREMIERA

Radživ Gandhi je bil žrtev zarote v lastnih vrstah

BOMBAJ - Ko je tamilski skrajnez pred stirimi leti med volilno kampanjo izvedel samomorilski atentat na tedanjega voditelja Kongresne stranke Radživa Gandhija, so iznakaženo predsednikovo truplo identificirali le po belih supergah. Umor je doobra pretresel indijsko politično prizorišče, zato se je moral veterinar Kongresne stranke Narasimha Rao odpovedati upokojitvi in stopiti na celo stranke, čeprav je malo pred imenovanjem za predsednika vlade prestal srčno operacijo.

Stiri leta po Gandhijevem umoru se se vedno sirijo govorice, da je bil atentat delo zarote; po ugotovitvah indijskih oblasti naj bi Gandhijev umor organiziral voditelj tamilskih gverilcev V. Prabahakarana, čeprav je vodja Tamilskih tigrov vztrajno zanikal vlogo v umoru indijskega politika. Razprti je za nadzor v sto let stari Kongresni stranki so znova postavile v ospredje atentat; Sonja Gandhi namreč zahteva sodni pregon proti tedaj odgovornim za varnost njenega moza. Veliko mlajših veljav Kongresne stranke je se vedno

pod Gandhijevim vplivom. »Rao, ki je postal premier pred stirimi leti, v mladih, obetavnih članih vlade se vedno vidi Radživove sodobnike,« je izjavil Vir Sanghvi, urednik vplivnega tednika Sunday Magazin. Indijski premier je v nedeljo, ob četrti obletnici atentata na Radživa Gandhija, odpotoval v južni Madras in v Sriperumbuduru, kjer je bil umorjen takratni predsednik Kongresne stranke, položil rože na kraj zločina. V neposredni bližini so v strogo zastraženem zaporu se vedno obtoženi za Gandhijev

umor, ki jim bodo kazni izrekli sele prihodnje leto. Policijski arhiv o umoru ima sedem tisoč strani, poleg tega pa so preiskovalci med zaslišani več kot tisoč prič posneli se 450 videokaset. Vlada je ustanovila tudi posebni komisiji, ki raziskujeta napake varnostne službe, ki bi morala preprečiti Gandhijev umor, hkrati pa morata tudi dokazati, ali je bil atentat res del sirse zarote. Vlada premiera Raa je zavrnila večino navedb v poročilu komisije J. S. Verma iz pravosodnega ministrstva, ki navaja nekaj usodnih napak, ki so jih storili varnostni organi. Zaradi vztrajanja Gandhijeve vdove Sonje, da je prislo do atentata zaradi nezadostne varnosti, je vlada februarja sprožila sodni postopek proti šestim visokim uradnikom varnostne službe. Druga komisija, ki jo je vodil M. C. Dzain, sodnik new-

delhijskega sodišča, se vedno preiskuje namige o morebitni zaroti. Ardzun Singh, Raov tekmelec, je vlado namreč obtožil, da onemogoča delovanje Dzainove komisije, zato ji je vlada vendarle dovolila vpogled v zahtevane tajne dokumente. Med teorijami, po katerih je bil Gandhijev umor delo zarotnikov, je tudi trditev, da naj bi nekateri indijski politiki tamilskim skrajnežem plačali za atentat, čeprav tajne službe takšno namigovanje zavračajo. Dzain je zahteval vpogled v dokumente iz leta 1981, ki vsebujejo podatke o indijski pomoči Tamilskim tigrom, preden so postali močni in se obrnili v nasprotno smer. Dokumenti bi tudi osvetlili indijsko vojaško pomoč Srilanki v obdobju Radživovega vladanja, ki naj bi prispevala k uničenju tamilskega gibanja.

Jeremy Clift / Reuter

Priljubljenega voditelja so na zadnji poti pospremili stotisoči užaloščenih Indijcev

Sonia Gandhi spet v soju političnih žarometov

Indijsko vladajočo stranko lahko reši pred razpadom le še »faktor Sonia«

NEW DELHI - Vladajoča indijska Kongresna stranka, ki jo nekateri v stranki obtožujejo izneverjanja njenim koreninam, vnovic isče pomoč pri vdovi Radživa Gandhija. To dejstvo v Indiji imenujejo kar »faktor Sonia«. Prejšnji teden so številni poslanci in predstavniki Kongresne stranke med enajsturno razpravo na seji parlamenta po nasvet, ki bi preprečil dokončen razkol, dosledno hodili na dom Sonie Gandhi.

Ob četrti obletnici smrti njenega moza, nekdanjega predsednika vlade Radživa Gandhija, ki ga je v samomorilskem bombnem atentatu usmrtil tamilski upornik, so vse oči uprte v Sonio in njeno odločitev, katero frakcijo bo podprla. Kot najstarejša preživela članica dinastije Nehru-Gandhi, ki je Indiji dala Radživa in njegovo mater Indiro, ki je tako kot prvi predsednik vlade po indijski osamosvojitvi Džavaharlal Nehru postala žrtev atentatorjev, ima Sonia neverjeten vpliv na Kongresno stranko. V Italiji rojena vdova se je

doslej izogibala javnih izjav. Kljub temu njen dobro naoljen stroj za stike z javnostjo pusca le malo dvomov o njenih stališčih.

Sonia Gandhi je ostala v stikih z nekdanjim človekom številka dve v Kongresni stranki Ardzunom Singhom, ki je vodil upor znotraj stranke in za katerega pravijo, da je pred dokončnim odhodom iz stranke prejšnji petek poiskal njen nasvet. Sonia je tudi telefonirala premieru P. V. Narasimhi Rau in ga zaprosila, naj prepreči razkol. Po poročilih v indijskem tisku je bil odgovor 73-letnega voditelja le »dvoumen« in »mlačen«. Indijski dnevnik Times je citiral vire blizu Sonii, ki zatrjujejo, da je vdova od Raa zahtevala, naj odstopi kot voditelj stranke. To zahtevo nekaterih uglednejših članov Kongresne stranke je premier pred nekaj tedni ostro zavrnil. »Ni niti mogoče niti primereno, da predsednik vlade ravna le v skladu z ukazi in željami zasebnika, ne glede na to, kako pomembna je ta oseba,« je izjavil Ra-

ov uradni svetovalec. »Nekateri posamezniki skušajo Sonio Gandhi spreti z Raom. To sploh ni v njenem interesu.«

Kot ponavadi, kadar Sonio zvlečejo v soj političnih žarometov, so se že začele razprave o tem, ali naj uradno vstopi v politiko in prevzame vodstvo Kongresne stranke. To mesto so ji ponudili že takoj po moževi smrti, vendar ga je takrat zavrnila. Kljub temu je odigrala pomembno vlogo pri preprečevanju razkola v stranki, zato bodo nasprotujoče si frakcije zagotovo zahtevale, naj stopi na politično prizorišče. Razprave se razvnamajo tudi o primernosti njenega vodstva v surovi in kaotični indijski politiki. »Med prepričevanjem in prosjanjem Sonie Gandhi, naj priskoči na pomoč, so nekateri zanemarili dejstvo, ali je sploh mogoče, da Italijanka brez dokazanih sposobnosti vodi stranko in se spoprijema z zapletenim političnim položajem v državi,« je zapisal časopis Statesman.

Paul Iredale / Reuter

Indija in Pakistan zaradi nemirnega Kašmirja znova le korak od vojne

NEW DELHI - Kriza v Sarar-i-Sariefu je znova razkrila, kako nevarno žarišče je Kašmir, pokrajina med Indijo in Pakistanom. Obe državi sta se doslej že trikrat zapletli v vojaške spopade, imata pa tudi jedrsko orožje. Pozar, ki je upepelil precejšen del mesta Sarar-i-Sarief, vključno z znamenitim mavzolejem iz 15. stoletja, je napetosti med New Delhijem in Islamabadom še povečal. Ogrozil je tudi dosedanja prizadevanja indijskih oblasti, da bi ustavile separatistične nemire v tej edini indijski državi, kjer je večinsko prebivalstvo muslimansko, saj so ti doslej terjali že več kot 11 tisoč mrtvih.

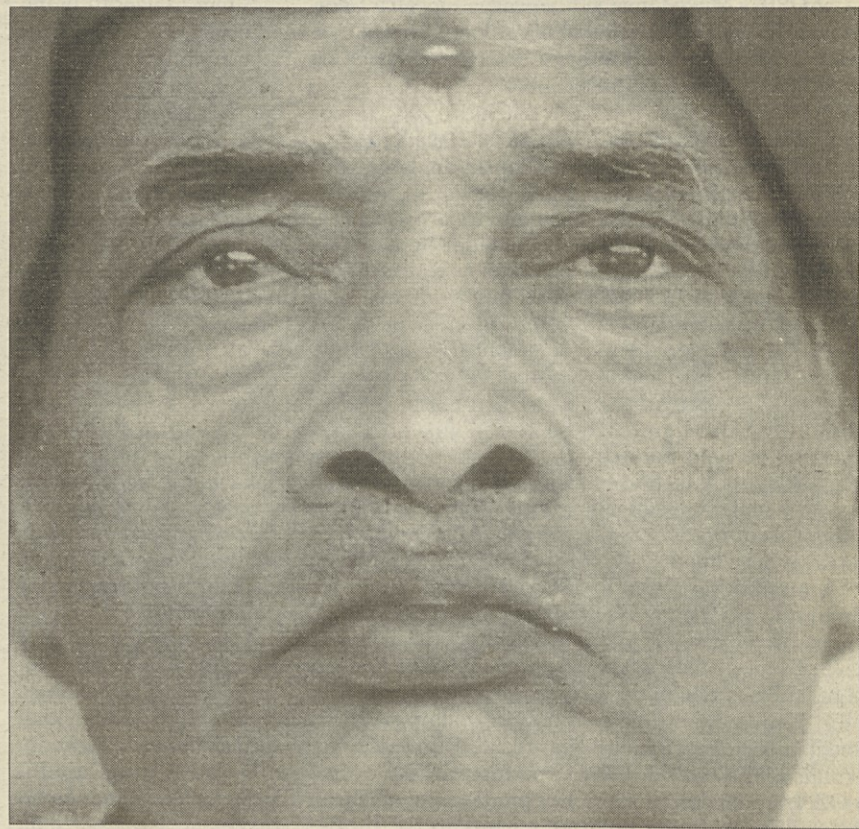
Indijski premier Narasimha Rao je za uničenje svetisca obtožil Islamabad, čeprav separatistične kašmirske organizacije vztrajno zanikajo krivdo za ta zločin. »Za uničenje so odgovorni teroristi iz Pakistana,« je izjavil premier Rao, prepričan, da so s tem dejanjem hoteli prepričati namesto Indije, da bo letos poleti v Kašmirju razpisala volitve. »Očitno se ena naših sosed boji volitev in je pripravljena storiti vse, da bi jih preprečila,« je se dodal Rao. Kljub temu je skušal premier v nadaljevanju govora pomiriti nekatere svoje ministre, ki so Pakistanu zaceli groziti celo z vojno. Na

njihove hujškaske izjave se je enako odločno odzvala pakistanska premierka Benazir Buto. Izjavila je, »da je Indiji sposobna vrniti milo za drago, če bi ta zacela vojno«.

Državi, ki se od leta 1947, ko je bila razglašena pakistanska neodvisnost, prepirata o nadzoru nad Kašmirjem, sta se doslej že trikrat zapletli v vojne spopade. Vzrok zanje je bilo v dveh primerih prav to himalajsko območje, ki slovi po lepotah in prijetnem podnebjem. V Pakistanu so se odločili, da bodo zaradi požiga mavzoleja organizirali protestni dan in z obsežno diplomatsko kampanjo dosegli obsodbo tega »svetoskrunskega dejanja«. Čeprav so odnosi med državama redkokdaj brez jedkih tonov, teh ze dolgo niso spremljale vojne napovedi. Dogodki v Sarar-i-Sariefu so indijskemu premieru povzročili nove težave prav v trenutku, ko se po nekajkratnih volilnih porazih sooca z odpadnistvom v vrstah lastne stranke. Opozicija je zaradi zaostritve odnosov s Pakistanom silovito napadla vlado in zahtevala Raov odstop, nima pa dovolj moči, da bi vlado zrušila. Premier je zato znova potrdil svoj namen o razpisu volitev v Kašmirju, ki naj bi bile odločilen korak v procesu političnega popuscanja.

Vse od separatistične muslimanske vstaje pred petimi leti je uprava v Kašmirju pod neposrednim nadzorom zveznih oblasti. Muslimanske organizacije v Kašmirju nasprotujejo razpisu volitev, češ da so te le pesek v oči mednarodni skupnosti, in pozivajo k njihovem bojkotu. Nekateri analitiki kljub temu menijo, da utegne Rao naleteti na razumevanje pri prebivalstvu, saj je pet let trajajočih sporov ze sito. Kljub temu je kriza v Sarar-i-Sariefu povzročila tako velikansko ogorčenje v Kašmirju, da so številni podvomili o tem, ali bo volitve sploh mogoče razpisati. »Premier meni, da bi utegnile volitve pomiriti bes prebivalstva. To pa je zelo nestvarno,« je v torek zapisal dnevnik Asian Age, ki je opozoril tudi na dejstvo, da se utegneta volitev udeležiti le dva odstotka volilnih upravitelcev, saj je 95 odstotkov prebivalcev v Kašmirju muslimanov. V prepričanju, da je vzrok za zaplet tudi nesposobnost lokalnih oblasti, ki jih je New Delhi vsilil na zadnjih volitvah 1987, je Times of India zapisal, »da bi nove nepravilne volitve v nepravem času omajale zgolj ugled vlade v New Delhiju, nikakor pa ne bi zmanjšale krizne napetosti«.

Philippe Sauvagnrgues/ AFP

Odlučni premier Narasimha Rao vztraja pri razpisu novih volitev

HRVAŠKA

Preiskava o ravnanju hrvaške vojske

ZAGREB - Prihod posebnega odposlanca Komisije za človekove pravice ZN za območje nekdanje Jugoslavije Tadeusza Mazowieckega v Zagreb je le dokaz več o odločnosti organizacije, da natančno prouči razmere na Hrvaškem.

Nekdanji poljski premier je pripotoval v hrvaško prestolnico isti dan kot vrhovni tožilec haaskega sodišča Richard Goldstone, ki raziskuje vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije, kar nekateri opazovalci ocenjujejo kot pritisk na hrvaško vlado. Mazowiecki bo dokoncal preiskavo, ki so jo pred dvema tednoma začeli trije njegovi sodelavci; ti skušajo preveriti trditve Srbov, ki so pobegnili iz zahodne Slavonije, češ da je hrvaška vojska 1. in 2. maja streljala na kolone srbskih civilistov. V zadnjem času narašča število obsojnih na račun ravnanja hrvaške vojske s pripadniki srbske narodnosti iz Slavonije, naj gre za civiliste ali vojaške, ki so bili zaprti v nekem varazdinskem zaporu.

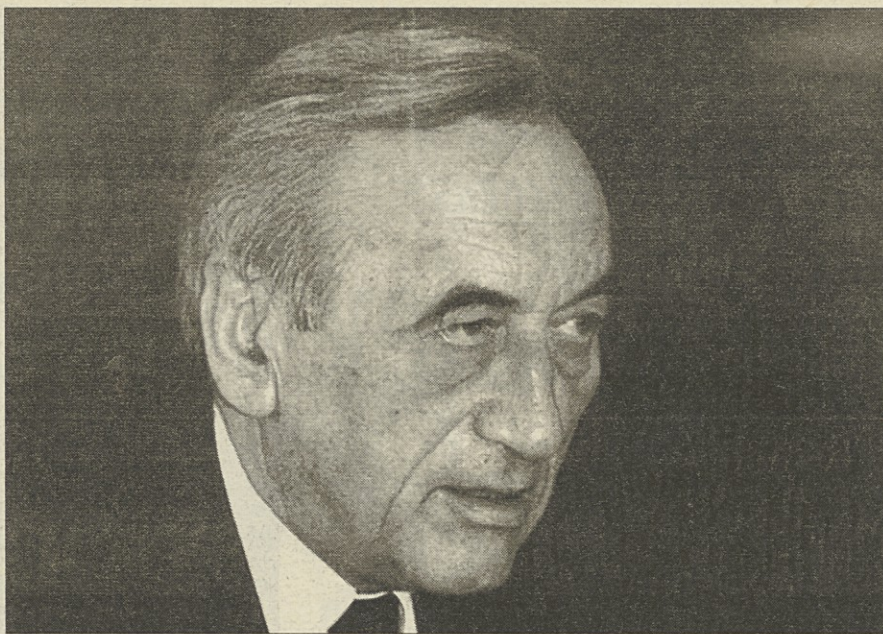
V Slavoniji je bilo zajetih 1494 Srbov, 917 je bilo takoj izpuščenih, 391 zaslišanih, proti 186 pa je po uradnih hrvaških podatkih uvedena preiskava zaradi morebitnega sodelovanja pri vojnih zločinih. ZN so takoj po posredovanju obtožile hrvaške oborožene sile, da so vojaški namenoma streljali na kolono civilistov, ki so bežali pred spopadi v bližini vasi Novi Varoš v neposredni bližini meje z Bosno. Zdi se, da predstavniki mirovnih sil trditve, po kateri so bili takrat civilisti res žrtve spopadov, ne morejo

ne potrditi ne zanikati. Mazowiecki bo danes obiskal zahodno Slavonijo in se tam sešel s predstavniki srbske narodnosti, ki niso pobegnili v Bosno, z modrimi celadami na tamkajšnjem območju in predstavniki drugih mednarodnih organizacij. Pogovarjal se bo tudi s hrvaškim notranjim ministrom Ivanom Jarnjakom. Čeprav so hrvaške sile že pred tremi tedni zasedle zahodno Slavonijo, nekdanjo srbsko enklavo, so hrvaške oblasti šele v ponedeljek zvečer, ko sta v Zagreb prispela Tadeusz Mazowiecki in Richard Goldstone, objavile seznam ubitih ali ranjenih Srbov s tega območja.

Tiskovna agencija Hina je povzela izjavo podpredsednika vlade Ivica Kostovića, po kateri je bilo pokopanih 188 mrtvih, od tega 127 identificiranih; podatke je vladi posredoval hrvaški Rdeči križ, ki je ugotovil, da je bilo med mrtvimi 54 civilistov. Opazovalci ZN so odkrili več skupnih srbskih grobov. Po izjavi nekega visokega predstavnika modrih celad so predstavniki hrvaške vlade, ki so jih zaslišali, zadržali, da so pokopani Srbi padli v spopadih in da imajo seznam mrtvih, dopolnjen s slikami. Poudarili so, da gre le za zacasen pokop mrtvih, in sicer v bližini pokopališča pri Okucanih.

Tožilec mednarodnega sodišča, Južnoafričan Richard Goldstone, se bo sešel tudi s posebnim odposlancem ZN za nekdanjo Jugoslavijo Jasusijem Akasijem in hrvaškim zunanjim ministrom Granićem.

Michel Moutot / AFP

Posebni odposlanec ZN, nekdanji poljski premier Tadeusz Mazowiecki

Nadaljevanje balkanske vojne z drugimi sredstvi

Hamletovska negotovost svetovne organizacije z monologom njenega generalnega sekretarja Butrosa Galiya, ki se vznemirjeno vprašuje, ali bo treba modre celade umakniti iz »ex-Jugoslavije« ali ne, sodi med najuspešnejše novejšje akcije s področja stikov z javnostmi. Prav vznemirjeno samovpraševanje generalnega sekretarja je tisto, ki ustvarja vtis, da so v BiH se vedno navzoče modre celade; resnica je ta, da so se Združeni narodi s svojo mirovno misijo že zdavnaj umaknili, če ne fizično, pa politično.

Eden od razlogov, da so fizično se vedno na območju Hrvaške in BiH, je v tem, da bi morali za umik po ameriških izračunih mobilizirati približno 50 tisoč dodatnih mozi, izvesti obsežne varovalne operacije in pripraviti zapleteno logistiko. Brez moči in vpliva, v vlogi slavnatih strasil - sarajevska zgodba o dveh odpeljanih topovih in enem vrnjenem pove vse -, pogosto pa tudi v vlogi gibljivih tarč so modre celade na Hrvaškem in v BiH odslužile: status quo, ki naj bi ga branile, je v navzkrižju z vsemi pravili lepega mednarodnega vedenja, saj na Hrvaškem ne branijo mednarodno priznane meje, marveč mejo, ki jo je začrtalo orožje, tako kot v BiH ne branijo mednarodno priznane vlade, marveč dvovladje, s tem da Palam zagotavljajo status enakopravnega partnerja; premirja, ki naj bi jih ohranjale mirovne čete OZN, pa so sprte strani s pridom uporabljale za dodatno oboroževanje in uveljavljanje ravnotežja v vojaški moči. In za to dejstvo bi se morali - vsem načelom in dobrim željam navkljub - zahvaliti pri bogu, kajti brez ravnotežja strahu bi vojna se kar divjala z začeto silovitostjo in okrutnostjo: zal svetovna diplomacija z Varnostnim svetom na čelu doslej na mesto ravnotežja strahu ni bila zmožna postaviti ravnotežja pogajanj. Vprašanje, ali se bodo modre celade v resnici umaknile ali pa gre za grožnjo, ki naj od Srbov iztisne koncesije, je zato v kontekstu njihove vloge pri gasenju bosansko-hercegovskega vojnega požara postranskega pomena.

Zagonetka so prej ali slej tudi politične posledice odprave sankcij proti Srbiji v primeru, da bi se Slobodan Milošević odločil za priznanje Hrvaške in BiH. Skupina za stike ima nenehne težave sama s seboj, saj v njej ruski predstavnik dosledno varuje interese Beogra-

da. Skupina sicer uspešno siri optimizem, vendar sumi o navzkrižju med Miloševićem, ki se nagiba k priznanju, ter Karadžićem in Martićem tudi v tem primeru prikrivajo dejstvo, da je v srbskem paralelogramu sil že prislo do delitve funkcij: Beograd naj bi v zameno za odpravo sankcij priznal Hrvaško in BiH, Karadžić in Martić pa naj bi na terenu zagotavljala status quo. Kar pomeni nadaljevanje srbske »okupacije« hrvaških ozemelj in krčenje jurisdikcije mednarodno priznane sarajevske vlade na ozemlja, ki jih ima dejansko v rokah njena vojska. Beograjska vlada bo že našla možnosti, da tudi po odpravi sankcij primerno podpre svoje sonarodnjake v BiH (in na Hrvaškem; četudi bo pri tem hudo krsila sprejete obveznosti), glede na vlogo zaščitnika, ki jo je prevzela Rusija, pa ni nobene možnosti več, da bi svetovna skupnost zoper Beograd vnovič uvedla sankcije - Moskva bi jih z vetom preprečila.

V takšnem scenariju pa pomenita srbsko priznanje Hrvaške in BiH ter odprava sankcij, ki jih je svetovna organizacija zoper Srbijo uvedla leta 1992 zaradi njene udeležbe v vojni v BiH, le krčenje že tako skromnih manevrskih možnosti, ki jih ima zahodna diplomacija na Balkanu. Zato tudi ni nenavadno, da napovedi o odpravi ukrepov zoper Srbijo spremljajo po eni strani zahteve, naj Nato odločneje pokaže zobe - če je treba, tudi z letalskimi napadi na položaje bosanskih Srbov -, po drugi strani pa zahteva, katere zagovorniki so zlasti nekateri ameriški republikanski politiki, namreč zahteva, da naj bi odpravo sankcij proti Srbiji pospremiti tudi z odpravo embarga na dobavo orožja legitimni vladi Bosne in Hercegovine. In morda je prav to argument, ki je za pragmatika Miloševića že nekaj časa najbolj prepričljiv - kar je imela srbska stran prednosti v orožju, jo je izkoristila v prvih dvajsetih mesecih vojne. Osvojenega ne bo mogla večno braniti z orožjem, zato prihaja čas, ko bo treba osvojitve zacementirati na pogajanjih in z mednarodnimi garancijami. Miloševiću je treba priznati, da je dovolj realpolitika, da je to dejstvo prepoznal že minulo jesen, ko se je začel distancirati od skrajnezev na Palah in v Kninu. In seveda od tistih v Beogradu, ki pa mu utegnejo se vedno pripraviti kakšno presenečenje.

Marjan Sedmak

O čem pišejo drugje po svetu

O odnosih med Izraelci in Palestinci

»Izraelski premier je zamrznil sklep svoje vlade o prilastitvi arabske zemlje v vzhodnem Jeruzalemu. Izrael je torej nazadnje le spoznal, da se mu njegova arogantnost ne obrestuje, in tako je bil tudi prisiljen popustiti volji Arabcev. Zdi se, da je odločitev o zamrznitvi načrtovane razlastitve arabske zemlje ena redkih razumnih odločitev, ki jih je izraelska vlada sprejela v zadnjem času. Izrael je nedvomno spoznal, da je njegova nepopustljivost vzrok za številne težave. Njegova namera, da zapleni arabsko zemljo v vzhodnem Jeruzalemu, je spodkopala bližnjevzhodni mirovni proces in - kar je še huje - lahko bi sprožila nov val nasilja in terorizma na tem območju. To bi predstavljalo izredno nevarnost za Izrael.« (The Egyptian Gazette, Kairo)

»Cetudi je vse skupaj le taktika: zamrznitev sklepa o zaplenbi arabske zemlje vpletenim stranem omogoča, da z izostrenim pogledom za celoto nadaljujejo bližnjevzhodni mirovni proces. Vsaka delna odločitev, bodisi sprejeta enostransko bodisi skupaj, ustvarja nove možnosti za mirovni proces. Palestinci bi morali že zdaj dobiti priloznost, da na svojih avtonomnih območjih brez izraelskih omejitev dejansko izvajajo oblast. Vendar bi morali tudi dokazati, da njihova nastajajoča država ne predstavlja grožnje za izraelsko varnost.« (Der Bund, Bern)

O izidu belgijskih parlamentarnih volitev

»Belgijci so se zaradi gospodarskih težav države odločili za politično stabilnost. Glavne teme predvolilnega boja so bile velika brezposelnost, zagotovitev socialne varnosti in pokojnine. V položaju, v kakršnem se nahaja Belgija, volilci očitno niso zeleli tvegati sprememb. Večina volilnih upravičencev tako ali tako ne verjame v hitre spremembe. Premier Dehaene se nekaj časa izvaja strog varčevalni program, ki pa je na socialnem področju manj oster zaradi vpliva socialistov. Tako je omejena tudi privatizacija, ki jo zahtevajo liberalci. Izid belgijskih parlamentarnih volitev je zato predvsem odraz realizma med Belgijci.« (Der Standard, Dunaj)

»Belgijski volilci so se odločili za politično sredino. Očitno so imeli pozivi kralja Alberta in različnih časopisov tolikšen vpliv, da nedeljske volitve niso postale protestne... Kljub temu pa nam daje misliti dejstvo, da je Flamski blok s svojimi rasističnimi predvolilnimi izjavami v Antwerpnu dobil kar 27 odstotkov glasov. Uspeh Flamskega bloka in Nacionalne fronte po vsej Belgiji je odraz temeljnih belgijskih problemov, s katerimi se mora premier spopasti takoj, če želi ohraniti socialni mir in stabilnost Belgije.« (Berlinske Tidende, København)

O odnosih med ZDA in Vietnamom

»Severni Vietnam je že pred dvajsetimi leti zmagal v vietnamski vojni, toda Washington se zdaj ni vzpostavil rednih diplomatskih stikov s Hanojem. Ker ameriški strokovnjaki z zadovoljstvom ugotavljajo, da vietnamske oblasti dobro sodelujejo pri iskanju posmrtnih ostankov pogrešanih ameriških vojakov, bi moral Clinton upoštevati predlog svojih svetovalcev in priznati Vietnam, preden bi se ta korak zaradi predsedniških volitev leta 1996 vnovič zavlekel. Največja ovira za priznanje Vietnama je vprašanje pogrešanih ameriških vojakov, ki ga vedno znova pogreva jo republikanci... Zavlacevanje priznanja Vietnama slabo vpliva predvsem na ameriška podjetja, saj imajo njihovi evropski in azijski tekmeci v Vietnamu občutno prednost... Vietnam bi lahko služil tudi kot protitež cedalje bolj nepredvidljivi Kitajski.« (New York Times, New York)

MAKEDONIJA

George Soros se zapleta v balkanske posle

Oblastem v Skopju je predlagal, da spor z Grčijo rešijo z novim imenom: Slavomakedonija

SKOPJE - Makedonija je finančnega mogotca Georgea Sorosa, iz cigar človekoljubnih skladov so v to obubožano državo pritekli milijoni dolarjev, obtožila, da se vmesava v njene notranje zadeve.

Z odkrito kritiko so napadli osebe Sorosovega sklada v Skopju, med katerimi jih je nekdanji veliko tesno sodelovalo z vlado predsednika Kira Gligorova, pozneje pa so v številnih člankih kritično napadali počasnost demokratičnih reform v tej nekdanji jugoslovanski republiki. Ostri so bili zlasti do poskusa Sorosovega sklada, da bi posredoval v makedonsko-grškem sporu zaradi uporabe državnega imena.

Atene so zavrele mednarodno priznanje Makedonije po njenem razhodu z Jugoslavijo, češ da ta republika s svojim imenom izraža ozemeljske apetite do Grčije. Po kompromisu, ki so ga sklenili v OZN, je zdaj država mednarodno priznana kot Nekdanja jugoslovanska

republika Makedonija.

Skopski dnevnik Nova Makedonija, ki je blizu Gligorovu, je prejšnji petek napadel Sorosov sklad, ker je ta predlagal novo ime za državo: Slavomakedonija. Sorosa je omenjeni časopis kritiziral tudi zato, ker je javno izrazil mnenje, da svet od Makedonije pričakuje, da bo prva popustila in Grčiji tako pokazala znamenje dobre volje. Čeprav je Soros v sporu z Atenami stopil na stran Skopja in vladi pred dvema letoma, ko je Grčija uvedla trgovinsko blokado zoper Makedonijo, posodil 25 milijonov dolarjev za nakup nafte, so ga napadli tudi zato, ker je podprl zamisel o uvedbi predavanj v albanščini na nekaterih makedonskih univerzah.

S tem bi ugodili pravičnim albanse manjšine, ki po vladnih podatkih steje 23 odstotkov, po albanških pa kar 40 odstotkov makedonskega prebivalstva. To je predlagal v trenutku, ko so bili prepri med vlado in albanško manjšino najostrejši, minister za solstvo pa je načrt, po katerem naj bi začela v Makedoniji delovati univerza v albanščini, proglasil za nezakonitega. Policija je univerzo zaprla februarja, priprla pa je tudi njenega dekana, češ da je hujskal k nasilju, ko je zagrozil, da bo spravil na noge 200 tisoč demonstrantov, ki bodo ustanovo branili pred policijo.

Med nemiri je bil ubit neki mladi Albanec. Nova Makedonija je Sorosa obtožila, da skuša skozi stranska vrata v Makedonijo uvesti drugi uradni jezik, za kar se tudi javno zavzema. Skopska vlada je zaskrbljena, ker med

nacionalističnimi skrajneži narašča navdušenje nad veliko Albanijo, ki naj bi zahodno Makedonijo, kjer živi največ pripadnikov albanse manjšine, povezala z Albanijo.

Napadi na Sorosa zelo spominjajo na pisanje jugoslovanskih medijev, ki so njegovi človekoljubni dejavnosti letos prav tako pripisali subverzivne in protisrbske namere. Sorosa, ki podpira vrsto kulturnih in vzgojnih programov po vsej vzhodni Evropi, so javno obtožili, da je ameriški agent, ki zlorablja srbske otroke, tako da jim zagotavlja stipendije za studij v tujini. Predstavniki Sorosovega sklada v Beogradu menijo, da to kampanjo, ki se je začela marca, vodijo srbske oblasti, vzrok zanjo pa so Sorosova podpora svobodi tiska in zahteve po ostrejšem ukrepanju zoper vojaško dejavnost bosanskih Srbov.

Mircela Časule/ Reuter

ČRNA GORA

Policijo izrabljajo v boju za oblast

Zaradi pritiskov opozicije je Bulatović odstavil notranjega ministra

PODGORICA - Hude napake, neutemeljene aretacije nasprotnikov, medsebojni spopadi klanov vohunskih služb, manipulacije z mediji in neutemeljena odpustanja kažejo, kako katastrofalno stanje vlada v policijskih vrstah majhne republike, ki naj bi jo spravil v red njen premier Milo Đukanović.

Operacija, ki se je začela z odstavitvijo črnogorskega notranjega ministra Nikole Pejakovića sredi prejšnjega tedna, pa utegne se bolj zaostri trenja med predsednikom vlade in Momirjem Bulatovićem, predsednikom Crne gore, ki skupaj s Srbijo sestavlja Zvezno republiko Jugoslavijo. Bulatović seveda ni bil naklonjen odstranitvi Pejakovića, saj je ta eden njegovih najzvestejših sodelavcev, a je moral popustiti sprico številnih obtožb na rovas notranjega ministra. Na njegovo mesto pa mu je uspelo vsiliti prav tako svojega človeka, Filipa Vujanovića, ki je doslej opravljal funkcijo ministra za pravosodje, se pred vstopom v vlado pa je kot odvetnik branil predsednikov ugled v številnih sodnih procesih zoper novinarje. Nemilost, v kateri se je znašel Nikola Pejaković, je prisilila tri njegove sodelavce, med njimi tudi vodjo Službe državne varnosti Boška Bojovića, da so ponudili svoj odstop. Odstranitev Pejakovića, ki je član vladajoče Demokratične stranke socialistov, so že dve leti glasno zahtevale vse opozicijske stranke, saj prav njemu očitajo vrsto zlorab, ki so jih zagrešile

policije in tajne službe. Zadnja med temi aferami je sodu izbila dno. V naselju Spuz je policija pred kratkim aretirala nekega mladca, češ da je v stanovanju nekega muslimana podtaknil razstrelivo. Osumljeni, ki so ga med zaslišanji pretepali, je dejanje priznal. Kmalu pa se je razkrilo, da je storilec neki njegov sosed, ki je dejanje tudi priznal. Takrat je Pejaković suspendiral celotno policijsko vodstvo v črnogorski prestolnici Podgorici. Podrobnejša preiskava pa naj bi razkrila, da je celoten primer podtaknila Služba državne varnosti, da bi kompromitirala policijo v prestolnici. Opozicija zatrjuje, da je Pejaković poslal v pokoj vse policiste, ki so bili člani opozicijskih strank. Opozicija tudi obtožuje policijo, da ni nikoli začela preiskave o vrsti ugrabitev muslimanov in bombnih atentatov na njihova stanovanja v Plevlju na severu Crne gore. Med številnimi aferami, ki so polnile črno kroniko, je tudi lanska spektakularna aretacija 21 članov muslimanske Stranke demokratične akcije, ki so jih obtožili separatizma. Takrat je morala državna televizija po Pejakovićeve ukaz predvajati »reportažo«, ki jo je posnelo notranje ministrstvo. Leta 1993 so v Nikšiću do smrti pretepali nekega mladca, ki je bil obtožen po krivici. Istega leta je bil v svoji pisarni v nejasnih okoliščinah, ki jih pozneje niso nikoli pojasnili, ubit podpredsednik črnogorske vlade Mihajlo Ljesar.

Bozo Milčić / AFP

INTERPELACIJA O DELU IN ODGOVORNOSTI PRAVOSODNE MINISTRICE

Ministričin stolček je videti trden

Za »vsak primer« pa v vladnih strankah menda že preigravajo rezervne scenarije

LJUBLJANA - Usoda ministrice za pravosodje Mete Zupancic je predvidoma dan pred glasovanjem o interpelaciji o njenem delu in odgovornosti se vedno sila negotova. Koalicijska dvojica LDS-SKD po pone-deljkovem novem neuspešnem poskusu vzpostavitve »uradnih stikov« tudi včeraj ni določila datuma morebitnega srečanja. Obe stranki vztrajata pri svojih stališčih. LDS poudarja, da je ponudila možnost dogovora in da so jo kršćanski demokrati zavrnili, SKD pa zahteva že dogovorjeno proceduro - torej srečanje tajnikov, potem sestanek obeh predsednikov in sele nato pogovor s poslanci.

Po nasih informacijah se predsednik vlade Janez Drnovsek ne vznemirja pretirano zaradi propadlega poskusa »vzpostavitve odnosov«. Možnosti, da bi bila interpelacija uspešna, so namreč zelo majhne, saj morajo predlagatelji (torej opozicija) zbrati kar 46 glasov, če bi hoteli »zrusiti« ministrico oziroma ji izreči nezaupnico.

Ce dogovora med strankama ne bo, bodo kršćanski demokrati zagotovo glasovali za interpelacijo. Se eno članico Drnovskega kabineta pa bi kljub temu lahko »odstavili« samo v primeru, če bi proti njej glasoval tudi kateri od poslancev liberalne demokracije. Ta možnost pa je kljub vsemu zelo majhna.

Ce bi bila interpelacija uspešna, bi bila to že osma menjava v šestnajstletni vladni in dodatna spodbuda za opozicijske kritike na račun sposobnosti vlade in njenega predsednika. Prav zato tudi v vladnih krogih nekateri ocenjujejo, da bi Drnovsek moral odločneje zastaviti svoj vpliv, če bi hotel obdržati ministrico, »v bran« katere so se v zadnjem času postavili nekateri pravni strokovnjaki, ki

v primeru Majhen vrhovnemu sodišču očitajo, da je izdalo nezakonito odločitev. Toda po nekaterih ocenah se je premier z dosedanjim molkom ministrici deloma že odpovedal. Prav zato naj bi v vladnih strankah že preigravali »rezervne scenarije« za primer, če bi bila interpelacija uspešna. Kandidatov za to doslej neuhvaljeno funkcijo

ni prav veliko. Del predlagateljev interpelacije naj bi si na tem mestu želel odvetnika Tomaža Marušiča, prejšnjega novogoriškega župana. Marušič je sicer član ljudske stranke, vendar naj bi - po nasih informacijah - opozicija pri njegovi kandidaturi računala tudi na podporo kršćanskih demokratov. Vendar tudi SKD zatruje, da »ima kandidata za vsako funkcijo«, v morebitnih tovrstnih kombinacijah pa se je doslej navadno pojavljalo ime nekdanjega pravosodnega ministra Rajka Pirnata. Seveda pa je zelo malo verjetno, da bi liberalna demokracija po morebitnem »padcu« Zupancicve ta resor prepustila komu drugemu. Se več, zaradi »nesporazumov« s kršćansko

demokracijo bi del stranke zagotovo podprl kandidato Maksa Lavrinca, ki sicer spada med odločnejše nasprotnike projektov, ki jih zagovarja SKD (denacionalizacija, poprava krivic...). Toda prav LDS je stranka, v kateri, posebej po znameniti sredinski združitvi, ni bilo velikih zadreg s številom kandidatov za ministrska mesta. Če bi bila torej interpelacija - za razliko od številnih prejšnjih - tokrat uspešna, bi premier lahko hitro našel kandidate v svoji »strankarski bazi«, če se seveda ne bi se enkrat odločil za sicer politično tvegano potezo in predlagal »neodvisnega kandidata«, kot je storil v primeru Mete Zupancic.

Tanja Staric
Majda Vukelic

SLOVENSKO-ITALIJANSKI POGOVORI

Se približujemo rešitvi problemov?

V petek naj bi se pogovarjala tudi Kučan in Scalfaro

LJUBLJANA - V četrtek se bodo v Sloveniji nadaljevali slovensko-italijanski pogovori, ki jih vodita Matjaz Jancar za slovensko in Amedeo De Franchis za italijansko stran. Zadnji pogovori prejšnji teden v Rimu so potekali za trdno zaprtimi vrati, tako da o njih doslej ni bilo mogoče izvedeti nič oprijemljivega.

Vendar pa je vse več dobrih znamenj. Italijanska zunanja ministrica Agnelli je včeraj v rimskem parlamentu med razpravo o odnosih med Italijo in EU poudarila, da je treba slovensko-italijanske probleme obravnavati širokogrudno, seveda ob upoštevanju italijanskih

interesov. Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je izjavo italijanske ministric sprejel z odobravanjem, vendar je ni želel komentirati. Popoln molk je v diplomaciji običajno dobro znamenje, vendar pa lahko prikriva tudi nekatera neresena vprašanja. V petek bo predsednik

Milan Kučan gost madžarskega predsednika, srečanja pa se bodo udeležili tudi predsedniki Italije, Avstrije, Nemčije, Poljske, Češke in Slovaške. Ta srečanja so postala že tradicionalna. Zanimiva novost pa bo Kučanov pogovor z italijanskim predsednikom Scalfarom, ki sta ga sicer predlagali obe strani, vendar doslej kljub večkratnim poskusom od slovensko-italijanskega pogovora na najvišji ravni ni prišlo.

Bogo Samsa

PORTUGALSKA DELEGACIJA V SLOVENIJI / DVOSTRANSKO SODELOVANJE

Slovenski in portugalski podjetniki tudi o konkretnih poslih

Včeraj med drugim podpis sporazuma o rednem zračnem prometu

LJUBLJANA - Včeraj je bila na uradnem obisku v Sloveniji portugalska delegacija, ki jo je vodil predsednik portugalske vlade Anibal Cavaco Silva. Popoldne so predstavniki obeh držav podpisali dva sporazuma, in sicer sporazum o rednem zračnem prometu ter o gospodarskem, industrijskem, tehničnem in znanstvenem sodelovanju med državama.

Portugalska delegacija se je pogovarjala s predsednikom slovenske vlade Janezom Drnovskom, portugalski sekretar za trgovino Louis Palha da Silva se je sestal z državno sekretarko Vojko Ravbar, predsednik krovnege združenja trgovine in storitev pa z generalnim sekretarjem GZS Tomazem Kunstljem. GZS je pripravila tudi pogovore med predstavniki sedmih portugalskih in dvaindvajsetih slovenskih podjetij o konkretnih poslih. Ti bi obema državama gotovo koristili, saj je Portugalska poleg Luksemburga in Irske tista država evropske petnajsterice, s katero Slovenija se najmanj trguje. Lani, ko smo na

Portugalsko izvozili samo za približno 6,6 milijona dolarjev blaga, uvozili pa samo za 4,2 milijona dolarjev, je menjava zelo padla. Izvoz se je zmanjšal za 16, uvoz

pa celo za 57 odstotkov. Letosnje prvo trimesecje kaže nekoliko ugodnejšo sliko, saj je izvoz narasel za 12,5, uvoz pa celo za 38,2 odstotka. Med vzroki za tako nizko menjavo s Portugalsko je Metka Preseren z GZS na prvem mestu omenila transportne težave in precejšnjo oddaljenost, poleg tega pa Portugalska glede placil še vedno sodi med rizicne države, kar naša podjetja na-

jbrz odvraca od trgovanja. Nekatera slovenska podjetja izvažajo na Portugalsko tudi prek svojih podjetij v drugih državah (na primer Gorenje prek svojega podjetja v Franciji), tako da statistični podatki ne kažejo prave slike. Občasno se pojavljajo tudi težave s carinami, medtem ko posebnih uvoznih dajatev Portugalska nima. Po podatkih GZS smo lani na Portugalsko izvozili največ električnih aparatov (skoraj 27 odstotkov vsega izvoza), sledijo obnovljene gume, hidravlične turbine, zdravila, usnje, papir, projektorji, zamrzovalniki, pnevmatike in orodje. Na Portugalskem pa so slovenska podjetja lani kupovala največ kemične lesne celuloze (22,2 odstotka vsega uvoza), usnja, plute, spodnjega perila, zavese, posteljnine, ročne orodja, marmorja, izdelkov iz plute, bombažnih tkanin in paradižnika.

Andreja Rednak

Program sodelovanja z zvezo Nato je pripravljen

Kacin se bo 9. junija udeležil srečanja obrambnih ministrov držav Nata v Bruslju

LJUBLJANA - Slovenija bo danes uradno izročila individualni partnerski program za sodelovanje z vojsko zveze Nato. Gre za program, v katerem so natančno opredeljene oblike različnih skupnih akcij Slovenije in Nata ter drugega sodelovanja, ki sodi v okvir Partnerstva za mir. Individualni program in mednarodno dejavnost obrambnega ministrstva sta včeraj predstavila minister Jelko Kacin in državni sekretar Gorazd Vidrih.

Jelko Kacin je povedal, da bo 9. junija v Bruslju sodeloval na srečanju obrambnih ministrov držav Nata in podpisnic Partnerstva za mir, sešel pa se bo tudi z obrambnim sekretarjem ZDA Williamom Perryjem. Nasploh se po Kacinovih besedah Slovenska vojska lepo uveljavlja v mednarodni skupnosti. Državni sekretar Gorazd Vidrih je pri tem omenil skupno vajo z marinci iz Velike Britanije, o kateri je v Bruslju slisal veliko pohvalnih besed. Ministrstvo je minuli teden gostilo vojske atašeje, akreditirane za Slovenijo. Predstavili so jim novo obrambno zakonodajo in proces prehajanja nekdanje teritorialne

obrambe v Slovensko vojsko. Gorazd Vidrih je dejal, da so individualni partnerski program pripravljali leto dni, po pričakovanjih pa naj bi ga potrdili v tednu dni. Slovenija je pri pripravi izhajala iz ciljev, na katerih temelji projekt Partnerstvo za mir: krepitev transparentnosti civilno-vojskih odnosov in civilni nadzor nad oboroženimi silami, preglednost in izmenjava izkušenj pri oblikovanju obrambne politike, doktrine in proračuna ter skupno urjenje, usposabljanje in izvajanje humanitarnih in mirovnih operacij. Ce Slovenija želi sodelovati pri skupnih akcijah, mora čim prej uvesti standarde, ki veljajo v zvezi Nato. Dalec največji delež sodelovanja predstavljajo različne oblike izobraževanja in usposabljanja: program predvideva 44 različnih akcij, pomemben delež pa imata se standardizacija in humanitarna dejavnost, od mirovnih operacij do reševalnih akcij. Državni sekretar Vidrih je ocenil, da bo partnerski program najverjetneje veljal dve leti, saj se Nato intenzivno ukvarja s sprejemanjem novih članic.

Boštjan Lajovic

Zaradi stavke šolnikov bo zaključni izpit iz matematike 29. maja

LJUBLJANA - Glavni odbor sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti (SVIZ) je na včerajšnji seji dal soglasje za enodnevno opozorilno stavko učiteljev, ki bo 31. maja v osnovnih in srednjih solah ter dijaških domovih v Ljubljani in njeni okolici. Zaradi te stavke sta ministrstvo za solstvo in sport in združenje ravnateljev osnovnih sol sklenila, da bo zaključno preverjanje znanja iz matematike osmosolcev predstavljeno na ponedeljek, 29. maja. Datum preverjanja znanja iz slovensčine ostaja nespremenjen: torek, 30. maja.

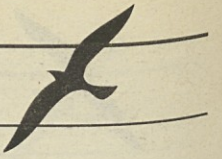
Glavni odbor SVIZ pa včeraj po burni razpravi ni sprejel predloga, da bi 16. junija, ko se v srednjih solah začne maturatura, opozorilno stavkali učitelji po vsej Sloveniji. Učitelji se namreč zavedajo, da se vseh težav v solstvu ne da rešiti brez noč. Toda žal se na ministrstvu reševanja njihovih težav ne lotijo resno, dokler učitelji ne postavijo radikalnih zahtev. Glavni odbor se bo se pred koncem solskega leta odločil, ali bo potrebna še ena opozorilna stavka. Učitelji zahtevajo, naj vlada izpolni obljubo o približevanju izhodisčne plače v gospodarstvu. Zahtevajo tudi spremembo zakona o razmerjih plač v javnih zavodih in popravke koeficientov pri določanju plac, pa tudi spremembo panožne kolektivne pogodbe. Z ministrstvom se se niso uskladili o večjem dodatku za učitelje, ki učence spremljajo na sportnih dnevih, ekskurzijah in v soli v naravi. Sindikat zahteva tudi, da se nagradijo učitelji, ki v petem in šestem razredu osnovnih oziroma v prvem in drugem letniku srednjih sol poučujejo predmete, ki jih preverjajo pri maturi oziroma zunanjem preverjanju znanja. Menijo tudi, da je nedopustno, da se s predlagano kolektivno pogodbo slabša položaj tistih, ki delajo z učenci s posebnimi potrebami. Sindikat zahteva tudi spremembo pravilnika o napredovanju in koncem zaposlovanja učiteljev z neustreznimi izobrazbo.

Mateja Bertoncelj

Roman Lavtar, generalni tajnik ministrstva za solstvo: Vse stavkovne zahteve niso povezane z delom našega ministrstva. To velja zlasti za zahteve po povišanju izhodisčne plače, spremembi zakona o razmerjih plač v javnem zavodu in popravku koeficienta učiteljem na osnovnih in srednjih solah. Kar zadeva zahteve po spremembi kolektivne pogodbe in pravilnika o napredovanju, je ministrstvo predlagalo kompromisne rešitve. Sindikat jih ni sprejel. Toda do 31. maja je še nekaj časa in zato upam, da bomo vseeno dosegli sporazumno rešitev.

Glavni odbor SVIZ včeraj ni podprl predloga, da naj bi učitelji po vsej Sloveniji izvedli opozorilno stavko 16. junija, to je na dan, ko se pričnejo maturitetni izpiti

RAI 1

- 6.45 Aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik in gospodarstvo
9.35 Nan.: Cose dell' altro mondo, 10.00 dnevnik
10.05 Film: Il provinciale (kom., It. '71), vmes (11.00) dnevnik
11.45 Variete: Tutti a tavola Vabilo k mizi
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem Dnevnik
13.30 TSP Referendum '95
14.15 Kviz: Sala giochi
15.00 TV film: Voglia di cantare (i. G. Morandi, 1.)
15.45 Mladinski variete Solletico, risanke, nan. Zorro
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50 Variete: Luna Park
19.35 Vreme, dnevnik in sport
20.40 Film: Reparto farfalle (dram., ZDA '93, i. M. Baxter, N. Mancuso)
22.30 Dnevnik
22.40 TSP Referendum '95
23.40 Variete: Seconda serata
0.05 Dnevnik in vreme
0.15 Aktualni tednik o kulturi: Primmissima
0.25 Danes v Parlamentu
0.35 Videosapere

RAI 2

- 7.00 Oddaja za najmlajše Quante storie!
8.15 Nan.: Press Gang, 8.45 La clinica della Foresta nera, 9.35 Quando si ama
11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik
13.35 TSP Referendum '95
13.55 Variete: Quante storie Disney, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45 Dnevnik
15.50 Popoldne na RAI 2
16.30 Nan.: Komisar Navarro
17.15 Dnevnik
18.10 Sport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Miami Vice
19.45 Dnevnik in sport
20.20 Variete: Ventientanti
20.40 Aktualno: Emozioni TV (vodita Arrigo Levi, Alba Parietti)
22.35 Aktualno: Mixer, vmes nan. Davvero
23.30 Dnevnik, pregled tiska in vreme
0.10 Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.15 TGR v Evropi
0.45 Nan.: Komisar Kress

RAI 3

- 6.00 Jutranji dnevnik, informacije
8.30 Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci
10.10 Fantastica Età
11.05 Fantastica Mente, 11.50 Asino d' oro
12.00 Dnevnik in gospodarstvo
12.30 Znanstveni dnevnik
12.40 Dove sono i Pirenei?
14.00 Dezelne vesti
14.20 Popoldanski dnevnik
14.50 TGR Italija Jug
15.15 Sport: off shore, boks, avtomobilizem
16.30 Videosapere: Argo, 16.45 Litrama nagrada
17.15 Sport: dresura, vreme
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.50 Kolesarstvo: Giro di sera
20.30 Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Bar Condicio (vodi Paolo Guzzanti)
23.50 Variete: Spazio Ippoliti
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

- 7.30 Nan.: Tre cuori in affitto
8.00 Nad.: Manuela
9.00 Variete: Buona giornata, vmes nad. 9.15 nad. Guadalupe, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Rubrika o lepoti
14.15 Nad.: Sentieri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25 Aktualno: Agenzia matrimoniale
17.10 Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Variete: Cuori d'oro (vodi E. Bonaccorti)
23.05 Film: Giulia (dram., ZDA '77, i. J. Fonda, V. Redgrave, J. Robards), vmes (23.30) dnevnik
1.20 Pregled tiska
1.30 Film: Kiss kiss bang bang

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani, 8.45 Navodila za Parlament
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.20 Kviz: Complotto in famiglia (vodi A. Castagna)
16.00 Otroški variete, vmes risanke in nanizanka
17.55 TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik in vreme
20.25 Striscia la notizia
20.40 TV film: Matrimonio d'onore (dram., It.-ZDA '93, i. E. Roberts, N. McKeon, B. Gazzara)
22.45 Večerni dnevnik TG 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
12.25 Odprti studio
12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Kolesarstvo: 78. Giro d'Italia, 17.00 Studio tppa
18.10 V pričakovanju nogometne tekme Ajax-Milan
19.30 Odprti studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00 Champions League
20.30 Nogomet: Ajax-Milan (pokal prvakov)
12.30 Champions League
23.00 Variete: Giro sera
23.30 Nan.: Star Trek - All'ennesima potenza (i. P. Stewart, J. Frakes)
0.30 Italia 1 sport
1.30 Sgarbi quotidiani
1.50 Nan.: Kung Fu, 3.00 Agli ordini papà

TELE 4

- 13.30 19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30 Nan.: Mike Hammer, 21.20 The Rookies

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10 Film: Scontro al vertice (pust., '80, i. R. Harris)
19.30 The Lion Trophy Show
20.35 Film: Lightship ('85)
23.15 Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

- 20.25 Risanka: Bojan
20.30 Dnevnik

SLOVENIJA 1

- 10.30 Hroščosned, ponovitev 6/21 dela ameriske risane serije
11.00 Miti, skrivnosti in mistika, 5/6 del nizozemske dokumentarne serije
11.40 Iz življenja za življenje, ponovitev
12.05 Irska, 1. oddaja: Zlati časi zelenega otoka Slovenski magazin
12.30 Poročila
16.00 Vojna povratnika, ponovitev 1/6 dela angleske nadaljevanke
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Male sive celice, kviz za sestsošolce
18.00 RPL - Studio Luwigana
18.45 Pari, tv igrice
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 Forum
20.30 Tat otrok, italijansko-francosko - švicarski film
22.30 TV dnevnik 3, vreme, sport
22.50 Zarišče
23.15 Sova: Princ z Bel-Aira, 7/24, ameriske nanizanke
23.50 Mancuso, FBI, 18/20 del ameriske nanizanke

SLOVENIJA 2

- 12.50 Zgodbe iz školjke
13.20 Prima sezona, ponovitev 5., zadnji dela češke nadaljevanke
14.20 Videospon, pon. Sova, ponovitev
17.20 Naravnost fantastično, 12., zadnji del angleske nanizanke
15.40 Mancuso, FBI, 17/20 del ameriske nanizanke
16.25 Murska Sobotica: Finale pokala Slovenije v nogometu:
Mura - Biostart Publikum, prenos
18.40 Odkrivanje zemlje, 2/26 del ameriske izobraževalne serije
19.15 V vrtincu
20.05 Kolesarska dirka Giro D'Italia
20.25 Dunaj: Nogomet: Milan - Ajax, prenos
22.30 Omizje

KANAL A

- 10.15 Luc svetlobe, ponovitev
11.05 To trapasto življenje, ponovitev 7. dela
11.55 A-shop, Spot tedna, CMT
15.10 Spot tedna, A-shop
15.25 Male zivali, ponovitev
16.25 Karma, ponovitev
17.25 Računalniška kronika
17.55 Album show
18.45 A-shop
19.00 Vreme, risanka
19.10 Luc svetlobe, 432. del
20.00 Paris, 4. del am. nanizanke
20.50 Vreme
20.55 Na vodnih poteh ZDA, dokumentarni program
22.00 Dance session
22.40 Epikurejske zgodbe
22.55 Album show, ponovitev

Koper

- 16.00 Euronews - TV novice
16.15 Vsedanes aktualnosti
16.45 Rhythm & News, vodi Andrea F.
17.45 Slike iz Secuana: Zivljenje z reko, ponovitev
18.00 Slovenski program
Bliznja srečanja, mladinska oddaja
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Ameriski avtorji: Zasebno življenje Emily Dickinson
20.00 Euronews
20.30 »Bersaglio«, v studiu Maurizio Bekar
21.30 Leteci zdravniki
22.15 Vsedanes
22.30 Nogomet (N): finale pokala Slovenije, povratna tekma Murska Sobotica: Mura - Biostart Publikum

ORF Avstrija 1

- 06.00 Nas hrupni dom, pon.
06.30 Otroški program, pon.
09.45 Knight Rider
10.35 Vesoljska ladja Enterprise
11.30 Umor v treh dejanjih, ponovitev ameriske kriminalke
13.00 Otroški program
Foofur
13.25 Viking Viki
13.50 Smrkci
14.15 Am dam des
14.35 Tom in Jerry
15.00 Artefix
15.25 Mini čas v sliki
15.35 Vesoljska ladja Enterprise
Kruh in igre
16.25 Knight Rider
Devetnajsta luknja
17.10 Stasno prijazna družina
Junak sodobnega sveta
17.25 Nas hrupni dom
Nevidni dedek
18.05 Wolffov revir
Zadnji odlog
19.00 Pri Huxtablovih
Gasilske vaje
19.30 Čas v sliki/kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Vojna zakoncev Rose, ameriski film, 1989
Režija: Danny De Vito
21.50 Mesto zločina
23.25 Čas v sliki
23.40 Hollywoodski detektiv, ameriska kriminalka, 1989
Režija: Kevin Connor
01.05 Vsak dan s Schiejom, ponovitev
02.05 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev

ORF Avstrija 2

- 10.05 Skoda za očeta, ponovitev
11.55 Bolnisnica Chicago Hope, ponovitev
11.40 Vreme
11.50 Razi zivali
12.10 Ozri se po deželi, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Hot Shots, ponovitev
14.00 Pravica do ljubezni
14.20 Moc strasti
Diagnoza
15.05 Umor, je napisala Prijatelj v stiski
16.00 Vsak dan s Schiejom
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Avstrija danes
19.30 Nogomet
20.00 Sport
20.15 Nogomet
22.15 Čas v sliki 2
23.15 Zatocišče Liechtenstein
00.00 Prodani in zlorabljeni
00.30 Sparks
01.00 Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Za vas in mesto; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Odkočna deska; 21.05 Koncert za besede; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Šport; 18.00 Vroci stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Zavrtili, uganite; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasbo, revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izliv; 17.05 Posnetki koncertov; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glas. tradicija 20. stoletja; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritve; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.50 Na rešet - odgovori; 10.45 Zanimivost; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 a-o-a glasa-bena odd.; 19.30 Šport.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anket; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 24.00 New Age; 2.00 Čuri in Čure.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Bobovek naravna znamenitost; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 11.20 Vsakdanje skrbi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kozmetični nasveti; 17.00 Lestvica diskotheke Gauloises Blondes; 17.20 Gost; 19.30-24.00 Kulturni program Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniature; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Informacija; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Sport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 117. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Jazzarije & Koncertne napovedi; 19.00 TB: God & Texas; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Čar indijskega juga (E. Frelih, prip. Mira Sardoč); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriskem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe; 18.25 Made in Italy; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Društva se predstavljajo; 20.05-22.00 Srednjeevropski obzornik.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 24. maja, ob 20. uri: B. Slade - OB LETU OSOREJ. Predstava bo se v torek, 30. maja, ob isti uri (SD).

Festival sodobnih odrskih umetnosti
25. maj - 5. junij

Petek, 26. maja, ob 20. uri:

VOJCEK (WOYZECK)

režija: JOZSEF NAGY, Francija
prizorišče: SMG, spodnja dvorana

Vojcek je predstava podob norosti, ki razdira. Diskretno posvetilo svetu majhnih intimnih mest, ki izginjajo v divjaskih orgijah: Vukovarju, Sarajevu, pa tudi malim vojvodškim vasem.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 24. maja, ob 19.30: J. B. P. Molière - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma dijaski 9 večerni in izven.

V četrtek, 25. maja, ob 19.30: D. Jovanović - ANTIGONA, za izven. Zadnjikrat v sezoni!

V soboto, 27. maja, ob 20. uri:
Jaccard-Schelling-Bertinelli - MESECNIKI, za izven.
Gostovanje plesne skupine iz Svce.

LEVI ODER, tel.: 061/221-511

V soboto, 27. maja, ob 22. uri: E. Ionesco - INSTRUKCIJA, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

V četrtek, 25. maja, ob 20. uri: V. Möderndorfer - HAMLET IN OFELIJA, za izven. Zadnjikrat v sezoni!
V petek, 26. maja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.

FESTIVAL PRODUKCIJ GLEDALISKE IN LUTKOVNE SOLE

pri ZKOS GILS KODUM prikazuje 1995:

danes, 24. maja:

DVORANICA ZKOS, Beethovnova 5

ob 20. uri: SLIKE (1. letnik, mentorica Petra Govc); ob 21. uri: PAL SECAM (2. letnik, mentor Branko Završan); ob 22. uri: STORIJE (3. in 4. letnik, mentor Matjaz Pograjc)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 24. t.m., ob 20.30 bo v Kulturnem domu gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča z delom Augusta Strindberga »Gospodica Julija«.

Gledališče Rossetti

Danes, 24. t.m., ob 16.00 (red sreda popoldne) gostovanje Stalnega gledališča iz Veneta z Molierovo komedijo »Namisljeni bolnik«. Igrajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Antonio Salinas. Režija Jacques Lassalle. Predstava v abonmaju: odrezek št. 5. Predprodaja je v teku.

Ponovitev jutri, 25. t. m., ob 20.30 (red prost).

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je ob 20.00 na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v anglesceni.

Mestno gledališče: Danes, 24. t.m., ob 19.30 -

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CAFE TEATER, Miklošičeva 1

V četrtek, 25. maja, ob 22. uri:

KRATEK STIK

Komedija - kabaret avtorja Milana Grgiča

KLUB CD, Presernova 10

V četrtek, 25. maja, ob 20. uri: DUHOVNOST IN ZABAVA - New age party (V pogovoru bodo sodelovali vodje slovenskih duhovnih skupin).

KNJIZNICA SISKI,

Cesta Komandanta Staneta 10

Danes, 24. maja, ob 19. uri: predstavitev knjige BORBOLETTA - MARINKE FRITZ-KUNC.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 24. maja, ob 20. uri: DARJA ZAVIRSEK - Zenski prostori: od totalnih institucij do varnih his.

KD SPANSKIH BORCEV, Zaloska 61

V četrtek, 25. maja, ob 18. uri: javna tribuna - Socialdemokratskega gospodarskega foruma SLOVENIJA KAM?

KAPELICA SOU, Kersnikova 4

Danes, 24. maja, ob 18. uri: razgovor s KSENIJO

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trg Unità

Drugi Trg Gutenberg - Knjižni sejnm bo trajal od petka, 26. t.m., do nedelje, 4. junija 1995. Otvoritveni dan bo posvečen znanstveni literaturi, medtem ko bo v nedeljo, 28. t.m., dan mladinske knjige.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 24. maja, ob 20. uri: F. G. Lorca - YERMA, za abonma studentski A in izven. Predstava bo se v petek, 26. maja, ob isti uri, za abonma petek in izven. V četrtek, 25. maja, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma red B in izven.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852

V četrtek, 25. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI!

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950

V četrtek, 25. maja, ob 19. uri:

Leos Janacek - JENUFA, premiera.

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE,

tel.: 061/312-860

V četrtek, 25. maja, ob 19.30:

Jean-Genet - LE BALCON, premiera.

Predstava bo se v soboto, 27. maja, ob 21. uri.

Danes, 24. maja, ob 19.30: L. Kraigher - SKOLJKA, za abonma red E in izven. Predstava bo se v petek, 26. maja, ob isti uri, za abonma red A in izven.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

V četrtek, 25. maja, ob 11. uri: Z. Hočevar - SMEJCI, za abonma Sr. frizer., tekst., stroj, sole I Celje.

V soboto, 27. maja, ob 17. uri: W. Shakespesre - BENESKI TRGOVEČ, za abonma Sobota popoldan in izven.

KOPER

GLEDALISCE KOPER

III. FESTIVAL PLESA IN GLEDALISCA

Danes, 24. maja, ob 10. uri: Plesni studio LAI Izola POSVEČENO. Ob 17. uri: V GOZDU, plesna predstava, celotne baletne sole pri ZKO Koper.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

V soboto, 27. maja, Stara dvorana ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF, za abonente in izven.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V petek, 26. maja, Nova dvorana ob 19.30: G. Verdi - TRUBADUR, premiera, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

Danes, 24. maja, ob 20. uri: H. Ionesco - PLESASTA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma sreda in izven.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/22-815

V četrtek, 25., in v petek, 26. maja, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za abonma modri lin II.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

Danes, 24. maja, Mala dvorana ob 19.30: komorni koncert TATJANE KAUCIC (klavir) in JOZETA KREGARJA (klarinet).

V četrtek, 25. maja, ob 17.30: koncert IZBRANIH OTROSKIH IN MLADINSKIH ZBOROV LJUBLJANE.

B-51, Gerbičeva 51 a

Danes, 24. maja, ob 22. uri: 24 UR ROCK'N'ROLL-a.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Galeriji CD je do 10. junija na ogled razstava portretov in keramike (1947-1969) PICASSO & MADAME Z.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava fotografij TOSA DABACA je na ogled do 25. maja.

MODERNA GALERIJA

Razstava izraelskega umetnika ZVIJA GOLDSTEINA je na ogled do 11. junija.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

Razstava MILJENKA in MAJE LICUL je na ogled do 6. junija.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik KLEMENTINA GOLIIJA je na ogled do 28. maja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava pastelov in akvarelov MAJE PAIC - KVEDER je na ogled do 2. junija.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava skulpturnega loncarstva MAJE MIHELIC je na ogled do 25. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945« (urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30). V galeriji Tergesteo pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).

Občinska galerija Costanzi: do 4.6. je na ogled razstava »Anita Pittoni«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Galerija Cartesius: do 2.6. razstavlja trzaski slikar Carmelo Vranich. Urnik: vsak dan od 11.00-12.30 in od 16.30-19.30, ob nedeljah od 11.00-13.00.

Grad sv.Justa-Bastione fiorito: V ponedeljek, 29. t.m. bo ob 18. uri odprtje antoloske razstave slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Antonia Volpicellija.

Art Galery: v petek, 26. t.m., ob 19.00 otvoritev razstave slikarja Toma Vrana. Razstava bo trajala do 4. junija po običajnem urniku.

Gostilna »Stalletta« pri Sv. Jakobu

Na ogled je skupinska razstava trzaskih umetnikov.

REPEN - Kraška hiša

Do 28. t. m. bo ob nedeljah in praznikih na ogled raz-

CELJE

21 MEDNARODNI MLADINSKI
PEVSKI FESTIVAL

od 25. maja, do 28. maja

ACAPULCO

Danes, 24. maja, ob 12. uri: promocija nove kasete CUDEZNA POLJA.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Danes, 24. maja, ob 20. uri: koncert ANJE SKALAR (violina).

NOVA GORICA

GRAD DOBROVO

V petek, 26. maja, ob 20. uri: koncert CAME-

RATA SLOVENICA. Nastopajo: Primož Novsak (violina-violino), Vasiljev Meljnikov (violina-violino), Mile Kosi (viola), Ciril Škerjanc (violoncelo).

SEŽANA

KC SREČKA KOSOVELA

V soboto, 27. maja, ob 17. uri: revija godalnih, komornih in pihalnih orkestrov primorskih glasbenih sol.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

V soboto, 27. maja, cerkev sv. Martina, ob 19. uri: koncertna masa mešanega pevskega zbora SANCTA FAMILIA (Nizozemska).

FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

V četrtek, 8. junija (red A) premierska predstava opere G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore). Predprodaja vstopnic in rezervacije od torka, 30. t. m. dalje.

Blagajna dvorane Tripcovich: 9-12, 16-19.

Avditorij Muzeja Revoltella

Danes, 24. t. m., ob 18. uri »Ura z...« recital sopranistke Laure Niculescu. Vstopnice 5.000 lir.

Pivovarna Forst

V ponedeljek, 29. t.m. finalno srečanje »Minifestivala trzaskе popevke«.

Laboratorij P - bivsa umobolnica Trst

vabi v nedeljo, 28. t.m., ob 22. uri na koncert skupine »2227« iz Ljubljane ob izidu zadnjega CD. Ob 20. uri bo otvoritev razstave grafitov, plakatov, stripov in fotografij ter predvajanje videospotov skupine Strip Core.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 24. t. m., ob 20.30 prireja Slovenski center za glasbeno vzgojo E. Komel koncert ruskega pianista Igorja Lazka. Na programu Beethovnovе, Bartokove, Rachmaninovе in De Fallove skladbe.

DOBERDOB

Občinski park

V soboto, 27. t. m., ob 19.30 koncert Pihalnega orkestra Kras, solistov in DZ Jezero. V nedeljo, 28. t. m., ob 18. uri koncert Godbe Viktor Parma iz Trebc, Občinske godbe iz Turjaka in Godbe Rossini iz Castions di Strada.

MENJALNIŠKI TEČAJI

23. maja 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,85	81,65	11,30	11,59	6,95	7,35
A banka Koper	80,65	81,65	11,22	11,60	6,90	7,33
A banka Nova Gorica	80,70	81,65	11,28	11,59	6,94	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	80,95	81,45	11,35	11,60	6,70	7,00
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,80	81,45	11,40	11,60	6,95	7,30
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	80,76	81,42	11,32	11,58	6,93	7,10
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,05	81,30	11,46	11,54	7,00	7,20
Creditanstalt d. d.	80,80	81,40	11,40	11,60	6,90	7,40
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,21	81,24	11,48	11,49	7,05	7,07
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,21	81,25	11,47	11,49	7,06	7,10
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	81,00	81,40	11,42	11,51	6,85	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	80,80	81,20	11,42	11,51	6,85	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	80,80	81,20	11,42	11,51	6,85	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	80,80	81,20	11,42	11,51	6,85	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	80,80	81,20	11,40	11,49	6,85	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	80,80	81,20	11,42	11,51	6,85	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,50	81,80	11,35	11,70	6,60	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	80,76	81,40	11,30	11,50	6,93	7,07
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,90	81,40	11,35	11,55	6,90	7,20
Poštna banka Slovenije	79,35	81,40	10,70	11,48	6,38	7,28
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,15	81,19	11,48	11,50	7,20	7,23
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,18	81,23	11,50	11,58	7,05	7,09
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,05	81,50	11,47	11,55	6,85	7,40
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,20	81,40	11,47	11,50	6,70	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,00	81,70	11,25	11,65	6,50	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,90	81,30	11,27	11,55	7,00	7,09
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,00	81,39	11,40	11,59	7,00	7,29
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,90	81,50	11,44	11,55	7,00	7,50
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,50	11,44	11,55	6,80	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,10	81,40	11,40	11,56	6,95	7,23
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,85	81,48	11,31	11,58	6,60	7,30
SKB d.d., ***	80,92	81,65	11,35	11,73	6,85	7,30
SHP Kranj, t: 064/331-741	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	80,90	81,38	11,39	11,54	7,04	7,30
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,20	82,00	11,36	11,60	6,90	7,40
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,17	81,22	11,49	11,51	7,03	7,07

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica; tel. +39/40/636311 Agencija Rojan; tel. +39/40/411611 Agencija Domjo; tel. +39/40/831131		
23. MAJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1650,00	1718,00
nemška marka	1147,00	1196,00
francoski frank	323,00	336,00
holandski gulden	1024,00	1066,00
belgijski frank	55,80	58,00
funt sterling	2598,00	2704,00
irski sterling	2645,00	2753,00
danska krona	293,00	305,00
grška dramma	7,10	7,40
kanadski dolar	1208,00	1258,00
japonski jen	18,90	19,60
švicarski frank	1377,00	1433,00
avstrijski šiling	163,10	169,70
norveška krona	257,00	268,00
švedska krona	224,00	233,00
portugalski escudo	10,90	11,40
španska pezeta	13,10	13,60
avstralski dolar	1187,00	1235,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,50
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
23. MAJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1661,00	1706,00
nemška marka	1160,00	1195,00
francoski frank	326,00	341,00
holandski gulden	1032,00	1060,00
belgijski frank	56,20	57,40
funt sterling	2615,00	2705,00
irski sterling	2661,00	2751,00
danska krona	295,00	303,00
grška dramma	7,20	7,80
kanadski dolar	1215,00	1260,00
švicarski frank	1395,00	1425,00
avstrijski šiling	164,20	169,20
slovenski tolar	13,80	14,60

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

11. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,80	14,60
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,50

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 23. 5. 95

Nakupni Prodajni
81.22 81.50

1. REDNI tečaj za DEM
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 096 z dne 23. 5. 1995 - Tečaji veljajo od 24. 5. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	83,7237	83,9756	84,2275
Avstrija	040	šiling	100	1153,0139	1156,4834	1159,9529
Belgija	056	frank	100	394,2235	395,4097	396,5959
Kanada	124	dolar	1	85,1343	85,3905	85,6467
Danska	208	krona	100	2073,0253	2079,2631	2085,5009
Finska	246	marka	100	2652,2888	2660,2696	2668,2504
Francija	250	frank	100	2286,1651	2293,0442	2299,9233
Nemčija	280	marka	100	8107,2559	8131,6509	8156,0459
Grčija	300	grd	100	—	50,2373	50,3880
Irsko	372	funt	1	—	187,4752	188,0376
Italija	380	lira	100	6,8814	6,9021	6,9228
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2261,1682	—
Japonska	392	jen	100	133,6968	134,0991	134,5014
Nizozemska	528	gulden	100	7244,9682	7266,7685	7288,5688
Norveška	578	krona	100	1820,5654	1826,0435	1831,5216
Portugalska	620	escudo	100	77,1000	77,3320	77,5640
Švedska	752	krona	100	1579,2935	1584,0456	1588,7977
Švica	756	frank	100	9739,2465	9768,5522	9797,8579
Velika Britanija	826	funt sterling	1	183,3699	183,9217	184,4735
ZDA	840	dolar	1	116,6472	116,9982	117,3492
Evropska unija	955	ECU	1	149,3884	149,8379	150,2874
Španija	995	peseta	100	92,5119	92,7903	93,0687

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 24. 5. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	834.135	800.130	1.634.265
134	98	1335%	94,1330%	96,332%	170.000	83.413	80.013	163.426

Tečajnica borznega trga

št.: 93

Datum: 23. 5. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraž	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	12.100		17,5	12.090				
PRB	1.000	(6.6.94)	15.218	,71	23,5	15.450	14.640	15.600	15.000	8.964
SAL	500	(7/29.8.94)	20.150	,15	23,5	20.490	20.490	20.150	20.150	1.209
SKBR	458	(16.5.94)	33.172	44	23,5	33.480	33.940	33.220	33.000	1.493
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4(31.12.94)	98,3	1,13	23,5	97,2	98,9	99,3	98,0	1.260
RS02	9,5	8(1.10.94)	103,6	,05	23,5	103,6	103,7	103,6	103,3	26.140
RS08	5,0	3(30.11.94)	93,6		19,5	83,5	91,5			
RS11	7,0	4(15.1.95)	88,5		16,5					
RS14D	8,0	4(31.12.94)	98,2	,24	23,5	97,3	98,5	98,3	98,2	337
RS12D	9,5	8(1.10.94)	102,0		17,5	101,0	104,0			
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,6	,15	23,5	95,0	95,7	95,8	95,0	2.897
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.500A	,13	23,5	10.500	12.550	11.500	11.500	35
DAD	10.000	(1.6.94)	128.583	,83	23,5	128.200	129.950	129.900	127.000	6.686
FMD		(8)	17.200	,32	23,5	17.000	17.290	17.200	17.200	344
GPGR			21.500		17,5		22.000			
HMER			15.200		15,5	13.680	15.500			
MRZ	218	(30.3.93)	9.264	,69	23,5	9.110	9.390	9.300	9.250	639
NKR	4.000	(8/10.6.94)	4.503	,55	23,5	4.516	4.540	4.530	4.480	6.952
TCTR		(5)	781,0	,11	23,5	771,0	782,0	782,0	780,0	547
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBP	4000	(23.5.94)	36.443	,09	23,5	36.160	36.800	36.800	36.400	2.041
PENP			36.664	7,50	23,5	35.200	37.300	37.000	33.010	1.503
RGSP		(6)	777,3*	6,74	23,5	750,0	850,0	970,0	750,0	148
UBKP			11.064	6,61	23,5	10.500	11.300	11.300	11.000	609
VIP			40.900		23,5	40.900	41.100			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEX12,0	4,(1.11.94)		98,5A	,51	23,5	95,5		98,5	98,5	17
CCZ	12,0	4(1.1.95)	90,5	2,84	23,5	88,0	95,0	90,5	90,5	464
PCE	12,0	6(1.12.94)	98,7		19,5	98,7				
PLJ	12,0	7(1.1.95)	99,0A		23,5	98,9	102,2	99,0	99,0	3
PGO	10,0	1(1.6.94)	95,8		17,5	95,2	100,0			
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	43,0		12,5	31,0	40,0			

NOGOMET / DREVI OB 20.30 NA DUNAJU FINALE POKALA PRVAKOV

Ajax favorit, Milan računa na veliko večjo izkušnost

V predtekmovanju so Nizozemci že dvakrat premagali italijanskega prvaka - Nizozemci popolni, pri Milanu vprašljiv nastop Savičevića

DUNAJ - Res ne pretiravamo, če trdimo, da se letosnji finale pokal prvakov obeta kot ena izmed najzanimivejših in najlepših tekem zadnjih let. Lani je bila Barcelona preslaba (ali preveč prevzeta), predlanskim je bil Milan telesno na tleh, se prej pa Crvena Zvezda v finalu ni uspešala potrditi bleščece igre iz prejšnjih kol.

Tokrat si bosta stali nasproti najbrz dve najboljši ekipi v Evropi, ena sicer na koncu svojega neponovljivega ciklusa, druga pa šele na začetku morebitnega obdobja slave. Ni treba posebej poudarjati, da se Milan in Ajax poznata odlično, med drugim sta se že letos srečala dvakrat. Obakrat so zmagali Amsterdamčani z 2:0, drugič v Trstu. Velikih taktičnih presenečenj ne more biti, prav tako je vse odločeno kar se postav tiče, čeprav si lahko Fabio Capello in Luis Van Gaal s svojima širokima izboroma igralcev privoščita marsikaj. Milan vsekakor raje igra vedno z isto enajsterico, medtem ko je Ajax skozi sezono marsikatero rezervo uporabljal v enaki meri kot standardne igralce. Oulida, Van Vossen, Kluivert in Kanu so enakovredni kolegom na igrišču.

Pri Milanu je nastop Savičevića pod velikim vprasajem, saj je na večeršnjem dopoldanskem treningu na Praterju spet začutil ostro bolečino v pretegnjeni stegenski misici. In kot je povedal trener Milana Capello, bo Savičević srečanje spremljal s tribune, če ne

bo mogel na igrišče od začetka. Pri Ajaxu je se v dvomu nastop Rijkaarda, v tem primeru je pripravljen Tarik Oulida.

Srečanje na dunajskem Praterju, zdaj že Ernst Happel Stadionu, se v marsičem povezuje z zgodovino pokala prvakov. Zlato obdobje nizozemskega nogometa je namreč najavil prav poraz Ajaxa proti Milanu (4:1) v finalu leta 1969. Leto kasneje je nadvlado »tulipanov« začel Feyenoord (trener... Ernst Happel), Ajax pa je nato položil na mizo svoj »tris«, dvakrat pa je bil najboljši v Evropi po zmagah nad italijanskima predstavnikoma, Interjem (2:0 leta 1972) in Juventusom (1:0 leto kasneje).

Marsikaj je doživel tudi sam Prater, ki bo najboljša v Evropi gostil že četrto. Dunajsko igrišče je naklonjeno italijanskim moštvom: Inter je tu osvojil svoj prvi pokal prvakov v legendarnem finalu proti Real Madridu, Milan pa je pred petimi leti porazil Benfica. Nad izbiro Dunaja sicer ni manjkalo kritik, toda UEFA ima seznam sedmih prvorazrednih stadionov (Nou Camp, San Siro, rimski Olimpico, Wembley, Delle Alpi, Münchenski olimpijski stadion in seveda Prater) ter se deset nekoliko manj uglednih igrišč, ki praviloma gostijo take prireditve. Zal so letos izbrali skoraj najmanjšega, tako da bo bolj kot navijaci na svoj račun prisla televizija...

Vejetni postavi MILAN: Rossi, Panuc-

Trenerja Capella boli glava ob misli, da Savičević morda ne bo igral (AP)

ci, Maldini, Albertini, Costacurta, Baresi, Donadoni, Desailly, Boban, Savičević (Massaro), Simone.

AJAX: Van der Sar, Reiziger, Blind, Rijkaard, Davids, F. De Boer, Finidi, Seedorf, R. De Boer, Limanen, Overmars.

Sodnik: Ion Craciunescu (Romunija).

Tako Milan in Ajax v Evropi

Ajax nastopa v evropskih pokali enatrideset. Doslej je doigral 171 srečanj, zmagal 100-krat, neodločeno je igral 28-krat in zgubil 43-krat. Dosegel je 330 in prejel 153 golov. Milan je v Evropi prisoten sedemindvajset. Odigral je 184 tekem, od ateri jih je 100 zmagal, 41 izenacil in 43 zgubil. 323:158 je obračun golov. (dk)

AVTOMOBILIZEM / FORMULA 1

Predčasna »ločitev« Manslla in McLama

LONDON - Med Nigelom Mansllom in avtomobilsko ekipo McLaren - Mercedes je prišlo do ločitve. Za prekinitve pogodbe so se odločili včeraj včeraj, vodstvo McLarna pa je že sporočilo, da bo nekdanjega svetovnega prvaka zamenjal Anglež Mark Blundell.

Kot je zapisano v tiskovnem sporočilu, so se za prekinitve pogodbe odločili zaradi slabih rezultatov na velikih nagradah formule 1 v Imoli in Barceloni. Direktor anglesko-nemskega moštva Ron Dennis je izjavil, da Manslla McLaren dirkalnik ni odgovarjal in da zaradi tega tudi ni bilo pričakovanih rezultatov. »Glede na vse okoliščine mislim, da smo sprejeli pravilno odločitev,« je se dejal Dennis.

Mansell ni skrival razočaranja nad predčasnim razdrtem pogodbe, poudaril pa je, da je ves čas upal, da mu bo McLaren ponudil tak dirkalnik, s katerim bi se lahko enakovredno kosil z vsemi najhujšimi konkurenti, kar pa se ni zgodilo.

NOVICE

NBA: Houston slavil v S. Antoniu

SAN ANTONIO - V prvi tekmi zahodnega polfinala končnice NBA so Rocketsi s točko razlike v gosteh premagali Spurse. Po izenačeni tekmi je 25 sekund pred koncem Elliott zgrešil oba prosta meta ob vodstvu Spursov 93:92. Samo 6 sekund pred koncem je Robert Horry dosegel odločilni kos, sekundo pred koncem pa je San Antonio zamudil se zadnjo priložnost, saj je Elliott ponovno zgrešil met. Drugo tekmo bodo igrali danes ponoči, spet v San Antoniu.

IZID: San Antonio - Houston 93:94 (0:1 v zmagah; Elliott 24, D. Robinson 21, A. Johnson 18, Rodman 20 skokov; Olajuwon 27, Drexler 25, Elie 16) (VJ)

Hudiči spekli pingvinčke

NEW JERSEY (STA/AP) - Hokejisti New Jersey Devils so v drugem polfinalnem srečanju vzhodne skupine ameriške profesionalne lige NHL premagali Pittsburgh Penguins s 4:2 in tako izenačili izid v zmagah na 1:1. V drugem polfinalu v isti skupini je moštvo Philadelphia Flyers po podaljsku slavilo proti New York Rangers s 4:3 in povisalo na 2:0 v zmagah. Domacim »pingvinom« ni uspelo, da bi se petič v tej sezoni ostali neporaženi v dvoboju z New Jerseyem. Tokrat jih je pokopal izvrstni Claude Lemieux, ki je dosegel dva zadetka, enega v zadnji sekundi srečanja, ko so domaći z ledu umaknili vratarja in igrali s šestimi igralci. V moštvo »hudičev« pa je z dvema zadetkoma izstopal kdo drugi kot drugi najboljši strelec rednega dela prvenstva Čeh Jaromír Jágr. Izredno napeto je bilo v Philadelphiji, kjer so domaći Flyers slavili sele po podaljsku, potem ko je po 25 sekundah igre zadel Kevin Haller, kar je bil njegov prvi zadetek v karieri v podaljskih. Z drugo zmago v podaljsku, v soboto so prav tako slavili tesno s 5:4, so si igralci iz Philadelphije na stečaj odprli vrata finala vzhodne skupine.

SAK oddal dragoceno točko: le 0:0 proti Donau Linz

CELOVEC - Slovenski atletski klub (SAK) je v nedeljo z neodločenim rezultatom 0:0 proti zadnjemu vrščenemu Donau Linz oddal dragoceno točko, tako da se je prednost pred drugouvrščenimi ekipami WAC in VSV zmanjšala na tri točke. Ekipa trenerja Ivana Ramsaka je pred domaco publiko (500 gledalcev) sicer imela vso igro terensko premoč in si ustvarila tudi nekaj lepih priložnosti, toda zadetka ni bilo. Prvenstvo se - zaradi praznika - nadaljuje že v četrtek, na sporedu pa sta tudi tekmi SAK - LUV Gradec in koroski derbi med VSV in WAC. (I.L.)

Lestvica po 23. kolu: 1. SAK 31, 2. WAC 28, 4. VSV/Beljak 28, 4. Voitsberg 26, 5. Marchtrenk 22, 6. Traun 18, 7. LUV Gradec 17, 8. SV Donau Linz 8.

Šahisti SŠZ med »top 10« na Koroškem

CELOVEC - Šahisti Slovenske športne zveze so prvenstveno sezono zaključili z lepim uspehom. V finalu pokalnega tekmovanja najboljših 32 moštev na Koroškem so slovenski šahisti zabeležili izvrstno deveto mesto. Stiričlanska ekipa (Silvo Kovac, Joži Amrusch, Dunja Lukan, Ivko Fern) je med drugim premagala moštvo novega koroskega prvaka SCA/ESV Sentvid in koroskega ligasa Bekstani. Kovac je na prvi deski osvojil štiri točke iz petih partij, 50 odstotkov pa je na izredno močno zasedenemu turnirju dosegla 18-letna mladinska državna prvakinja Dunja Lukan. Novi in stari pokalni prvak je postalo moštvo SG RBB Wolfsberg s slovenskim legionarjem Stuclo na prvi deski. (I.L.)

TENIS / OD PONEDELJKA ODPRTO PRVENSTVO FRANCIEJE V PARIZU

Thomas Muster glavni favorit Kaj lahko napravi Steffi Graf?

PARIZ (STA/AP) - American Andre Agassi, zmagovalac zadnjih dveh turnirjev Grand Slam, in branilka naslova Spanka Arantxa Sanchez-Vicario bosta prva nosilca odprtega teniskega prvenstva Francije v Parizu. Tekmovanje, ki bo potekalo dva tedna, se bo začelo 29. maja.

Agassi je v minulih devetih mescih med drugim osvojil tako odprto prvenstvo ZDA kot odprto prvenstvo Avstralije. Prav ti zmagi sta ga prvič v karieri popeljali na prvo mesto svetovne računalniške lestvice najboljših tenisačev sveta, s katerega je izrinil rojaka Peta Samprasa. Sampras bo tako v Parizu nosilec številke dve, medtem ko bosta tretji in četrta nosilec Nemec Boris Becker oz. Hrvat Goran Ivanisevič. Avstrijec Thomas Muster se je v svoji karieri prvič povzpел do petega mesta na lestvici ATP. Čeprav je le nosilec številke pet, pa ob Spancu Sergiju Bruguera kotira kot eden glavnih favoritov. V prid Mustra govorijo zadnji rezultati, saj letos na pesčenih podlagah sploh se ni izgubil. Ima 28 zaporednih zmag, ki so ga pripeljale do petih zaporednih turnirskih zmag. Od leta 1990 je nastopil v 21 finalih na pesčenih

igriščih in ni niti enkrat izgubil, kar je samo se en zastrašujoč podatek o moči Mustra. Bruguera, ki bo nastopal kot sedmi nosilec, se je prav na zadnjem turnirju v Rimu z Mustrom (na sliki AP) pomeril v finalu in izgubil z 1:3 v nizih. Toda Bruguera, eden najboljših tenisačev na pesčenih igriščih v zadnjem obdobju, bo v Parizu nastopil kot dvakratni branilec naslova. Lani je v finalu premagal rojaka Alberta Beresateguija, leto poprej pa Američana Jima Courierja, ki je bil pred Bruguero dve leti za poraz zmagovalac odprtega prvenstva Francije.

Zanimivo je, da švedski tenisac Stefan Edberg ne bo med nosilci, kar je prvič, odkar je leta 1984 kot novinec nastopil v Parizu. Edberg je namreč na najnovejši lestvici ATP na 17. mestu. Edina možnost, da se vendarle pojavi med nosilci, je morebitna naknadna odpoved nekoga, ki je visje na razpredelnici. Edberg je bil med drugim tudi enkrat finalist Roland Garrosa, in sicer leta 1989, ter zmagovalac šestih turnirjev Grand Slam. Med najboljšimi šestnajstimi ni niti Ukrajince Andreja Medvedjeva, ki je pred tednom dni osvojil turnir v Ham-

burgu.

Med ženskami je prva nosilka Spanka Arantxa Sanchez-Vicario, ki je prvo mesto na lestvici najboljših tenisačev na svetu za kratek čas prepustila Nemki Steffi Graf, vendar se je zaradi Nemkine bolezni kmalu vrnila na vrh. Nemka, ki je morala zaradi gripe in visoke temperature odpovedati nastop na zadnjem turnirju v Berlinu, bo v Parizu vendarle nastopila in bo nosilka številke dve. Sledita Francozinja Mary Pierce in Spanka Conchita Martinez. Na zadnjem turnirju Grand Slam v Avstraliji januarja letos je Piercova v finalu premagala Sanchezovo. Tudi lani v Parizu sta se omenjeni igralci pomerili v finalu, vendar je bila takrat uspešnejša Spanka. O možnostih Grafove ni treba veliko govoriti, čeprav v zadnjem času njeni nastopi niso najbolj prepričljivi. Nemka je namreč med trenutno aktivnimi igralkami daleč pred vsemi po številu turnirskih zmag in zmag na Grand Slamih. Med možne zmagovalke mnogi uvrščajo tudi Martinezovo, ki je zmagovalka zadnjega Wimbledon.

Nosilci - moški: 1. Agassi (ZDA), 2. Sampras (ZDA), 3. Becker (Nem), 4. Iva-

nišević (Hrv), 5. Muster (Avt), 6. Chang (ZDA), 7. Bruguera (Spa), 8. Ferreira (JAR), 9. Kafelnikov (Rus), 10. Larsson (Sve), 11. Berasategui (Spa), 12. Stich (Nem), 13. Courier (ZDA), 14. Martin (ZDA), 15. Krajicek (Niz), 16. Rosset (Svi).

Zenske: 1. Sanchez-Vicario (Spa), 2. Graf (Nem), 3. Pierce (Fra), 4. Martinez (Spa), 5. Novotna (Ces), 6. Malejeva (Bol), 7. Davenport (ZDA), 8. Sabatini (Arg), 9. Date (Jap), 10. Zvereva (Blr), 11. Huber (Nem), 12. Majoli (Hrv), 13. M.J. Fernandez (ZDA), 14. Frazier (ZDA), 15. Sukova (Ces), 16. Sawamatsu (Jap).

ZA OTROKE

Kombinezon Senne in smuči Tombe na dražbi

MONACO (STA/AFP) - Kombinezon pokojnega dirkača Ayrtona Senne in smuči Alberta Tombe bosta med drugimi predmeti naprodaj na dražbi, ki jo bo pred veliko nagrado Monaca v formuli 1 izvedla svetovna organizacija prijateljev otrok (AMADE). Pokrovitelj telefonske dražbe bo monaški princ Albert, od uglednih gostov pa bo navzoč tudi Stefano Tacconi, ambasador UNICEF in nekdanji vratar italijanske nogometne reprezentance. Ves izkupicek od prodanih predmetov bo namenjen gradnji sole za 600 otrok na Madagaskarju. Na dražbi bodo prodajali izključno predmete znanih sportnikov. Tako bodo lahko izbirali med dresom Roberta Baggia s svetovnega prvenstva v ZDA, loparjem Peta Samprasa, kolesom Miguela Induraina ali Francesca Moserja, svoje osebne predmete pa bodo prinesli tudi Michael Schumacher, Sergei Bubka, Magic Johnson in Nick Faldo.

NOVICE

Batistuta Italijan?

FIRENCE - Prvi strelec italijanskega nogometnega prvenstva, Argentinec Omar Gabriel Batistuta, ki je doslej dosegel 25 zadetkov, ima za pradedo Italijana, ki se je rodil v videmski pokrajini. Če bo nogometna zveza sprejela pravilnik o registraciji naturaliziranih tujcev, potem bi lahko Batistuta s pridobitvijo italijanskega državljanstva sprostil eno mesto za tujca pri Fiorentini. O italijanskih prednikih je včeraj govoril sam Batistuta, ki pa je za zdaj izključil možnost, da bi zaprosil za italijansko državljanstvo. »Trenutno so moje misli usmerjene samo v prvenstvo in v uvrstitev Fiorentine v pokal UEFA,« je se povedal Argentinec.

Kar pa zadeva njegovo pogodbo s Fiorentino, je Batistuta že dosegel pismeni dogovor (ki naj bi ga podpisali do sredine junija) s predsednikom društva Vittorinom Cecchi Gorio. Tako naj bi Argentinec ostal v Firencah do leta 2000, letno pa naj bi za svojo zvestobo dobil 2, 5 milijarde lir.

Božidar Maljković zapušča Limoges

LIMOGES (STA/AFP) - Pred leti najbolj priznani evropski trener, Srb Božidar Maljković, zapusca CSP Limoges, s katerim je osvojil naslov evropskega klubskega prvaka v sezoni 1993 in dva naslova francoskega prvaka (1993 in 1994). Maljković je kot glavni razlog za odhod navedel »spremenjeno politiko« plac v klubu. »V Franciji nisem več zdržal. Sedaj si bom vzel leto počitka in morda obiskal prijatelje v ZDA,« je povedal 43-letni Maljković. Za njegovega naslednika v Limogesu največkrat omenjajo njegovega rojaka Dušana Ivkovića.

Gica Popescu dokončno v Barceloni

BARCELONA (STA/AP) - Po letošnji katastrofalni sezoni so se v nogometnem klubu Barcelona odločili za korenite spremembe. Poleg Bosanca Meha Kodra, ki je že podpisal za katalonski klub, bo v prihodnji sezoni za »Barco« igral tudi Romun Gica Popescu. Njegov prestop iz angleškega Tottenhamja je vreden 4, 8 milijona dolarjev, ni pa še natančno določeno, koliko časa bo Romun ostal v olimpijskem mestu.

Obvestila

SZ JADRAN

obvesca, da bo predprodaja vstopnic za prvo današnje finalno tekmo končnice košarkarske C1 lige med Jadranom TKB in Servolano Latte Carso (ob 20.30 v telovadnici »Ervatti« pri Brisckih) danes v naslednjih krajih: bar Prosvetnega doma na Opcinah, cveticarna Nadja na Proseku, knjigarna Tercon v Nabrežini in mesnica Pregarc v Boljuncu. V predprodaji je na razpolago le 200 vstopnic.

SD MLADINA smucarski odsek

prireja v četrtek, 25. t.m., ob 19. uri v Domu A. Sirk srečanje s člani ob zaključku smucarske sezone. Ob priliki bo govora o nadaljnjem delovanju. Vabljeni vsi zainteresirani

IPRIMOTOR KLUB

organizira ob priliki VN Italije avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije telefonsko na stevilkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

SK BRDINA

prireja v petek, 26. t.m., ob 20. uri v Domu Brdina sestanek s starši in simpatizerji za pripravo naslednje sezone 95/96. Vabljeni vsi, ki so zainteresirani.

SK BRDINA

sporoca, da je zaradi slabega vremena 4. Kraski bike slalom in vzporedni slalom prenesčen na nedeljo, 28. t.m. s pricetkom ob 10. uri. Za informacije tel. na st. 212859, 226271 in 299573. Vpisovanje na sedežu kluba v Proseški ul. na Opcinah 25. in 26. t.m. od 20. do 21. ure.

SD PRIMOREC

vabi člane in simpatizerje na 29. REDNI OBCNI ZBOR, ki bo v petek, 26. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebcah.

SK DEVIN

vabi vse člane na družabni večer, ki bo v soboto, 27. t.m., ob 19. uri na sedežu v Cerovljah. Na programu bo tudi nagrajevanje tekmovalcev minule sezone. Zaradi organizacijskih razlogov prosimo, da se zainteresirani prijavijo do četrтка, 25. t.m. na tel. 220423 -Any.

SK DEVIN IN SD MLADINA

priredita zaključni večer in podelitev priznanj atletom smucarske selekcije ZSSDI, ki bo v soboto, 27. t.m. na sedežu v Cerovljah ob 19. uri. Vabljeni so tudi predstavniki ostalih društev smucarske komisije ZSSDI.

SD MLADINA

vabi člane na 4. Kraski bike slalom v priredbi SK Brdina, ki bo v nedeljo, 28. t.m., v Repnu. Vpisovanje do petka, 26. t.m., na tel.st. 213518.

JADRANJE / DP RAZREDA EVROPA

Bogatčeva po dveh dneh trdno v vodstvu

Včeraj dve prvi mesti

Arianna Bogatec je drugi dan državnega prvenstva v olimpijskih jadrskih razredih, ki poteka v Benetkah, postavila stvari v razredu evropa na pravo mesto in dokazala, da bo skoraj gotovo tudi s tega prvenstva prisla domov z naslovom v zepu, predvsem pa z vozovnico za olimpijske igre v Atlanti prihodnje leto. Včeraj so namreč izvedli tri regate, v katerih je Sirenina jadralka osvojila dve prvi in eno drugo mesto, s čimer je se utrdila prvo mesto v skupni uvrstitvi. Vreme včeraj ni bilo najbolj primerno, veter je stalno nihalo, kar pa naši jadralki ni preprečilo treh zelo dobrih voženj.

Bogatčeva je vodila že po prvem dnevu, v katerem pa ni bila tako uspeš-

na kot včeraj. V zelo sibkem vetru jo je v prvi regati presenetila Crocejeva, pred njo pa se je uvrstila še neka slabša jadralka. Tudi v drugi ponedeljkovi etapi ni vozila najboljšo in osvojila 4. mesto, slavila pa je Roberta Zucchinietti iz Alassia, ki je edina prava konkurentka Bogatčevi v boju za naslov in za nastop na OL. Kljub enemu 3. in enemu 4. mestu pa je Arianna že po prvem dnevu prevzela vodstvo. Zucchinietti je včeraj vozila precej slabše. V eni od treh regat je bila enajsta, v preostalih dveh pa se je uvrstila med 6. in 8. mestom. Se naprej pa preseneča Croce, ki je včeraj zmagala v tretji regati.

Prvenstvo se bo nadaljevalo danes, končalo pa se bo v soboto.

DOLINA / 2. ŠPORTNO SREČANJE OSNOVNIH ŠOL

Nastopilo 150 otrok z vseh 8 šol

Zaključna prireditev z nagrajevanjem najboljših bo 2. junija

V dolinski telovadnici je bilo včeraj 2. športno srečanje osnovnih šol dolinskega didaktičnega ravnateljstva, ki ga je zelo dobro pripravilo učiteljsko osebje. Približno 150 otrok z vseh osmih šol dolinske in miljske občine se je pomerilo v atletskem troboju, ki obsega skok v daljino z mesta, met medicinke in tek na 20 metrov (na sliki Foto Balbi/Kroma). Tekmovanje je lepo uspelo, otroci pa so v skladu s svojimi možnostmi dali vse od sebe. Tekmovanje se je začelo že pred kratkim z izločilnimi boji v igri med dvema ognjema.

Zaključna prireditev 2. športnega srečanja pa bo 2. junija v dolinski telovadnici. Takrat bo na sporedu finalno srečanje v igri med dvema ognjema, nagrajevanje najboljših treh posameznikov in posameznico iz vsakega razreda, posebej pa bodo nagradili tudi absolutno najboljšega posameznika in posameznico, kot tudi najuspešnejše sole. Ob nagrajevanju bodo za zaključno prireditev pripravili tudi kulturni program.

NOGOMET / ZAČETNIKI

Nogometaši Primorja Interland A prepričljivo zmagali, za B ekipo je remi preskromno plačilo

San Sergio A - Primorje Interland A 0:3 (0:2)

STRELEC: Pavletić 3.

PRIMORJE: Furlan, Antonini, I. Krizmancić, Tomizza, Svara, Milić (Puzzer), V. Krizmancić, Kante, Pavletić, Merlak, Strajn.

Proseska A ekipa je z zanesljivo zmago proti San Sergiu A sklenila prvenstvo, v katerem je povsem zadovoljila.

Ze po uvodnih minutah tega srečanja je bilo jasno, da bodo naši nogometaši zmagali, saj je bila njihova premoc vec kot ocitna. Prosesanci so si ustvarili vec priložnosti in že v 10. min. povedli z golom Erika Pavletića, ki je nato po lepi samostojni akciji dosegel še drugi zadetek.

V drugem polcasu se slika na igrišču ni spremenila. Nasi igralci so stalno imeli pobudo in zelo razpoloženi Pavletić je dosegel še tretji zadetek.

Ponziana - Primorje Interland B 1:1 (0:0)

STRELEC ZA PRIMORJE: Furlan.

PRIMORJE: Suc, Stoka, Furlan, Antonini, Lonzar, Cauter, Kante, Jerman, Zanei, Pipan, Puzzer.

Nasi nogometasi bi na zadnji prvenstveni tekmi zaslužili vec kot točko. Imeli so namrec stalno pobudo, do gola pa ni prišlo, saj je domača obramba dobro igrala, poleg tega pa je vratar Ponziane nekajkrat odlično posredoval. Čeprav so bili nasi stalno v premoci, so 7 minut pred koncem tekme gostitelji po enem redkih protinapadov povedli. Proseska ekipa pa se ni predala in je dve minuti pred koncem vec kot zasluzeno izenacila z zadetkom Furlana, ki obicajno igra kot vratar v A ekipi. Ker so nekateri igralci B ekipe zboleli, so jih zato zamenjali trije nogometaši A mostva.

NAMIZNI TENIS / TURNIR ABSOLUTNE KATEGORIJE

Ana Bersan (Kras) slavila v Terniju

Zelo dobro se je odrezal tudi Igor Milič
Oba na »top 12« - Katja Milič brez sreče

Zadnji turnir absolutne kategorije je v Terniju organiziralo društvo La Fenice iz Spoleta. S tremi igralci je Kras osvojil pokal mesta Spoleto. V ženski konkurenci je zmagala Krasova igralka Ana Bersan. V skupini ni imela večjih težav. Odločno je premagala obe nasprotnici Armilei (21:12, 21:8) in Monio Franchi (21:15, 21:17) in se v polfinalu spopadla z Manuella Danielle (18:21, 21:9, 21:16, 21:16). Odločilnega pomena pa je bila finalna tekma s prvokategornico st. 9 Sabrino Moretti. Ana Bersan je to simpatično južnjakinjo premagala že v ekipnem prvenstvu. Sedaj pa jo je v Terniju še enkrat (21:18, 20:22, 12:21, 21:16, 21:19). Bersanova je letošnjo športno sezono začela kot st. 21 na jakostnih lestvicah, sedaj pa se je povzpela do st. 14, s katero se počasi približuje prvi kategoriji.

Odlično se je odrezal tudi Igor Milič. Bil je zmagovalec svoje skupine, kjer je dosegel pomembno zmago nad st. 48 Mastrobertijem, medtem ko

ima krasovec st. 69. Brez večjih naporov je v kvalifikacijskem delu premagal Georga von Phoestla (21:16, 21:14) in Palermo (21:17, 21:15). V osmini finala je bil Milič uspešen se z Umbrijcem Gianluco Alunnijem (21:19, 21:17, 21:13), v četrtini finala pa je v petem setu na minimalni razliki izgubil s st. 20 Del Tombo (21:10, 10:21, 18:21, 21:11, 19:21) in s tem dosegel uvrstitev od petega do osmega mesta.

Preboj iz skupine se je izmuznil le Katji Milič. S Csikijevo (21:9, 15:21, 21:15) in Scartoniyevo (21:18, 21:23, 20:22) je odigrala po tri sete, z edino resnejšo nasprotnico v skupini, Daniellejevo, pa je obkraj tesno izgubila na 19.

Ana Bersan in Igor Milič sta si s temi pomembnimi rezultati zagotovila nastop na turnirju »top 12« absolutne kategorije, ki bo konec maja v Cagliariu, Krasu pa sta prinesla nove točke za zvezno nagrado Gino Mario Cini. (J.J.)

PLAVANJE / TROFEJA POMLAD

Matteo Feruglio (PK Bor) zmagal v ostri konkurenci

Soliden nastop ostalih borovcev
Na društveni lestvici prva Triestina

Prireditelj Triestina je zmagovalec 9. mednarodnega mladinskega plavalnega mitinga za Trofejo Pomlad, ki je bil v nedeljo v Trstu, na njem pa so nastopili tudi plavalci PK Bor, ki v teh tednih res nastopajo kot na tekočem traku. Tekmovanje je bilo namenjeno kategoriji začetnikov A in B, vsak tekmovalec pa je lahko nastopal le v eni disciplini, za katero je vsako društvo lahko prijavilo največ po dva tekmovalca.

PK Bor je nastopil s sedmimi tekmovalci in dvema tekmovalkama, s tako omejenim izborom tekmovalcem pa seveda ni mogel konkurirati za mostveno lestvico, na kateri je med 12 društv iz FJK, Veneta, Slovenije in Hrvatske pristal na 9. mestu. Me posamezniki pa je vnovic zablestel Matteo Feruglio, ki je res premočno zmagal na 100 m delfin s časom 1:11, 8. Nekoliko slabše se je tokrat odrezal drugi Borov adut Milos Kalc, ki je na 100 m prsno zasedel 4. mesto (1:21, 00), bil pa je vsekakor tretji v svojem letniku.

Ostali borovci so se morali zadovoljiti s slabšimi uvrstitvami, v glavnem pa so s svojim nastopom zadovoljili. Osebnne rekorde so izboljšali Oskar Perosa (100 m hrbtno A, 1:31, 1), Alejandra Glavina (100 m A hrbtno 1:29, 5), Marko Zupan (100 m prosto B, 1:17, 5) in Marco Coletta (100 m prosto B, 1:28, 5), poleg njih pa sta tekmovala še Daniel Pettrosso (100 m prsno B, 1:37, 9), Biserka Cesar (100 m hrbtno A, 1:22, 9) in Luka Peric (100 m mesano B, 1:31, 00).

Društvena lestvica: 1. Triestina, 2. Serenissoma Mestre, 3. Ranazzurra Conegliano, 6. PK Ljubljana, 9. PK Bor, 10. PK Koper.

Na prvenstvu propaganda Bor še nikoli tako uspešen

V bazenu Bianchi je bilo v nedeljo zjutraj tudi zadnje dejanje deželne prvenstva propagande, ki je namenjeno dečkom do devetega in deklicam do osmega leta starosti. PK Bor je v finale, v katerem so smeli nastopati le najuspešnejši, plasiral kar pet svojih mladih tekmovalcev, drugi strije pa so nastopili zunaj konkurence. Na sporedu so bile tekme na 50 m prosto, hrbtno, prsno, 25 m delfin, 100 m prosto in 100 m mesano. Zelo uspešen je bil Jan Sossi, ki je v konkurenci letnika 1987 dosegel dve drugi mesti (50 prsno in 50 prosto), Martin Lissia (1986) je dosegel dve tretji mesti (50 m hrbtno in 50 prosto), na 50 prsno pa je bil Ivan Langella drugi, Alan Mahne-Kalin četrti, Federico Žuljan pa peti. Langella in Mahne Kalin sta tekmovala tufidna 25 m delfin. Zunaj konkurence so barve PK Bor branili še Erik Rossone, Boris Kalc, Olaf Simonettig in Roberta Chirani.

Gotovo najbolj razveseljiva pa je ugotovitev, da je PK Bor na društveni lestvici zasedel 5. mesto med devetimi društvi in zbral v eni sami sezoni več točk, kot na vseh prejšnjih izvedbah tega prvenstva, na katerih je sodeloval.

Društvena lestvica: 1. Friuli 441 točk, 2. Edera 394, 3. Altura 271, 5. Bor 176.

KOŠARKARSKO PRVENSTVO C1 LIGE / NOCOJ (OB 20.30) PRVA FINALNA TEKMA ZA PRESTOP V B LIGO

Jadran v vlogi favorita proti nepopolni Servolani

Vitez skoraj nared - Vatovec: »Ključ uspeha je v obrambi«

Nocoj, s pričetkom ob 20.30, bo v telovadnici Ervati na vrsti prva tekma sklepnega dela končnice košarkarskega prvenstva C1 lige. V velikem finalu se bosta pomerila zmagovalca polfinalnih dvobojev, in sicer **Jadran Tkb**, ki je z 2:1 odpravil Cittadello ter **Servolana Latte Carso**, ki je z enakim izidom izločila Don Bosco. Tudi v finalu je za končni uspeh treba osvojiti dve tekmi in le zmagovalac bo napredoval v B ligo. Prvo tekmo bo na domačih tleh igral Jadran, povratna tekma pa bo v nedeljo na Alturi pri Servolani. V pri-

meru izenacega stanja, bo tretja tekma naslednjo sredo spet v telovadnici Ervati, saj ima Jadran prednost domačega igrišča, ker je zaključil redni del sezone na prvem mestu.

JADRAN: S prikazano igro in zlasti z zmago na tretji tekmi s Cittadello so jadrancovi spet pridobili na morali, ki je po drugi tekmi vidno upadla. Razveseljiva novica, da je **Boris Vitez** lahko zaigral kljub sivom na roki, je plavobelim vlila veliko dozo samozavesti, tako da naša združena ekipa mirno in v popolni zasedbi pričakuje razplet končnega dvoboja.

Trener **Valter Vatovec** nam je včeraj dal sledečo izjavo: »Napoveduje se velika borba. Tudi oni so, klub odsotnosti dveh dobrih posameznikov, dobro pripravljeni. Upam, da bomo priča pravemu finalu, tako da bo tudi publika prišla na svoj račun. Mi smo dobro pripravljeni, trenirali smo vsak dan, glede taktičnih

potez pa ni skrivnosti, saj se dobro poznamo. Zovatto, ki je velik pristas De Sistijskega koncepta igre, posveča mnogo pozornosti različnim obrambnim taktikam, predvsem conskim različicam (conski presing, conska postavitev 3:2 z nizkim ali visokim igralcem spredaj, trikotnik in dva ali štiri in ena). Zato smo temu posvetili nekaj več pozornosti, se vedno pa poudarjam, da je vse odvisno od obrambe. Ameriska in tudi svetovna kosarka (glej NBA) pričata, da vsi uspehi slonijo na zelo agresivni obrambi, saj ni igralca na svetu, ki bi lahko igral z enakim učinkom, ne glede na obrambni pritisk. Don Bosco je vso pozornost posvetil Cernetu in Ritossi, prevec prostora pa sta imela Azman in Poropat, kar jih je drago stalo. Kljub vsemu pa so besede le besede in igrišče bo, kot vedno, pokazalo kdo je boljši.«

SERVOLANA: O kakovosti skedenjskega mostva se najbolj zgovorno prica letošnji potek prvenstva. **Servolana**, ki je obe tekmi z Jadranom zgubila z minimalno razliko, je brez velikega napora osvojila drugo mesto. V končnici je sicer z dokajšnjo muko odpravila Don Bosco, ne moremo pa mimo dejstva, da so skedenjci nastopili v močno okrnjeni postavi. Ze po nekaj minutah prve tekme si je **Davide Monticolo** močno zvil

Andrea Radovani in David Pregarc na tekmi novembra lani

glezenj in ni več igral. **Renato Tonut** je nekaj dni kasneje moral v bolnišnico zaradi hernije hrbtenice živca, na tretji tekmi pa so ostali se brez **Andrea Radovanija**, ki je bil zaradi nesportnega obnašanja po drugi tekmi diskvalificiran. Servolana pa je kljub odsotnosti treh res kakovostnih igralcev stisnila zobe in ob sirokom izboru kvalitetnih posameznikov odločno reagirala in se dokopala do finala. Med najzaslužnejšimi za dosedanje uspeh je nedvomno tudi borovec in bivši jadrancovec **Peter Azman**, ki je prav na zadnji tekmi odigral svojo najboljšo tekmo sploh in bil s 25 točkami tudi najboljši strelec srečanja.

Vanja Jogan

V dosedanjih obračunih Jadran vodi s 13:4

76/77 - Prom. liga: Servolana - Jadran 67:73 (A.Sosic 27, R.Klobas 22); Jadran - Servolana 77:66 (A.Sosic 17, P.Starc 14); Servolana - Jadran 72:65 (P.Starc 25, A.Sosic 19)
80/81 - C2 liga: Servolana - Jadran 68:78 (M.Ban 19, B.Vitez 18); Jadran - Servolana 103:72 (B.Vitez 35, M.Ban 21)
83/84 - C1 liga: Jadran - Servolana 68:72 (B.Vitez 21, M.Ban 19); Servolana - Jadran 72:88 (B.Vitez 30, M.Ban 30)
84/85 - C1 liga: Servolana - Jadran 99:110 (M.Ban 38, C.Starc 21); Jadran - Servolana 85:65 (M.Cuk 18, M.Ban 17)
90/91 - C1 liga: Servolana - Jadran 74:106 (M.Cuk 24, D.Pregarc 14); Jadran - Servolana 63:77 (D.Pregarc 20, M.Cuk 16)
91/92 - C liga: Servolana - Jadran 84:93 (M.Cuk 17, D.Pregarc 17); Jadran - Servolana 68:67 (U.Merlin 21, D.Pregarc 13)
93/94 - C liga: Servolana - Jadran 102:79 (S.Rauber 22, M.Cuk 17); Jadran - Servolana 68:67 (D.Pregarc 22, S.Rauber 21)
94/95 - C1 liga: Servolana - Jadran 72:74 (B.Vitez 23, D.Oberdan 16); Jadran - Servolana 68:67 (D.Oberdan 23, D.Pregarc 17)

MINIODOBJKA / V ORGANIZACIJI UISP IN WWF TER OB SODELOVANJU ŠZ SLOGA

Povsem uspela prireditel v Repnu

Udeleženci deželnega prvenstva UISP v miniodbojki v repenski telovadnici (Foto Balbi/Kroma)

V nedeljo je bilo v repenski telovadnici deželno prvenstvo UISP v miniodbojki, ki ga je ta organizacija priredila v sodelovanju z naravovarstveno organizacijo WWF, celotna prireditel pa je spadala v okvir vsedrjavne pobude »Sport in piazza«, saj so bile podobne manifestacije po vsej Italiji. Po prvotnih nacrtih bi moralo deželno odbojkarstvo prvenstvo potekati na glavnem repenskem trgu, toda zaradi dejstva so tekmovalci prenesli v repensko telovadnico. S pomočjo sportnih delavcev SZ Sloga, ki je dalo svoje odbornike na razpolago za ves dan, so postavili štiri mini igrišča, na katerih je merilo moci preko 130 mladih odbojkarjev. Kljub tako velikemu številu nastopajočih je vse potekalo malodane brezhibno, od samega tekmovanja do stalne zdravniške službe, pa do malih osvežilnih pijač, kosila in loterije z nagradami za udeležence. Tekmovanje je potekalo v dveh starostnih kategorijah. Tako so v kategoriji A nastopali odbojkarji in odbojkarice letnikov 1984 in 83, v kategoriji B pa igralci letnika 1985 in mlajši. V kategoriji B je bilo devet ekip, v kategoriji A pa devetnajst. Največ je bilo društev iz Trzaskga, tri z Goriskega, nikogar pa ni bilo iz videmske in pordenonske pokrajine. Od slovenskih društev je imel Breg Sokol eno ekipo. Najbolje so se odrezali igralci in igralke Sloga Zadružne kraške banke, ki so osvojili 1. mesto tako v prvi kot v drugi kategoriji.

Prva kategorija

Prireditelj je ekipe razdelil v tri izločilne skupine. V skupini A so nastopili Breg B, Kontovel C, Sloga Zadružna kraška banka A ter Pitteri, Azzura Staranzano in Brunner C. Prvo mesto sta si z 11 točkami delila Sloga Zadružna kraška banka A in Pitteri, Breg B je osvojil 4, Kontovel C pa 3 točke.

Izidi naših ekip: Sloga A - Brunner C 2:0; Staranzano - Breg B 2:0; Pitteri - Kontovel C 2:0; Sloga A - Azzura 2:0; Breg B - Kontovel C 2:0; Azzura - Kontovel C 2:0; Kontovel C - Staranzano 1:1, Breg B - Brunner C 2:0, Sloga A - Kontovel

vel C 2:0; Pitteri - Sloga A 1:1; Kontovel C - Brunner C 2:0; Pitteri - Breg B 2:0; Sloga A - Staranzano 2:0; Sloga A - Breg B 2:0; Azzura - Breg B 2:0.

V četrtfinale so se uvrstili Sloga A, Pitteri in Azzura. V skupini B je bilo sedem ekip in sicer Kontovel B, Sloga Zadružna kraška banka B ter Altura A, Brunner A, Pallavolo Trst A, Cobolli A ter Fincantieri.

Kontovel B se je s 7 točkami uvrstil v naslednjo fazo, Sloga Zadružna kraška banka B pa je osvojila 3 točke.

Izidi: Brunner A - Kontovel B 2:0; Altura A - Kontovel B 2:0; Pallavolo Trst A - Sloga B 2:0; Kontovel B - Sloga B 1:1; Sloga B - Fincantieri 2:0; Altura A - Sloga B 2:0; Kontovel B - Fincantieri 2:0; Kontovel B - Pallavolo Trst A 2:0; Kontovel B - Cobolli A 2:0; Cobolli A - Sloga B 2:0, Brunner A - Sloga B 2:0.

V četrtfinale so se uvrstili Altura A, Brunner A in Kontovel B.

V skupini C sta igrala Kontovel A in Breg A, poleg njiju pa se Brunner B, Altura B, Pallavolo Trieste B in Cobolli B.

Kontovel A je z 9 točkami osvojil prvo mesto, mlade igralke Brega pa niso zmogle niti enkrat.

Izidi: Kontovel A - Brunner B 11; Kontovel A - Breg A 2:0; Cobolli B - Breg A 2:0; Kontovel A - Altura B 2:0, Brunner B - Breg A 2:0, Pallavolo Trst B - Breg A 2:0, Kontovel A - Pallavolo Trst B 2:0; Kontovel A - Cobolli B 2:0; Altura B - Breg A 2:0.

V naslednjo fazo sta se uvrstila Kontovel A in Brunner B.

V četrtfinalnih tekmah pa sta izpadli obe Kontovelovi ekipi, Sloga Zadružna kraška banka A pa je brez težav premostila tako to oviro kot polfinale.

V finalu za prvo mesto je po lepi in borbeni tekmi za služeno slavila Sloga Zadružna kraška banka A.

Izidi: četrtfinale: Sloga Zadružna kraška banka A - Kontovel B 2:0; Altura A - Brunner B 2:0; Kontovel A - Pitteri 0:2; Brunner A - Azzura 2:1.

Polfinale: Sloga Zadružna kraška banka A - Altura A 2:0;

2 ekipe Sloga Zadružne kraške banke in Kontovel junija na državni finale

Brunner A - Pitteri 2:0.

Finale za tretje mesto: Altura A - Pitteri 2:0.

Finale za prvo mesto Sloga Zadružna kraška banka A - Brunner A 2:0.

Lestvica: 1. Sloga Zadružna kraška banka A, 2. Brunner A, 3. Altura A, 4. Pitteri.

Postave naših ekip:

Sloga Zadružna kraška banka A: Martina Coretti, Staska Cvelbar, Katy Maurel, Petra Zagar.

Breg A: Elena Bellante, Kristina Benedetti, Lara Ficur, Martina Koren.

Breg B: Breda Berzan, Angela Crevatin, Katja Spetic, Natasa Zerjul.

Kontovel A: Francesca Antonini, Veronika Sossa, Meta Starc.

Kontovel B: Katrin Kocjan, Lara Praselj, Deborah Vitez.

Kontovel C: Liza Gruber, Martina Kralj, Gea Picciola, Veronika Zuzic.

Sloga Zadružna kraška banka B: Biserka Cesar, Tanja Ciacchi, Erika Ghezzi, Maruska Hrovatin, Gioia Simeone.

Druga kategorija

Najmlajši udeleženci tekmovanja so imeli prav gotovo najbolj naporen dan, saj je bilo vseh devet nastopajočih ekip v eni sami skupini in so nastopili po sistemu vsak proti vsakemu. Najbolje se je odrezala Sloga Zadružna kraška banka, ki je z 2:0 osvojila vseh osem tekem in s tem seveda tudi končno prvo mesto. Kontovel je bil z 12 točkami tretji, zelo mlada Sokolova ekipa pa je osvojila 3 točke.

Izidi: Sloga - Staranzano 2:0; Kontovel - Brunner 2:0; Sokol - Altura B 1:1; Staranzano - Sokol 2:0; Sloga - Fincantieri 2:0; Staranzano - Kontovel 2:0; Kontovel - Cobolli 2:0; Sloga - Brunner 2:0; Sokol - Altura A 2:0; Kontovel - Altura A 2:0; Kontovel - Sokol 2:0; Sloga - Altura B 2:0; Cobolli - Sokol 2:0; Sloga - Cobolli 2:0; Sloga - Sokol 2:0; Sloga - Altura 2:0; Kontovel - Altura B 2:0; Brunner - Sokol 2:0; Sloga - Kontovel 2:0; Fincantieri - Sokol 2:0; Kontovel - Fincantieri 2:0.

Lestvica: Sloga Zadružna kraška banka 16, Staranzano 13, Kontovel 12, Brunner 11, Fincantieri 7, Altura B 4, Sokol, Cobolli in Altura A 3.

Postave naših ekip

Sloga Zadružna kraška banka: Jagoda Lupinc, Ambroz Peterlin, Fanika Starec, Kristjan Stopar.

Kontovel: Aleksija Kobal, Jessica in Katrin Stoka.

Sokol: Elizabeta Caharija, Julie Milic, Nadja Mirnik, Sara Radislovic, Kristina Schart.

Tekmovanju je sledilo nagrajevanje. Vsem udeležencem in gledalcem je najprej spregovorila deželna predsednica UISP Lambertinijeva, ki je poudarila pomen sportne aktivnosti pri mladih, ki prav skozi to dejavnost pripomorejo k boljšemu življenju brez nasilja in drugih deviacij. Najboljše ekipe so prejele pokale in kolajne, prav vsi udeleženci pa tudi veliko spominsko značko.

S tem pa tekmovanje UISP se ni konec, saj bo državni finale od 22. do 25. junija v kraju Fano v Marcah. Pravico do nastopa na tem tekmovanju so si priborile prve tri uvrščene ekipe v vsaki kategoriji, torej tudi tri naše in sicer Sloga Zadružna kraška banka in Kontovel za drugo, in Sloga Zadružna kraška banka A za prvo kategorijo. (INKA)

Minibasket: razni turnirji v polnem teku

TURNIR »ZINI«
Univeršita Popolare B - Polet 23:33 (13:13)

POLET: Schillani 2, Malalan 2, L. Milic 2, Ferfolja 14, Vaithe 2, Paulin 2, Rebecchi 2, Starec 4, D. Milic, Daneu 3 (1:2), vaditelj Vremec.

Z zelo dobro igro v drugi (12:4) in zadnji četrtini (16:4) so poletovci povsem zaslužno premagali domače mostvo, ki pa je nudilo našim minikosarkarjem izredno cvrst odpor.

Sgt - Kontovel 71:28 (24:3, 4:11, 22:2, 21:12)

KONTOVEL: Naberger 1 (0:1), Stoka 13 (1: 4), Turco, G. Budin 4 (0:2), Matjacic, Zavadlal 2, Cecchi 4, Razem 2 (0:4), Furlan 2.

Nasprotnik je bil tokrat fizično in tehnično boljši, za Kontovel pa predstavlja majhno zadoscenje, da je osvojil drugo četrtino. Tokrat sta se izkazala Robert Stoka in Jaro Cecchi.

TURNIR »PRVI KOSI«

Polet - Univeršita Popolare 8:13 (4:10)

POLET: Žuzek, Daneu, Rozac, Gustin, Dolenc 3 (1:2), Smonetig 3 (1:4), Mikulic, Jugovic, Piccini, Rauber 2, Jevnikar, vaditelj Vremec.

Po zelo lepi in izenačeni tekmi so poztrovalni Poletovci minikosarkarji tesno izgubili. Da sta si bili ekipi enakovredni, kažejo tudi izidi posameznih četrtin (2:4, 2:6, 3:1, 1:2).

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pohodili boste plin, prizgali umsko svetilko in brezhibno opravili nalogo. Ko naj bi sledila nagrada, pa ne bo nikogar, ki bi opazil vašo mojstrovino.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vecina stvari bo potekala natančno tako, kot ste si zamislili, vendar vas bo kljub temu navdajal občutek, da je nekaj hudo narobe. Res je; narobe so vasi neupravičeni dvomi.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo bo najprej temeljito vznemiril vaše srce, nato pa bo začel taktično zavlačevati. Polotila se vas bo nervoza, zaradi katere se boste začeli obnašati kot pubertetnik.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Garali boste kot tovarni osel, pa ne le zato, da bi končali goro dela, ampak zlasti zaradi tega, da bi iz ust pomembnih izzvali zveneco pohvalo. Kaj pa zvenketajoče placilo?

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ujetost v rutinsko delo vas bo otopila do stopnje brezčutnega kamna. Odvalili se boste domov, se sesuli v naslonjač in se med sentimentalnim filmom omehčali kot spužva.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Kljub pomanjkanju volje boste vendarle prisilili svoje ude in končali nacrtovano. Prisila se vam bo obrestovala; skrb zaradi neopravljenega dela bi bila še večja.

TEHNIKA 23. 9. - 22. 10.: Zabredli boste v go-dljo, iz katere vas lahko izmaze samo čudež. Ne-trudite se torej; cakajte na čudežnega resitelja, medtem pa razmisljajte o svojih privilegijih.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Crvicila vas bo
preganjavica, zato se boste znašali nad dolžnimi
in nedolžnimi. Napako je najlažje popraviti tedaj,
ko se nima mladih; geni so hudičevo odporni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Spoznali boste, da vas novi nacrt boleha za številnimi pomanjkljivostmi, zato ga boste znova razgrnili predse. Če boste pretresli njegov smisel, ga boste zagotovo rešili.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V navalu dobrovoljnosti vam bodo na lepem postali simpatični tudi tisti, ki jih sicer zelo težko prenasate. Zdaj razumete: kakršna očala, takšen pogled.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Malce živčni boste, zato boste marsikoga spravili ob dobro voljo. Igra napetih živcev se bo stopnjevala do skrajnosti, nato pa bodo strune počile in se olajšano sprostile.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zacutili boste nepremagljivo željo po potrditvi: ampak tokrat za razliko ne v obeh drugih, ampak pred lastno podobo. Nikar se torej ne postavljajte pred ogledalo.

KRIŽANKA

Vodoravno:

1. švedsko ime za finsko mesto Turku, 4. del stanovanja, 8. obred v krščanski liturgiji, s katerim se človek posvečuje, 11. bivališče Eskimov, 12. tiskarsko orodje, 13. terensko vozilo, 14. tkanina z valovito površino, 15. nekdanji francoski alpski smučar (Michel), 17. Fiatov avtomobil, 18. okamnena smola dreves, 20. glavno mesto Turčije, 23. ime francoskega skladatelja Delibesa, 24. morska riba, 28. mesto v Epiru v Grčiji, 30. ime ameriškega atleta Lewisa, 31. ime švedske pisateljice Anker, 32. mesto v okupiranem hrvaškem Sremu, 33. zenska, ki veruje v duhove, 35. angleska površinska mera, 36. gorovje v Sahari.

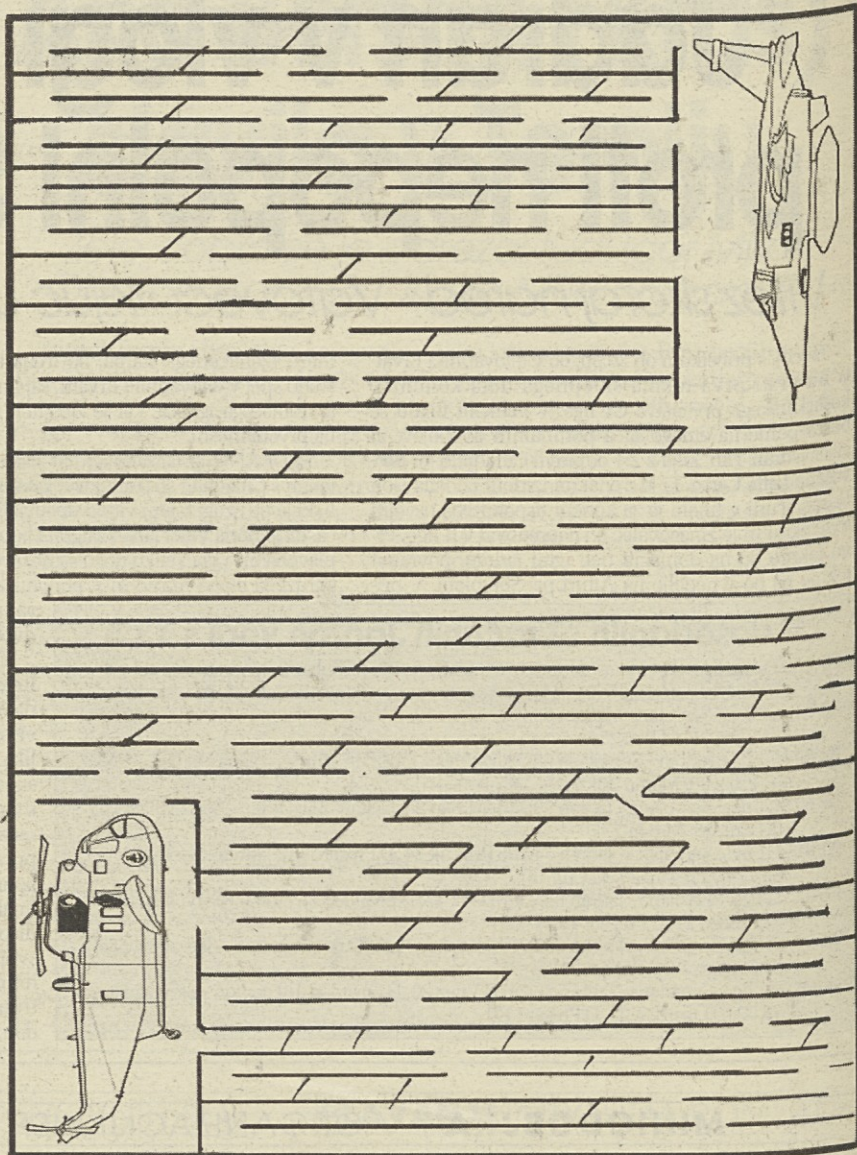
Navpično:

1. največja celina, 2. gradbeni stroj za izkop zemlje, 3. varstveni poroženeli del telesa pri nekaterih živalih, 4. avtomobilska oznaka Salerna, 5. mesto ob Irtsu v Rusiji, 6. glavno mesto bližnjevzhodne države, 7. naprava za sprejem elektromagnetnih valov, 8. indijski denar, 10. daljši drzaj pri orodju, 16. zgornji del stopala, 19. grški mitološki lepotec, ki se je zaljubil v svojo zrcalno podobo v vodi, 20. angleško žensko ime, 21. lepotna rastlina iz družine narcisovk, 22. slovenski kosarkar (Slavko), 25. mesto v Argentini, 26. preprosta skica, 27. udeleženec sinjske viteške igre, 29. ime afro-karibskega pesnika Cesaira, 34. kemijski znak za iridij.

1	2	3		4	5	6	7
8			9				10
11				●	12		
13				●	14		
15				16	●	17	
			18		19		
20	21	22					
23			●	24		25	26
28			29	●	30		
31				●	32		
33				34			
	35					36	

РЕСЛИТЕ
Vodoravnno: Abo, soba, zakrament, iglu, sito, jeep,
krep, Arpin, umo, jatar, Ankara, Leo, tska, Arta,
Carl, Nini, Ilok, animistika, aker, Air.

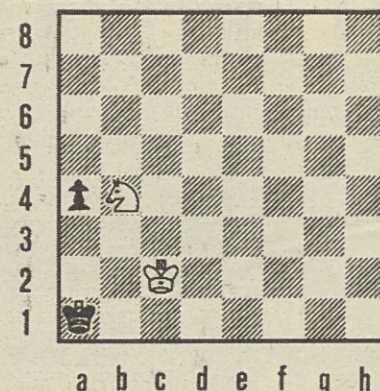
Katera pot je prava?

ŠAH

Wagner - Veličkovič / Portorož 1995

Na kraljevem krilu je beli zrtvoval figuro in poskusa s kmeti prodreti do črnega kralja. Črni, ki je na potezi, se je napadu zopetavil z dobro postavitvijo figur in caka na ugodno priložnost, da ogrozi belega kralja. Poglejmo zaključni razplet partije!

Rešitev naloge

Na obrambne položaje črne vojske prihaja⁸ potezo 1...Tag8 se druga trdnjava. Beli se odloči za razplet v središču, pri tem pa se oslabi na diagonalni a8 - h1. 2.e5 d5 3.De5: Dc6! Črna dama že napada po beli diagona-
li. Po 4.Td1 se odločilna poteza 4...Se1! in beli se je bil prisiljen vdati! Tudi na 4.Dg3 je imel črni odgovor 4...Tf5:! in dobljen po-
ložaj.

Silvo Kovač

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

274	NALEZLJIVA OTROSKA BOLEZEN	SL. KOMORNA ZASEDBA IZ TREH BRATOV	PREREZ OBLEKE PO SIVU	GORSKI RESEVALNI ČOLN (KNJIZNO)	TOČENJE SOLZ	SORAZMERNI DEL		ANTIKVAR- RIAT	INDONE- ZUSKO IME OTOKA BORNEA	PRED- STOJNIK SAMO- STANA	ITALIJANSKI REZISER RISI	ELKE SOMMER	OSVEŽILNI KOZMETIČNI PRIPRAVEK	VELEPOS- LANISTVO	AVTOR: MARKO BOKALIČ	OBLACILO ZA CELO TELO	APEL	SREDNJEV. POKRAJINA OB IBRU V SRBIJI	ZULJ OD OBUTVE, OTISCANEC	SOGLASNIKA V »ZENI«	DESNI PRITOK LABE NA ČESKEM	OSKRBNIK DOMA ALI PODJETJA	
STAVKA							POSODA ZA PITJE TOPLIH NAPITKOV								OBMOČJE, REGIJA								
POLJSKO MESTO							IGLANA TALNA OBLOGA (KNJIZNO)								SCITNIK NAD KOLESOM ZENSKA, KI DELUJE PODTALNO								
TVEGANJE							IGRALEC BATES					GL. MESTO GRUZIJE								ZALOŽBA OBZORJA			
							IZVOZ					ROMAN POLANSKI								ČEVASTA ZVEZA ORGANOV			
BARKA, KOČA					PRIPADNIK TO HOKEJSKI KLUB													MINERAL TITANIT VALJASTA POSODA					
KRILO RIMSKE LEGIJE				UČENJAK, ZDRAVNIK (PERZ.) FERMENT					ORIENT. GOSTISCE	PODRTJE DREVES ENOČELIČAR MENJALICA							OTROSKO VOZILCE NASPROTJE ZENITA						
DAN NA KATEREGA PRIDE PUST						SINOVA ZENA						JAP. OLIMP. MESTO ANG. PLOŠČ. MERA							DRŽAVNIK NUJOMA UDRTJE LEDU				
ISLAMSKA DRŽAVA V AZIJI					KRAJ PRI LJUBLJANI	DRŽAVA V SRED. AMERIKI (PREKOP)							PRETR- DILNICA			SREDSTVO ZA USPEH RIM. MIT. PODZEMLJE					PRODUKT CASA IN HITROSTI	ANTONIO VIVALDI	
FINSKO- OGRSKO LJUDSTVO, SAMOJEDI						KRAJ PRI RIBNICI VRHUNSKI SPORTNIK							SVOBODNA FEVD. POSEST STANKO PREK					POVEČEV. STEKLO VINKO OSLAK					
TRGOVINA S KNJIGAMI									NAJVIŠJA STOPNJA JEZE						NEDO- VOLJEN LOV								
NEKDANJI POLITIK VILASI					SOCIALNI POLOŽAJ				NEM.-FR. PESNIK IN LIKOVNIK (HANS)						SESTAV- LJENO LECJE								

KULTURNA DEDIŠČINA

Duša, le pojdi z mano

Sprehod po božjih poteh na Slovenskem

Vi, ki hodite na sveto Smarno goro, blagor vam! hvalit mater v nebo vze-to; al' gorje odlasovcam, ki tak dušo svojo črt'jo, da it' opuste pred smr-tjo rozenkranc in litanije molit, hvalo pet Marije.

France Prešeren, iz pesmi Smarna gora

Slovenska planinska pot poteka od Maribora prek Pohorja, Kamniško-Savinjskih Alp, Karavank, Julijskih Alp, Trnovskega gozda in Krasa do Ankarna. Res je, ta planinska pot je najbolj znana vsem slovenskim planincem. Dru-ga taka pot je Transverzala kurirjev in vezistov NOV Slovenije, ki poteka od Murske Sobote prek Mari-bora in Koroske, od tam na Dolenjsko in Notranj-sko do Ljubljane, nato pa na Gorenjsko in Primorsko do Slavnika na Krasu. Ta pot je še daljša od prve. Razširjena slovenska pla-ninska pot pa ni povezana od začetka do konca, pač pa jo označuje 35 razli-čnih planinskih točk, raz-zmetanih po vsej Sloveni-ji. Takih in podobnih poti je pri nas še veliko.

Slovenija je lepa dežela, po mnenju mnogih med

najlepšimi na svetu. Ze mnogokrat je bila opisana in predstavljena v razli-čnih fotomonografijah z značilnimi motivi za ta naš svet: s kozolci na pol-jih in cerkvami na hrib-čkih. Tam vodijo tudi slo-venske planinske poti. Po-hodniki in turisti uživajo v lepotah pokrajine ter ljudski in umetniški arhi-tekturi kozolcev in cerkva. Stevilne med njimi so tudi božjepotni cilji.

Vodnik po slovenskih božjih poteh z naslovom Duša, le pojdi z mano je pripravil Franci Petrič. V prvem delu, ki je izšel ko-nec leta 1994, in tudi v drugem je predstavljenih po 42 božjih poti, raztrese-nih po prostrani ravni ob Muri, po igrivih stajer-skih in dolenjskih gricah, med zelenim notranjskim hribovjem, ob Soci, na ka-mnitem Krasu in v vro-cem Primorju, med belimi brezovimi gaji ob Kolpi, v beli Ljubljani in pod viso-kimi Julijci Gorenjske ter se cez Karavanke v nasi zibelki Koroski in celo na Trzaskem. Petnajst jih je iz ljubljanske skofije, trinajst iz mariborske, osem iz ko-prske, šest pa iz zamej-stva, in sicer dve iz trža-ske nadškofije in stiri iz celovske. Vsaki božji poti je dodanih nekaj osnovnih podatkov in opis načina

Gradišče pri Vipavi (Foto: M. Smerke)

dostopa (pes ali z vozi-lom).

Opisani sta okoliška po-krajina in zgodovina zida-ve cerkve. Prav gotovo so v knjigi najpomembnejši opisi v cerkvah hranjenih kulturno-zgodovinskih spomenikov.

Naj omenimo nekaj skupnih točk iz druge knjige. Trska gora je izre-dno zanimiva izletniška točka za Novomeščane, pa tudi za Ljubljančane. Smarna gora nad Ljublja-no z osnovno solo pleza-nja na Turncu in Aljaževo spominsko plosčo na cer-kvi, Sv. Primož nad Ka-mnikom z znamenitimi renesančnimi freskami iz začetka 16. stoletja in Sv. Jošt nad Kranjem sodijo med najbolj obiskane vr-hove v sredogorju. Nova

Stifta pri Gornjem Gradu je eno od številnih izho-dišč na Menino planino. Urslja gora, koroski sim-bol, je osma točka Sloven-ske planinske poti. Gradiš-če pri Vipavi je izhodišče za več poti na Nanos, 64. točko Slovenske planinske poti. Tolmin pa je začetek številnih poti na spodnje Bohinjske gore in Krnsko pogorje, po grebenih kate-rih poteka Slovenska pla-ninska pot. Okolica Svete gore z baziliko pa z ostan-ki iz prve svetovne vojne spominja na žalostne dni tega obdobja slovenske zgodovine. Nedaleč od lo-kalnih planinskih poti pa so tudi druge božje poti.

Fotografije so prispevali Joze Pavlic, Tone Seifert in Marjan Smerke.

Ciril Velkovrh

PORTUGALSKA

Ko voli lovijo ribe, se...

Vecji del portugalske obale se ponasa z neskon-čnimi plazami najudobnej-sega belega peska, ki pa tu-di sredi turistične sezone vsaj izven večjih naselij skorajda samevajo. Ceprav hladni Atlantik vsaj na se-veru le malokoga zvabi v vodo, pa so peščene obale dovolj močan magnet tako za romantične duše kot tu-di za dogodivščin željne po-potnike. Na severu Portu-galske je mogoče preživeti nadvse prijetne dneve v kaksni ribiski vasi ali na robu starih mest, ki s priha-jajocimi turisti se niso pre-močno spremenila tradici-onalne podobe.

Na pesčenih obalah je najbolj živahno v zgodnjih dopoldanskih urah. Morje, bogato z ribami, namreč pri-vlači predvsem ribice, ki ze zgodaj zjutraj z velikimi le-senimi colni odpeljejo mre-ze na razburkano morje in se vrnejo k obali s konci vr-vi, na katere je pripeta ribi-ska mreža. Po nekaj urah se začne vlečenje mrež iz mor-ja in takrat se na obali zbe-re množica pomočnikov in

se večja množica radove-dnezev. Ceprav so za teza-sko delo uporabni tudi tra-ktorji, je ribicem v veliko pomoč vsaj en par volov, ki med pripravi na ribolov mirno prezvekujejo v najbli-žji senci. Močne živali po-magajo predvsem pri pre-prijemanju dolgih vrvi, na katere so privezane mreže, medtem ko za najtežji del vleke poskrbijo posebni vi-tli na zadnjem delu trakto-rjev.

Ceprav mreža vsaj na pr-vi pogled običajno ni preti-rano polna, se voli kar na-mucijo v mehkem pesku, pa tudi ribicem v najbolj kritičnih trenutkih ni prav lahko. Vrv se se prerada sname ali celo strga in spet je potrebno veliko truda, da se vlečenje dolgih mrež iz morja lahko nadaljuje. Ko je težka mreža na suhem, jo prerežejo, nato pa se začne pobiranje svetlečih se rib, ki se otepajo med zelenimi sluzastimi algami. Kljub obilici dela si nekateri ribici vzamejo čas in ribe, ki niso uporabne za prodajo, vržejo nazaj v morje. Se pogosteje

pa se temu opravi posve-tijo radovedni otroci, kate-rih razigrani smeh je pri ta-ko zanimivem dogajanju vedno navzoč. Pri pobira-nju rib na svoj račun pridejo tudi vascani, ki v velikem številu pritečejo na kraj ne-navadnega ribolova. Ribici jim namenijo najmanjse ri-be in rake, vendar pa se v vrečkah vztrajnih gospodin-j gotovo znajde tudi kaj več-čjega. Toda zaradi ribe ali dveh se pac nihce ni pripra-vljen razburjati... Prerivanje in vpitje ne ponehata, do-kler od ulova na pesku ne ostanejo le se skoljke in morska trava, polne kosare in zabojčki svežih rib pa skrbno razporejeni in zloze-ni čakajo na prevoz do ku-pcev.

Taksen tradicionalen ri-bolov je ob portugalskih obalah se vedno povsem vsakdanja stvar in ne le predstava za radovedne tu-riste. Slednjih pravzaprav sploh ni veliko, saj za to sli-kovito dogajanje na pustih oceanskih plazah vedo le redki obiskovalci turističnih krajev.

Igor Fabjan

Živahno dogajanje na jutranji obali (Foto: I. Fabjan)

GOTIKA V LJUBLJANI

Umetnost je ogledalo časa, v katerem nastaja (5)

Zal se je v Ljubljani od vseh nastetih oblik slikarstva ohranilo izre-dno malo. Omenim lah-ko le restavrirano kapelo sv. Jurija na Ljubljan-skem gradu, kjer je na stenah obnovljena prvo-tna bordura v cik-caku in pas gotskega krogo-vija.

Edini ohranjeni doku-ment, ki govori o barvi-tosti mesta pod gradom v času pozne gotike, je na pročelju hiše na Ciril-Metodovem trgu st. 13., med bogato poznorene-sančno poslikavo v dia-gonalo postavljena bar-vita sahovnica.

Del gotske krasilne poslikave okrog oken in na zvezdastem rebra-

stem oboku v prezbiteri-ju je ohranjen v restavi-rani pokopaliski cerkvici sv. Simona in Jude-Ta-deja na Viču. Tu so ohranjeni in restavrirani tudi posvetilni križi v prezbiteriju cerkve.

Janez Ljubljanski

S poznogotskim sli-karstvom v Ljubljani lahko povežemo delo enega najbolj odmevnih slikarjev tega časa - Jane-za Ljubljanskega, cigar dela so se zal ohranila le v okolici Ljubljane.

Janez je bil sin slikarja Friderika iz Beljaka, ki se je v Ljubljani udoma-cil in si nadel ime Jo-hannes concivis in Lay-baco ali Janez Ljubljan-

ski. Mojster Janez je za-radi podpisov in letnic na treh spomenikih naj-bolje dokumentirani sli-ke slovenskega srednje-ga veka. Rojen je bil br-zkone v drugem desetle-tju 15. stoletja. Najprej je delal v očetovi delavni-ci, približno leta 1440 pa se je osamosvojil.

Na Kranjskem je veci-noma delal po naročilih stiskega samostana, bil je njihov varovanec, lah-ko bi celo dejali »dvorni slikar« stiskega samosta-na.

Stiski samostan je v precejšnji meri odlocal-tudi o umetnostnem zi-vljenju Ljubljane, kar se kaže tudi s tem, kako se je samostan okoristil s

kiparsko delavnico v Ljubljani. Sorodnost med obema delavnicama je tako velika, da se po-raja celo vprašanje ožjih vezi med kiparji in slika-rji. Vzamimo za primer kip sv. Mihaela iz Samo-torice, do zadnje gube podobnega sv. Mihaela na freski v prezbiteriju zupne cerkve v Mengsu, ki je delo delavnice Ja-neza Ljubljanskega iz ca-sa okoli leta 1460.

Delo Janeza Ljubljan-skega in njegove dela-vnice je izrazil primer »mehkega sloga«, kakr-sen je bil v srednji Evro-pi, zlasti v vzhodnoalp-skih deželah v prvih de-setletjih 15. stoletja splošno razširjen. Kaže

se z milino obrazov, shematičnostjo kretenj in izrazov in mehkim padanjem in preliva-njem gubanja oblek. Njegove poslikave se danes lahko obcuduje-mo v podružnični cer-kvi Matere božje pri Vi-snji Gori, podružnični cerkvi sv. Miklavža na Visokem pod Kures-ckom, podružnični cer-kvi Marijinega vnebov-zetja na Muljavi itn.

Zal za Ljubljano ni nobene vidne priče, ki bi dokazala, kaj je Janez ustvaril v svojem mestu. Edinole slika sv. Kristo-fa, ki je krasila južno zu-nanjo steno stare stolni-ce in jo je z risbo ohranil J. G. Dolnicar, vzbuja

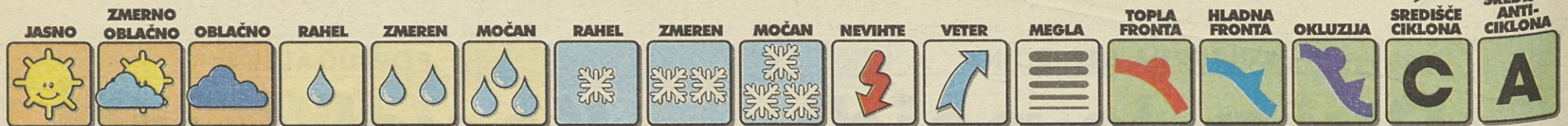
Epitaf pičenskega škofa Martina (Foto: D. Andelič)

slutnjo, da bi to utegnilo biti delo Janeza Ljubljan-skega.

Za Ljubljano je po-nembno že to, da je imel Janez Ljubljanski tu svojo delavnico, s katero

se je začela Ljubljana uveljavljati kot osrednje slovensko kulturno sre-disce tudi v likovni umetnosti.

Konec Vera Senica

VREMENSKA SLIKA

Nad severno in srednjo Evropo je območje enakomernega zračnega pritiska. S šibkimi severozahodnimi višinskimi vetrovi doteka nad naše kraje tople in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.21 in
zašlo ob 20.37. Dan bo dolg
15 ur in 16 minut. Luna bo
vzšla ob 2.49 in zašla ob
15.51.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C	
Mura	9,8	Crikvenica
Sava (Radovljica)	8,0	Malinska
Sora	11,0	Sibenik
Ljubljana	8,3	Porec
Savinja	-	Split
Vipava	9,2	M. Losinj
Jadransko morje (Koper)	15,0	Dubrovnik

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 4 do 8 vozlov

popoldne:
NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.55 najnižje -29 cm, ob 7.44 najvišje 10 cm, ob 13.00 najnižje -21 cm, ob 19.35 najvišje 42 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	20
1000 m	16
1500 m	12
2000 m	8
2500 m	4
2864 m	1

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje in razpoloženje ljudi vplivalo ugodno in spodbudno. Tudi spanec bo prijeten in trden.

VOX POPULI

*Lepega vremena in sitega
trebuha, se clovek nikoli
ne navelica.*

Za slano pride kmalu dez.

DANES

JUTRI

Ameriški bralci ne verjamejo domačemu tisku

NEW YORK - Ameriško novinarstvo se je znalo na zatočni klopi. Iz javnomnenske raziskave uglednega Times Mirror Center for the People and the Press namreč izhaja, da večina ameriškega prebivalstva ne verjeme v to, kar prebere v časopisih oziroma vsemu tistemu, kar predvajata radio in televizija.

»Kar dve tretjini ameriskega prebivalstva imata negativno mnenje o medijih,« je povzel ugledni dnevnik Washington Post. Za 37 odstotkov Američanov tisk in televizija nista nič boljša kot v preteklosti; samo 15 odstotkov državljanov pa meni, da se je kakovost medijev izboljšala. Drugih petnajst odstotkov o vsem tem sploh nima nobenega mnenja.

Razlogi za nezaupanje so zapleteni, trdijo pri zavodu, ki je izpeljal raziskavo, iz katere je razvidno, da je ameriška javnost še naprej prepričana o tem, da se novinarji preživljajo z izmišljevanjem vsakovrstnih negativnih zgodb. Anketa je tudi osvetlila nova nasprotja med bralci in tiskom: prvi imajo skrajno odklonilen odnos do washingtonskih mogotcev in obsojajo novinarje, češ da nimajo pravih stikov z javnostjo in se preveč dobrikajo mogocnikom.

Samo petina novinarjev redno hodi v cerkev, t.j. približno polovica državnega povprečja. Samo pet odstotkov novinarjev o sebi trdi, da so desničarsko usmerjeni, v nasprotju z 39 odstotki ameriških državljanov. Iz ankete je razvidno, da levčarski novinarji pišejo predvsem v velike državne časopise, desničarski pa delajo za razne televizijske mreže. Ta podatek delno pojasnjuje, zakaj novinarji menijo, da je tisk bolj kakovosten, državljanji pa bolj verjamejo televiziji. Mnenja so najbolj razdeljena ob vprašanju o postenosti politikov; polovica novinarjev je politike ocenila pozitivno, medtem ko je stevilo bralcev oziroma gledalcev s takšnim mnenjem kar trikrat manjše.

Novinarjem najpogosteje očitajo površnost in senzacionalizem. Anketirani so tudi izrazili prepričanje, da novinarji (v večnem boju za pozornost javnosti) pre pogosto pozabljajo na pravi cilj ali pomen svojega poklica. Anketa je torej osvetlila pogloblitno vprašanje, ki si ga bodo morali mediji v kratkem postaviti: ali bodo mogli še dalje izpolnjevati lastno nalogo v družbi, ki je veliko bolj cinčna od njih samih?

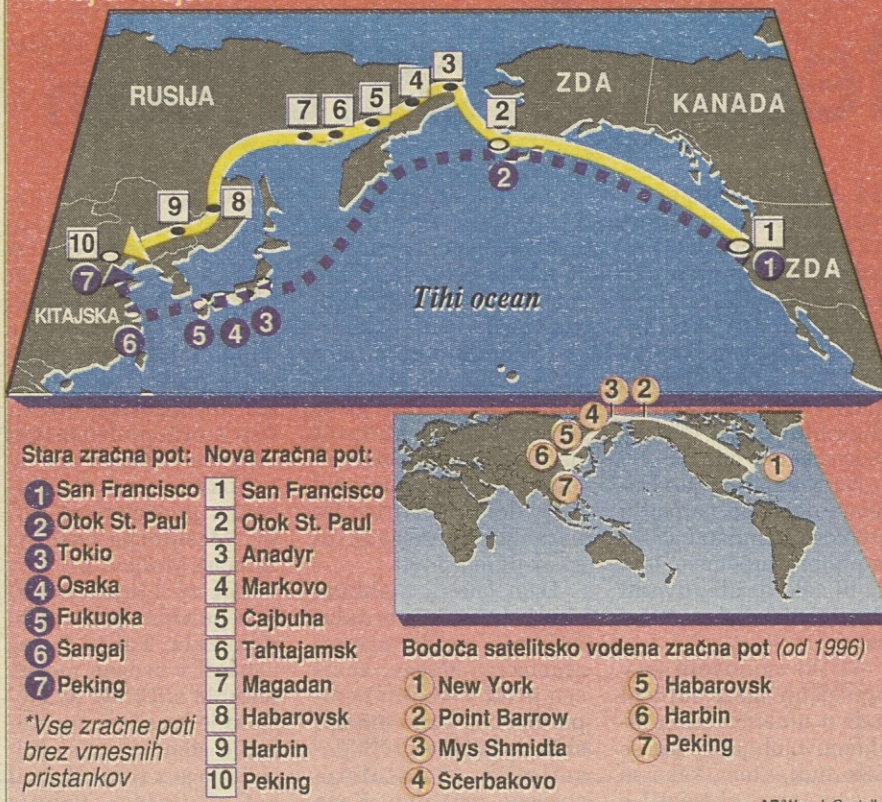
V Nemčiji mesečna revija za trpeče ločene zakonce

BERLIN - Za 6, 50 nemške marke lahko Nemci kupijo novo mesečno revijo, ki je v celoti namenjena ločencem. Izdal jo je Arno Schmidt, ki je prav tako ločenec in je na lastni koži občutil nemško zakonodajo in tako finančne kot custvene težave po ločitvi. Na 68 straneh navaja, kako si dan za dnem unicuje življenje, kako otroci »v imenu ljudstva« postajajo delne sirote, kako avtoritativni sodniki omalovazujejo zakone. Če bo Schmidt prodal polovico od 65.000 natisnjenih izvodov, bo kriš stroške

in brzkone nadaljeval s svojo pobudo. V prvi številki je navedel, da bo poskušal biti objektivni in da revija ne bo glasilo locencev, ceprav kar v 86 % primerov sodniki dodelijo otroke materam. Trenutno 35 % zakonikih vez v Nemčiji konča z ločitvijo, po podatkih nemškega zveznega statističnega urada pa je bilo lani kar 156.425 loचितev. Potencialnih kupcev mu torej ne bo manjkalo, ce je le pravilno izbral teme, ki lezijo na duši nemskim locencem in locenkam.

Nove zračne poti na Vzhodu

V času hladne vojne so se morala letala na progi iz ZDA v Azijo z velikim ovinkom izogniti ruskemu zračnemu prostoru. Z novimi tehnologijami in zmanjšanjem politične napetosti so sedaj poleti nekaj ur krajši.

Nemški predsednik odvil priznanje bivšemu esesovcu

BONN - Nemški predsednik Roman Herzog je odzvel priznanje, ki ga je 1983 prejel tedanji rektor visje tehni-
 če sole v Aachnu, sedaj 85-letni Hans Swerte. Rekto-
 rija je namreč tedanji predsednik Carstens odlokal s
 krizem za zasluge prvega reda. Sedaj pa se je izvedelo,
 da je Hans Swerte bivši esesovec Hans-Ernst Schnei-
 der. Po koncu vojne je spremenil ime, dostudiral v
 Aachnu, tu postal profesor in nato celo rektor.

Poleg očetovega naj bi navedli materin priimek

PEKING - Kljub socializmu na Kitajskem niso uspeli odpraviti prastarih običajev in vraz, po katerih so ženske manjvredna bitja. V državi, ki strogo nacrtuje prirastek, pa je nedopustno, da mora vsaka družina imeti vsaj enega sina. Prav zato niso redki primeri, da komaj rojene deklice ugonobijo, ali pa ženske splavijo, ko ugotovijo, da je plod ženskega spola. Kitajci so namreč prepričani, da je prava nesreča, če sin ne nasledi očetu. Prav zato je komisija za družinsko nacrtovanje predlagala, da bi ob očetovem navedli tudi materin priimek, tako da bi se nasledil priimek tudi pri družinah, ki nimajo sinov.

Brigitte Bardot protestira zaradi pokola psov v Peruju

PARIZ - Nekdanja francoska filmska igralka Brigitte Bardot je perujskemu predsedniku Fujimoriju napisala protestno pismo zaradi pokola klateških psov v Limi. V perujskem glavnem mestu poskušajo s strupenimi vabami pobiti kakih 90 tisoč klateških psov. Peru pa si kot revna država ne more privoščiti sodobnih sredstev, zato mori pse kar s stihlinom, kar je za Bardotovo »barbarsko mučenje«.

Kaj bi ženske storile, če bi jim zrastel penis?

PARIZ - »Gospa, kaj bi storila, če bi za 24 ur imela penis?« To neobicajno in provokativno vprašanje je tehnik Elle zastavil skupini bolj ali manj znanih žensk. »Sodomizirala bi osebo, ki mi je zastavila to vprašanje,« je brez omahovanja odgovorila pisateljica Françoise Sagan. »Takoј bi sla k drevesu in lulala, da bi spoznala, kaj je to,« je povedala televizijska producentka Pascale Breugnot. Filmska igrala Charlotte de Turckheim bi bila tako »presenečena«, tako da bi ga gledala, se z njim igrala ves dan in ga seveda pokazala svojim prijateljicam. Nekatere ženske pa bi se ljubile z drugo žensko, da bi raziskale skrivnosti moske spolnosti in si pri tem pridobile dragocenih izkušenj. Nekatere pa bi ostale doma in pocakale, da bi se znebile motečega tulka med nogami.